

Europeiska landsbygdsnätverket i korthet

Inledning

Välkommen!

Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling (Europeiska landsbygdsnätverket) sammanför aktörer på landsbygdsutvecklingsområdet i hela EU. Upptäck hur nätverket har hjälpt till att effektivt genomföra medlemsstaternas program för landsbygdsutveckling, dels genom att skapa och sprida kunskap, dels genom att underlätta informationsutbytet och samarbetet mellan landsbygdsområdena i Europa. För att komma igång kan du klicka på någon av nedanstående knappar och läsa en kort introduktion till nätverket i pdf-format [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [el](#) [nl](#) [pt](#) [hu](#) [fi](#) [ro](#) [cs](#) [bg](#) [da](#) [et](#) [lt](#) [lv](#) [mt](#) [sk](#) [sl](#) [sv](#) [hr](#)]. Mer information om nätverkets mål, aktörer och stödmottagare, dess uppbyggnad, kontaktpunkter, rättsliga grund och relevanta dokument hittar du [online](#).

Denna handbok ger en närmare introduktion till Europeiska landsbygdsnätverkets arbete, och visar var på nätverkets webbplats du kan hitta mer information. Handboken är tänkt att ge dig en översikt över nätverkets arbete med landsbygdsutvecklingsfrågor och göra det lättare för dig att delta i nätverket. Den innehåller länkar till webbsidor med mer information om varje enskilt ämne, så att du kan fördjupa dig i sådant som intresserar dig online. Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats finns på följande språk: engelska, franska, tyska, italienska, spanska och polska. Vissa sidor finns även på grekiska, portugisiska, rumänska, nederländska, ungerska, finska, tjeckiska och bulgariska. Observera att vissa länkar går till externa webbplatser, och att dessa kan vara på engelska eller andra språk.

Detta dokument är avsett för intressenter vars förstaspråk inte är ett av de språk som Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats finns på. Det är viktigt att påpeka att dokumentet inte återger hela webbplatsens innehåll – målet är att ge dig en kort sammanfattning av alla delar av webbplatsen och olika "inkörsportar" till materialet online. **Dokumentet är uppbyggt på samma sätt som nätverkets webbplats och speglar webbplatsens innehåll den 31 december 2013.**

- ! Större delen av dokumentet ger en översikt över landsbygdsutvecklingspolitiken och tillhörande verksamheter inom nätverket under **programperioden 2007–2013**.
- ! Om du främst är intresserad av **nästa programperiod (2014–2020)**, hoppa då direkt till [denna del](#).

Genom hela dokumentet använder vi vissa funktioner för att göra det lättare att navigera:

- [PDF [en](#)] Det finns pdf-dokument att ladda ned på det språk som anges.
- Det finns mer information online för det land som flaggan tillhör.
- [Grön text](#) står för en intern länk inom dokumentet.
- [Orange text](#) står för en länk till nätverkets webbplats.
- [Blå text](#) står för en länk till en extern webbplats.

Vi hoppas att du får nytta av dokumentet!

Innehållsförteckning

1. Den konkreta politiken

1.1. Översikt över landsbygdsutvecklingspolitiken

- 1.1.1. Nationella strategier
- 1.1.2. Nationella och regionala program
- 1.1.3. Axlar och åtgärder
- 1.1.4. Programgenomförande

1.2. Landsbygdsutvecklingspolitiken i siffror

- 1.2.1. Tematiska informationsblad
- 1.2.2. Informationsblad om landsbygdsutvecklingsprogrammen
- 1.2.3. Informationsblad om åtgärder
- 1.2.4. Tabeller över landsbygdsutvecklingsprogrammets övervakningsindikatorer

1.3. Databas över landsbygdsutvecklingsprojekt

1.4. Att förbättra genomförandet

- 1.4.1. Landsbygdstyper och inriktning
- 1.4.2. Jordbruk och landsbygdsökonomi
- 1.4.3. Tillhandahållande av kollektiva nyttigheter
- 1.4.4. Genomförandemekanismer
- 1.4.5. Leader

1.5. Den gemensamma jordbrukspolitiken mot 2020

1.5.1. Landsbygdsutvecklingen 2014–2020

- Översikt över politiken 2014–2020
 - Landsbygdsutvecklingsprioriteringar
 - Kunskapsöverföring
 - Konkurrenskraft
 - Livsmedelskedjan
 - Ekosystem
 - Resurseffektivitet
 - Social inkludering
- Lagstiftning och riktlinjer
- Planering av landsbygdsutvecklingsprogram
- Genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram
- Insikter från 2007–2013
 - Programplanering och genomförande
 - Kunskapsöverföring och innovation
 - Entreprenörskap på landsbygden
 - Finansiella instrument
 - Livsmedelskedjan
 - Miljön och klimatförändringar
 - Social inkludering
 - Lokalt ledd utveckling, Leader och transnationellt samarbete
 - Nätverkande på landsbygdsutvecklingsområdet
 - Övervakning och utvärdering
- Övervakning och utvärdering
- Nätverkande på landsbygdsutvecklingsområdet

- [Lokalt ledd utveckling](#)
- [Kandidatländer och potentiella kandidatländer](#)

[1.6. Att förmedla information om landsbygdsutvecklingen](#)

[2. Land](#)

[3. Teman](#)

- [3.1. Jordbruk](#)
- [3.2. Miljö](#)
- [3.3. Kollektiva nyttigheter](#)
- [3.4. Entreprenörskap](#)
- [3.5. Ungdomar och unga jordbrukare](#)
- [3.6. Skogsbruk](#)
- [3.7. IKT](#)
- [3.8. Kopplingar mellan land och stad](#)
- [3.9. Sociala aspekter](#)
- [3.10. Kunskapsöverföring och innovation](#)

[4. Leader](#)

- [4.1. Leaderverktygen](#)
- [4.2. Databas över lokala aktionsgrupper](#)
- [4.3. Leaderanalyser](#)
- [4.4. Leaderbiblioteket](#)
- [4.5. Leaderevenemang](#)
- [4.6. Transnationellt samarbete](#)

[5. Nätverk och nätverkande](#)

- [5.1. Information från nationella landsbygdsnätverk](#)
- [5.2. Kluster av nationella landsbygdsnätverk](#)
- [5.3. EU-organisationer](#)
- [5.4. Farnet](#)
- [5.5. Europeiska nätverket för utvärdering](#)
- [5.6. Nationella landsbygdsnätverks verktyg för egenbedömning](#)
- [5.7. Nätverkandets mervärde](#)
- [5.8. Nationella landsbygdsnätverks verktyg](#)

[6. Publikationer och medier](#)

- [6.1. EU Rural Review](#)
- [6.2. ENRD magazine](#)
- [6.3. Broschyrer om EJFLU-projekt](#)
- [6.4. Tematiska publikationer](#)
- [6.5. Mediegalleri](#)

[7. Evenemang och möten](#)

[8. Kontaktuppgifter](#)

1. Den konkreta politiken

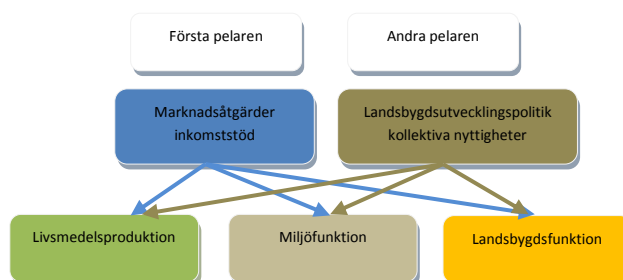
Landsbygdsområden utgör 90 % av EU:s territorium och över hälften av befolkningen i EU:s 27 medlemsstater bor på landsbygden. Landsbygdsutveckling är därmed ett mycket viktigt politikområde. Den del av webbplatsen som handlar om den konkreta politiken ger en inblick i vad landsbygdsutvecklingspolitiken innebär i praktiken och ser närmare på politiken på europeisk, nationell och regional politisk nivå, som alla får stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Här hittar du t.ex. information om landsbygdsutvecklingsprogram, statistik om hur framgångsrika programmen har varit och en rad olika landsbygdsutvecklingsprojekt. Du kan också få veta mer om nätverkets analyser om hur genomförandet av politiken kan förbättras genom att besöka följande delar av webbplatsen:

- [Översikt över landsbygdsutvecklingspolitiken](#)
- [Landsbygdsutvecklingspolitiken i siffror](#)
- [Databas över landsbygdsutvecklingsprojekt](#)
- [Att förbättra genomförandet](#)
- [Den gemensamma jordbrukspolitiken mot 2020](#)
- [Att förmedla information om landsbygdsutvecklingen](#)

1.1. Översikt över landsbygdsutvecklingspolitiken

Mer än hälften av EU:s befolkning bor utanför städerna och landsbygdsområdena utgör 90 % av de 27 EU-medlemsstaternas territorium. Landsbygdsutveckling är därmed ett mycket viktigt politikområde. Jordbruk och skogsbruk är fortfarande viktiga näringar för förvaltningen av naturresurserna i EU:s landsbygdsområden och utgör dessutom en plattform för ekonomisk diversifiering i landsbygdssamhällen.

EU:s gemensamma jordbrukspolitik har haft samma mål i alla år, men flera på varandra följande reformer har ändrat de instrument som används för att nå målen. Ursprungligen ingick landsbygdsutvecklingspolitiken i den gemensamma jordbrukspolitiken. EU införde en separat och specifik landsbygdsutvecklingspolitik år 2000 när den gemensamma jordbrukspolitiken delades upp i två pelare. Den gemensamma jordbrukspolitiken första pelare omfattar direktstöd och marknadsåtgärder, och den andra pelaren omfattar fleråriga landsbygdsutvecklingsprogram. De två pelarna kompletterar varandra för att nå den gemensamma jordbrukspolitiken övergripande mål.

Tillhörande information:

- [Översikt över landsbygdsutvecklingspolitiken 2007–2013](#)
- EU:s landsbygdsutvecklingspolitik 2007–2013 [[PDF](#) ^{en}]

EU:s landsbygdsutvecklingspolitik ändrades till följd av översynen av den gemensamma jordbrukspolitiken, mer känd som **"hälsokontrollen"** av EU:s jordbruks- och landsbygdsutvecklingspolitik. Översynen ledde till att EU:s ledare 2008 kom överens om att ändra politiken på flera punkter. Hälsokontrollen innebar en möjlighet att anpassa politiken och göra den bättre på att möta de nya utmaningar och ta till vara de nya möjligheter som påverkar den europeiska landsbygden. Klicka [här](#) för att läsa mer om hälsokontrollen av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Tillhörande information:

- För att läsa kommissionens broschyr om de utmaningar EU:s landsbygdsutvecklingspolitik står inför (*EU Rural Development Policy: Facing the challenges*), klicka här [[PDF](#) ^{en}].
- Faktablad med översikt över hälsokontrollen av den gemensamma jordbrukspolitiken och den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa (*Overview of the CAP Health Check and the European Economic Recovery Plan – Modification of the RDPs*) [[PDF](#) ^{en}]

EU:s politiska ramverk för landsbygdsutveckling består av följande fyra nivåer: i) europeiska strategiska riktlinjer, ii) nationella strategier, iii) nationella eller regionala program och iv) axlar och åtgärder. Strukturen ger de enskilda medlemsstaterna gemensamma referensramar för planering och programplanering, och vägledning i form av EU:s strategiska riktlinjer. Målet är att medlemsstater, och i förekommande fall regioner, inom ramen för de gemensamma EU-riktlinjerna ska fastställa strategiska prioriteringar för landsbygdsutvecklingen, utforma program och välja ut åtgärder som passar för deras områdes specifika behov och utmaningar på landsbygdsutvecklingsområdet.

Du kan få mer information om de olika nivåerna med hjälp av följande länkar:

- [EU:s strategiska riktlinjer för landsbygdsutvecklingspolitiken](#) fastställer EU:s prioriteringar för perioden 2007–2013 i enlighet med de tre tematiska huvudprioriteringarna.
- [Nationella strategiska planer för landsbygdsutveckling](#) speglar EU:s prioriteringar utifrån situationen i den berörda medlemsstaten.
- [Nationella eller regionala landsbygdsutvecklingsprogram](#) speglar de operativa prioriteringarna.
- [Genomförande, övervakning och utvärdering av program](#), övervakning och utvärdering baserad på EU:s regelverk.

Mer information om lagstiftningen på landsbygdsutvecklingsområdet hittar du under [Vanliga frågor och svar](#) på nätverkets webbplats.

Landsbygdsutvecklingspolitiken är ett strategiskt instrument för att fastställa EU:s prioriteringar på landsbygdsutvecklingsområdet. I februari 2006 antog rådet [EU:s strategiska riktlinjer för landsbygdsutvecklingen](#). De strategiska riktlinjerna anger vilka tre huvudområden som landsbygdsutvecklingen ska inriktas på, nämligen livsmedelskonomin, miljön och den vidare landsbygdskonomin samt landsbygdsbefolkningen. På grundval av riktlinjerna utarbetar medlemsstaterna sedan sina nationella strategiska planer för landsbygdsutvecklingen under perioden 2007–2013. Du hittar mer information om de [nationella strategiska planerna](#) nedan. De

nationella strategierna ger i sin tur information till själva landsbygdsutvecklingsprogrammen. Dessa utarbetas kring fyra tematiska prioriteringar. Läs mer om de nationella och regionala planerna [här](#).

1.1.1. Nationella strategier

Utifrån EU:s strategiska riktlinjer har varje medlemsstat utarbetat sin egen **nationella strategiska plan** för landsbygdsutveckling, som tar hänsyn till de särskilda omständigheterna och behoven i just det landet. För mer information om enskilda medlemsstaters strategier, [gå in på vår interaktiva karta](#) och välj det land som du är intresserad av.

De nationella strategiplanerna är tänkta att fungera som ett referensinstrument för programplaneringen. Strategierna genomförs via landsbygdsutvecklingsprogram som antingen omfattar hela landet eller, i vissa medlemsstater, varje administrativ region.

De nationella strategierna bidrar till följande:

- De identifierar de områden där användningen av EU-stöd för landsbygdsutveckling ger störst effekt.
- De kan kopplas till EU:s huvudprioriteringar, däribland prioriteringarna i Lissabonagendan (strategin för tillväxt och sysselsättning) och Göteborgsagendan (hållbarhetsmål).
- De säkerställer att landsbygdsutvecklingspolitiken är förenlig med annan EU-politik, särskilt den ekonomiska sammanhållningspolitiken och miljöpolitiken.
- De underlättar genomförandet av den nya marknadsinriktade gemensamma jordbrukspolitiken och den omstrukturering som denna kräver i gamla och nya medlemsstater.

De nationella strategiska planerna innehåller följande:

- En utvärdering av den ekonomiska, sociala och miljömässiga situationen och utvecklingspotentialen.
- Den strategi som har valts för EU:s och den berörda medlemsstatens gemensamma åtgärder, som ska visa att de val som gjorts är förenliga med EU:s strategiska riktlinjer.
- De tematiska och territoriella prioriteringarna för landsbygdsutvecklingen inom varje axel, inklusive de viktigaste mätbara målen och lämpliga övervaknings- och utvärderingsindikatorer.
- En förteckning över landsbygdsutvecklingsprogram som genomför den nationella strategiska planen och en uppgift om hur mycket medel från EJFLU som har anslagits till varje program.
- Metoder för att säkerställa samordning med andra instrument inom den gemensamma jordbrukspolitiken och i förekommande fall budgeten för att nå konvergensmålen.
- En beskrivning av arrangemangen och budgeten för att inrätta de nationella landsbygdsnätverken i medlemsstaten.

1.1.2. Nationella och regionala program

Varje medlemsstat genomför landsbygdsutvecklingspolitiken för perioden 2007–2013 med hjälp av sitt eget (eller sina egna) landsbygdsutvecklingsprogram. En medlemsstat kan ha antingen ett enda landsbygdsutvecklingsprogram för hela landet eller flera regionala program.

Landsbygdsutvecklingsprogrammen är förenliga med EU:s gemensamma [strategiska riktlinjer](#) och varje medlemsstats [nationella strategiplan](#). För mer information om enskilda medlemsstaters landsbygdsutvecklingsprogram, [gå in på vår interaktiva karta](#) och välj det land som du är intresserad av.

Oavsett om en medlemsstat har ett enda program eller flera regionala program innehåller varje landsbygdsutvecklingsprogram följande:

- En analys av landsbygdsområdenas starka och svaga sidor och vilken strategi som har valts för att dra nytta av eller åtgärda dessa.
- En motivering till valet av prioriteringar, med utgångspunkt i unionens strategiska riktlinjer och den nationella strategiska planen samt de förväntade effekterna.
- Information om axlarna och de åtgärder som föreslås inom varje axel, inklusive de specifika, verifierbara mål och indikatorer som gör det möjligt att mäta programmets resultat, dess effektivitet och grad av måluppfyllelse.
- En finansieringsplan, inklusive detaljer om de totala anslagen från EJFLU och motsvarande nationella/regionala offentliga finansiering som planeras för varje år och för hela programperioden för varje axel, plus en preliminär fördelning av de inledande beloppen per åtgärd.
- Information om programmets komplementaritet med de åtgärder som finansieras via andra instrument inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken, sammanhållningspolitiken eller unionens stödinstrument för fisket.
- Detaljerad redogörelse för hur programmet ska genomföras, inklusive uppgifter om alla relevanta myndigheter och en sammanfattande beskrivning av förvaltnings- och kontrollstrukturer.
- En beskrivning av övervakningen och utvärderingen, samt av övervakningskommitténs sammansättning.
- Detaljerade uppgifter om planer för att se till att programmet offentliggörs.

Landsbygdsutvecklingspolitiken erbjuder en "meny" bestående av 41 olika åtgärder. Från denna meny väljer medlemsstaterna sedan de åtgärder som bäst uppfyller behoven i deras landsbygdsområden. Åtgärderna inkluderas sedan i medlemsstaternas nationella eller regionala program. EU:s bidrag till finansieringen av åtgärderna beror på vilken åtgärd det rör sig om och de val som har gjorts på programnivån. Läs mer om regionala utvecklingsprogram i [rådets förordning \(EG\) nr 1698/2005 av den 20 september 2005](#) (stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)).

För mer information om enskilda åtgärder inom varje axel, klicka på följande länkar:

- [Axel 1 – Att stärka jord- och skogsbrukets konkurrenskraft](#)
- [Axel 2 – Att förbättra miljön och landsbygden](#)
- [Axel 3 – Livskvalitet och diversifierad ekonomi på landsbygden](#)
- [Axel 4 – Leader](#)

För mer information om genomförandebestämmelser, [klicka här](#) (kommissionens förordning (EG) nr 1974/2006 av den 15 december 2006).

1.1.3. Axlar och åtgärder

För att garantera en balanserad strategi krävs en minimifinansiering för varje tematisk axel. Den föreslagna minimifinansieringen på 10, 25 respektive 10 % för axlarna 1, 2 och 3 är ett sätt att se till att varje program speglar minst tre politiska mål. Samtidigt är procentsatserna tillräckligt låga för att ge medlemsstaterna eller regionerna stor flexibilitet (55 % av EU-finansieringen) i valet av vilken axel de vill prioritera beroende på sin situation och sina behov. Minst 5 % (2,5 % för de nya

medlemsstaterna) av EU-finansieringen för varje program har avsatts för Leaderaxeln. Leaderutgifterna omfattar samtliga tre axlar.

Politiken tillhandahåller en rad verktyg (åtgärder) som alla medlemsstater kan välja mellan. Åtgärderna berättigar till ekonomiskt stöd från EU så att medlemsstaterna kan genomföra integrerade landsbygdsutvecklingsprogram.

Axel 1, om att stärka jordbruks- och skogsbrukssektorns konkurrenskraft, innehåller flera åtgärder som inriktas på mänskligt och fysiskt kapital inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorerna (som främjar kunskapsöverföring och innovation) och kvalitetsproduktion. För att se alla axel 1-åtgärder, [klicka här](#).

Axel 2, om att förbättra miljön och landsbygden, omfattar åtgärder för att skydda och förbättra naturresurserna, för att bevara jord- och skogsbruk med högt naturvärde och för att bevara kulturlandskap i EU:s landsbygdsområden. För att se alla axel 2-åtgärder, [klicka här](#).

Axel 3, om livskvalitet och diversifierad ekonomi på landsbygden, bidrar till att utveckla lokal infrastruktur och det mänskliga kapitalet i landsbygdsområden. Syftet är att förbättra villkoren för tillväxt och skapa nya arbetstillfällen i samtliga sektorer, och för att öka diversifieringen av den ekonomiska verksamheten. För att se alla axel 3-åtgärder, [klicka här](#).

Axel 4, som bygger på erfarenheter från programmet [Leader](#), ger möjligheter till innovativ styrning genom lokalt baserade bottom-up-initiativ. För att se alla axel 4-åtgärder, [klicka här](#).

1.1.4. Programgenomförande

Det är i första hand medlemsstaternas förvaltningsmyndigheter som ansvarar för genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen. Vissa medlemsstater har ett enda landsbygdsutvecklingsprogram, medan andra länder har flera regionala program. Alla landsbygdsutvecklingsprogram kretsar runt fyra axlar och en meny av åtgärder. Läs mer om axlarna och åtgärderna i [denna del](#).

Stödmottagarnas tillgång till de medel som avsatts för varje enskild åtgärd bestäms i samtliga fall av kriterier för stödberättigande. Sådana kriterier kan vara t.ex. gårdens plats och/eller storlek, markanvändningen osv. För många åtgärder fastställs även urvalskriterier. Hanteringen av kriterierna för stödberättigande och urvalskriterierna är viktig och gör det möjligt att styra medlen från EJFLU så att man kan nå landsbygdsutvecklingsprogrammets mål. I de flesta fall ansöker potentiella stödmottagare om finansiering knuten till en eller flera specifika åtgärder. Dessa ansökningar utvärderas sedan, och om de godkänns får stödmottagarna stöd från EJFLU enligt villkoren i ett avtal med den relevanta myndigheten. De exakta tilldelningsmekanismer som tillämpas varierar från medlemsstat till medlemsstat och från åtgärd till åtgärd.

Syftet med Europeiska landsbygdsnätverkets analyser är att få en bättre förståelse av landsbygdsutvecklingsprogrammen, så att dessa kan förbättras.

- Läs mer om enskilda ämnen i den [tematiska avdelningen](#).
- Läs mer om frågor och ämnen som rör horisontellt genomförande i avdelningen om [att förbättra genomförandet](#).

Den gemensamma övervaknings- och utvärderingsramen tillhandahåller en enda ram för övervakning och utvärdering av alla landsbygdsutvecklingsinsatser under programperioden 2007–2013. Med den gemensamma övervaknings- och utvärderingsramen som grund kan man förbättra programresultaten, utkräva ansvar för programmen och göra en bedömning av i vilken grad målen har nåtts. Den gemensamma övervaknings- och utvärderingsramen definieras i en rad dokument som kommissionen har utarbetat och medlemsstaterna har godkänt. Mer information om den gemensamma övervaknings- och utvärderingsramen hittar du [här](#).

I varje medlemsstat övervakar förvaltningsmyndigheten och övervakningskommittén varje landsbygdsutvecklingsprogram. Till sin hjälp har de ekonomiska indikatorer, utfallsindikatorer och resultatindikatorer. Varje förvaltningsmyndighet ska senast den 30 juni sända en årlig framstegsrapport om genomförandet av programmet. Rapporten ska innehålla följande:

- En tabell som visar genomförandet av de ekonomiska aspekterna av programmet, där det för varje åtgärd anges hur stora belopp som har betalats ut till stödmottagarna under kalenderåret.
- Övervakningstabeller som innehåller kvantitativ information som grundas på gemensamma utfalls- och resultatindikatorer.

Kommissionen registrerar alla övervakningsuppgifter i ett informationssystem för landsbygdsutveckling.

Europeiska landsbygdsnätverket hjälper till att validera övervakningsindikatorerna och framställer informationsblad som sammanfattar hur genomförandet fortskrider i varje medlemsstat respektive landsbygdsutvecklingsprogram, och för de flesta enskilda åtgärder. För mer information om hur genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen har fortskridit, [klicka här](#).

Ytterligare information:

- [Ekonomiska och fysiska indikatorer på EU-27- och medlemsstatsnivå](#)
- [Utfallsindikatorer per åtgärd på EU-27-nivå](#)

Läs mer om utvärderingen av landsbygdsutvecklingsprogram och om den gemensamma övervaknings- och utvärderingsramen på webbplatsen [Europeiska nätverket för utvärdering](#).

1.2. Landsbygdsutvecklingspolitiken i siffror

Mot bakgrund av [EU:s strategiska riktlinjer](#) för perioden 2007–2013 har EU:s 27 medlemsstater utarbetat sin egen nationella landsbygdsutvecklingsstrategi, som baseras på analysen av medlemsstatens egna behov. De nationella/regionala landsbygdsutvecklingsprogrammen för perioden 2007–2013 uppfyller målen i den nationella strategin genom att genomföra åtgärder som medfinansieras av EJFLU.

Förvaltningsmyndigheten för varje landsbygdsutvecklingsprogram och övervakningskommittén följer tillsammans hur genomförandet av programmet fortskrider och vilka resultat som nås. Till sin hjälp har de ekonomiska indikatorer, utfallsindikatorer och resultatindikatorer i enlighet med [den gemensamma övervaknings- och utvärderingsramen](#). Indikatorerna används för att bedöma i vilken grad de förväntade målen har uppfyllts, både när det gäller enskilda åtgärder och hela program.

Varje år framställer Europeiska landsbygdsnätverket informationsblad om genomförandet av landsbygdsutvecklingspolitiken på EU-nivå. Informationsbladen bygger på kommissionens övervakningsuppgifter om landsbygdsutvecklingspolitiken. Dessa korta sammanfattningar fungerar

som ett snabbt referensverktyg och ger en aktuell lägesbeskrivning av landsbygdsutvecklingspolitiken. De lyfter fram kopplingar mellan resurser och resultat och ger intresserade användare en inblick i programmen. Informationen tillhandahålls för samtliga EU:s 27 medlemsstater (EU-27) och omfattar 88 nationella och regionala program.

Du kan ladda ned broschyren om landsbygdsutvecklingspolitiken i siffror. [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]

Läs mer om ekonomiska indikatorer och utfallsindikatorer i [tabellerna över landsbygdsutvecklingsprogrammets övervakningsindikatorer](#).

1.2.1. Tematiska informationsblad

Informationsbladen ger en tydlig bild av landsbygdsutvecklingsinsatserna inom varje tematiskt område och lyfter fram kopplingar mellan de politiska prioriteringarna, genomförandeåtgärderna och det faktiska genomförandet på fältet. De tematiska informationsbladen ger en kort beskrivning av begreppsramen bakom insatsen (de prioriteringar som har fastställts på EU-nivå och omsättningen av dessa i konkreta åtgärder) och vilka verktyg (åtgärder) som används för att genomföra prioriteringarna. Informationsbladen anger även tänkbara stödmottagare, målgrupper och områden, ger information om de totala budgetanslagen och utgifterna inom EU-27 och vilka resultat som nåtts. Slutligen innehåller informationsbladen specifika exempel på insatser i form av projektbeskrivningar som hämtats från nätverkets databas över landsbygdsutvecklingsprojekt.

- Tematiskt informationsblad nr 1 – om främjande av kunskapsöverföring och investering i mänskligt kapital [[PDF](#) [en](#)]
- Tematiskt informationsblad nr 2 – om investeringar i fysiskt kapital och moderniseringar [[PDF](#) [en](#)]
- Tematiskt informationsblad nr 3 – om främjande av jordbruksproduktion med erkänd kvalitetsmärkning/standard [[PDF](#) [en](#)]
- Tematiskt informationsblad nr 4 – om stöd för att göra det lättare för jordbruksföretag i de nya medlemsstaterna att komma in på marknaden [[PDF](#) [en](#)]
- Tematiskt informationsblad nr 5 – om bevarande av EU:s naturresurser och jordbrukslandskap [[PDF](#) [en](#)]
- Tematiskt informationsblad nr 6 – om stöd till skogsbruket [[PDF](#) [en](#)]
- Tematiskt informationsblad nr 7 – om främjandet av en diversifierad ekonomi på landsbygden [[PDF](#) [en](#)]
- Tematiskt informationsblad nr 8 – om ökad livskvalitet på landsbygden [[PDF](#) [en](#)]

Läs mer om ekonomiska indikatorer och utfallsindikatorer i [tabellerna över landsbygdsutvecklingsprogrammets övervakningsindikatorer](#).

1.2.2. Informationsblad om landsbygdsutvecklingsprogrammen

Informationsbladen om genomförandet av landsbygdsutvecklingspolitiken ger en kort sammanfattning av hur genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen fortskrider i EU med hjälp av uppdaterad information om: det ekonomiska genomförandet av programmen (totala offentliga utgifter), det övergripande genomförandet av landsbygdsutvecklingspolitiken i form av utfall (sammanfattning av de viktigaste åtgärderna) och en jämförelse med målen för perioden

2007–2013. Informationen finns på nationell och regional nivå. Det finns även en sammanfattning för EU-27. Du hittar alla dokument [här](#).

1.2.3. Informationsblad om åtgärder

Denna del innehåller en lägesbeskrivning av åtgärderna inom landsbygdsutvecklingsprogrammen i EU:s samtliga 27 medlemsstater. Informationsbladen innehåller information om de framsteg som har gjorts på åtgärdsnivå. Bedömningen grundas på det fysiska utfallet (senast tillgängliga uppdaterade uppgifter) och jämförelser med de mål som fastställts för hela programperioden 2007–2013:

Axel	Åtgärd	Informationsblad om åtgärder	
Axel 1	111 – Yrkesutbildnings- och informationsinsatser	[PDF]	
	112 – Startstöd för unga jordbrukare	[PDF]	
	113 – Förtidspension	[PDF]	
	114 – Anlitande av rådgivningstjänster	[PDF]	
	115 – Inrättande av företagslednings-, avbytar- och rådgivningstjänster	Ingen uppgift	
	121 – Modernisering av jordbruksföretag	[PDF]	
	122 – Höjning av skogens ekonomiska värde	[PDF]	
	123 – Höjning av värdet på jord- och skogsbruksprodukter	[PDF]	
	124 – Samarbete för att utveckla nya produkter, processer och tekniker inom jordbruks- och livsmedelssektorn samt inom skogsbrukssektorn	[PDF]	
	125 – Infrastruktur som är av betydelse för utveckling och anpassning av jord- och skogsbruket	[PDF]	
	126 – Återställande av jordbrukets produktionspotential	Ingen uppgift	
	131 – Uppfylla normer som bygger på EU-lagstiftningen	Ingen uppgift	
	132 – Stöd till jordbrukare som deltar i kvalitetssystem för livsmedel	[PDF]	
	133 – Informations- och marknadsföringsinsatser	Ingen uppgift	
	141 – Delvis självförsörjande jordbruk	Ingen uppgift	
	142 – Producentgrupper	Ingen uppgift	
	143 – Tillhandahållande av rådgivningstjänster för jordbrukare	Ingen uppgift	
	144 – Jordbruksföretag som är under omstrukturering på grund av en reform av en gemensam organisation av marknaden	Ingen uppgift	
	Axel 2	211 – Stöd för naturbetingade svårigheter, för jordbrukare i bergsområden	[PDF]
		212 – Stöd för jordbrukare i områden som inte är bergsområden men där det finns andra svårigheter	[PDF]
213 – Natura 2000-stöd och stöd som är kopplat till direktiv 2000/60/EG		[PDF]	
214 – Stöd för miljövänligt jordbruk		[PDF]	
215 – Stöd för djurens välbefinnande		[PDF]	
216 – Icke-produktiva investeringar		[PDF]	
221 – En första besökning av jordbruksmark		[PDF]	

	222 – Ett första införande av agri-silvo-pastorala brukningssystem på jordbruksmark	Ingen uppgift
	223 – En första beskogning av annan mark än jordbruksmark	[PDF]
	224 – Natura 2000-stöd	[PDF]
	225 – Stöd för miljövänligt skogsbruk	[PDF]
	226 – Återställande av skogspotentialen i skogar och införande av förebyggande åtgärder	[PDF]
	227 – Icke-produktiva investeringar	[PDF]
Axel 3	311 – Diversifiering till annan verksamhet än jordbruk	[PDF]
	312 – Stöd för etablering och utveckling av företag	[PDF]
	313 – Främjande av turismverksamhet	[PDF]
	321 – Grundläggande tjänster för ekonomin och befolkningen på landsbygden	[PDF]
	322 – Förnyelse och utveckling av byarna	[PDF]
	323 – Bevarande och uppgradering av natur- och kulturarvet på landsbygden	[PDF]
	331 – Utbildning och information	Ingen uppgift
	341 – Kompetensutvecklings- och informationsinsatser för förberedelse och genomförande av lokala utvecklingsstrategier	Ingen uppgift
Axel 4	Axel 4 – Antal lokala aktionsgrupper	[PDF]
	Axel 4 – Antal projekt och stödmottagare	[PDF]
	421 – Genomförande av samarbetsprojekt	[PDF]
	431 – Drivande av den lokala aktionsgruppen, satsning på kompetensutvecklings- och informationsinsatser	[PDF]

1.2.4. Tabeller över landsbygdsutvecklingsprogrammets övervakningsindikatorer

I varje medlemsstat övervakar förvaltningsmyndigheten och övervakningskommittén varje landsbygdsutvecklingsprogram. Till sin hjälp har de ekonomiska indikatorer, utfallsindikatorer och resultatindikatorer. Varje förvaltningsmyndighet ska senast den 30 juni varje år skicka en framstegsrapport till kommissionen om genomförandet av programmet under det föregående kalenderåret. Kommissionen registrerar alla övervakningsuppgifter i ett informationssystem för landsbygdsutveckling. Europeiska landsbygdsnätverket hjälper till att validera övervakningsindikatorerna och sammanställer översiktsdiagram som visar i vilken grad landsbygdsutvecklingsprogrammen har genomförts på EU-27-nivå. Diagrammen finns [online](#).

På grundval av uppgifterna från förvaltningsmyndigheterna i de årliga framstegsrapporterna har översiktstabeller och tillhörande diagram tagits fram för att visa hur väl man har lyckats genomföra EU:s landsbygdsutvecklingsprogram. Dessa grundas på **ekonomiska och fysiska indikatorer** (framför allt utfallsindikatorer). Ladda ned sammanfattningar för EU-27: offentliga utgifter för landsbygdsutvecklingsprogram [PDF] och utfall [PDF].

Ekonomiska uppgifter – inklusive de totala offentliga utgifterna och bidragen från EJFLU – har sammanställts för varje medlemsstat och på EU-27-nivå. Syftet är att visa utgifterna för landsbygdsutvecklingsprogrammen per axel och åtgärd under de aktuella åren. Dessutom jämförs

dessa utgifter med den samlade budget som har anslagits för hela programperioden 2007–2013 (den totala budgeten efter hälsokontrollen av den gemensamma jordbrukspolitiken). De ekonomiska uppgifterna tas fram av och kommer direkt från generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling.

Även när det gäller utfallsindikatorerna ges en sammanställning på medlemsstats- respektive EU-nivå (per axel och åtgärd). En jämförelse med utfallsmålen för perioden 2007–2013 visar hur väl man har lyckats genomföra programmen. Läs mer om utfallsindikatorer per åtgärd – inklusive fördelningen per medlemsstat – på den [webbsida](#) som behandlar detta. En fullständig förteckning över utfallsindikatorer och tillhörande dokument finns i bilaga 3.H i [den gemensamma övervaknings- och utvärderingsramen](#).

1.3. Databas över landsbygdsutvecklingsprojekt

Denna [databas](#) visar hur ”jordbruksentreprenörer” runt om i EU rent konkret har använt Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Databasen innehåller detaljerad information om landsbygdsutvecklingsprojekt, från de typer av projekt som har finansierats till hur man fick tillgång till finansieringen. Här finns projekt från alla EU-länder, och projekten omfattar alla axlar inom landsbygdsutvecklingsprogrammen. För att hitta information om den typ av projekt som du är intresserad av behöver du bara söka i den tabell som finns i databasen. Där finns över 570 tillgängliga projekt. Projekten är sökbara på landsbygdsutvecklingsprogramåtgärd, nyckelord, land och landsbygdsutvecklingsprogram, transnationellt samarbete och andra kriterier.

1.4. Att förbättra genomförandet

Europeiska landsbygdsnätverkets huvuduppgift är att förbättra genomförandet av EU:s jordbrukspolitik. Ett av många sätt som nätverket gör detta på är genom analyser för att

- öka förståelsen för hur politiken fungerar i praktiken,
- bedöma vad som fungerar bra och hur det kan förbättras, och
- ge insikt i beslutsprocessen i medlemsstaterna och på EU-nivå.

Europeiska landsbygdsnätverket har flera olika verktyg för att bedriva sitt analysarbete:

- Tematiska arbetsgrupper
- Fokusgrupper i nätverkets samordningskommitté och i Leaders underkommitté
- Gemensamma tematiska initiativ inom nationella landsbygdsnätverk
- Arbetsdokument speciellt framtagna för nätverkets tematiska evenemang
- Regelbundet analysarbete om genomförandet av landsbygdsutvecklingspolitiken

Ämnena kan i stora drag delas in i tre grupper:

1. Horisontella ämnen som handlar om övergripande genomförandefrågor. Dessa går igenom nedan.
 - [Landsbygdstyper och inriktning](#)
 - [Kopplingar mellan jordbruk och landsbygdsekonomin i vidare bemärkelse](#)
 - [Kollektiva nyttigheter och tjänster inom jordbruket](#)
 - [Mekanismer för genomförandet av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik](#)
2. Tematiska ämnen. Mer information hittar du i denna [del](#).
3. Landsbygdsutvecklingsprogram och deras åtgärder. Information om detta hittar du [här](#).

Resultaten från Europeiska landsbygdsnätverkets analytiska arbete och nätverkets tematiska verksamhet görs tillgängliga via särskilda forum. Dessutom används resultaten i nätverkets publikationer och andra mekanismer för att sprida informationen. För mer om nätverkets publikationer, klicka [här](#).

1.4.1. Landsbygdstyper och inriktning

Europas landsbygdsområden ser väldigt olika ut sett till många fysiska, socioekonomiska, miljömässiga och institutionella faktorer. Denna mångfald är en av Europas största resurser men gör det samtidigt svårt för medlemsstaterna att definiera landsbygdsområden på ett lämpligt sätt. En sådan definition är avgörande för utformningen av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik och för att säkerställa komplementariteten med andra EU-medel, som är avsedda för utveckling av landsbygdsområden, särskilt områden med särskilda behov.

Den första tematiska arbetsgruppen inrättades 2009 för att behandla dessa frågor och framför allt för att göra landsbygdsutvecklingsprogrammen mer effektiva på att hantera landsbygdsområdets territoriella särdrag och behov. Under kommissionens (generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling) ordförandeskap genomförde arbetsgruppen en ingående analys av 23 nationella och 12 regionala landsbygdsutvecklingsprogram från perioden 2007–2013.

Slutsatser

OECD:s definition av landsbygdsområden**, som Europeiska kommissionen rekommenderar att medlemsstaterna ska använda, används bara inom ett fåtal nationella och regionala landsbygdsutvecklingsprogram, och arbetsgruppens slutsatser tyder på att definitionen eventuellt inte uppfyller de behov som många medlemsstater har. I stället använder medlemsstaterna eller regionerna en mängd olika territoriella definitioner för att ange vilken inriktning deras landsbygdsutvecklingsåtgärder ska ha. Beroende på inriktning kan dessa definitioner delas upp, antingen på sektorsnivå (t.ex. jordbruk och skogsbruk) eller på territoriell nivå (t.ex. områden som är berättigade till axel 3-åtgärder). Medlemsstaterna är medvetna om att det behövs en tydlig avgränsning mellan olika EU-medel för att kunna uppfylla EU:s utvecklingsbehov. Dessutom är man medveten om den potentiella komplementariteten mellan EJFLU och andra fonder.

(**) Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) definierar utpräglade landsbygdsområden som områden där mer än 50 % av befolkningen bor i landsbygdskommuner. Landsbygdskommuner är kommuner med en befolkningstäthet på mindre än 150 invånare/km².

Komponenter i en reviderad landsbygdstypologi

Med tanke på de stora skillnaderna mellan olika landsbygdsområden i EU är det viktigt att varje medlemsstat och region inte bara tillämpar en lämplig definition av landsbygdsområden, utan även att de kan använda en landsbygdstypologi som är relevant för sammanhanget. I samband med detta har det föreslagits tre komponenter som kan användas för att skapa en landsbygdstypologi:

- graden av fysiskt handikapp,
- miljökänslighet, och
- socioekonomiska nackdelar.

Den vikt som fästs vid varje komponent kan användas för att skapa enskilda typologier som passar en medlemsstats eller en regions särdrag. Varje komponent består av flera olika faktorer (se tabell), och varje faktor kan mätas med hjälp av en särskild uppsättning indikatorer.

KOMPONENTER I EN REVIDERAD LANDSBYGDSTYOLOGI	
Komponenter	Faktorer
Landsbyggsdefinition	1 Befolkningstäthet
	2 Stadsområden
	3 Markanvändning
Komponent 1 – Fysiska handikapp	4 Fysiska handikapp
Komponent 2 – Miljökänslighet	5 Miljökänslighet
Komponent 3 – Socioekonomiska nackdelar	6 Demografi
	7 Socioekonomiska problem
	8 Ekonomisk struktur
	9 Tillgång till tjänster/ekonomier i städerna

På detta sätt kan man utveckla specifika typologier som passar inriktningen på landsbyggdutvecklingspolitiken. Möjligheten att ta upp ”nya utmaningar” inom landsbygdsutvecklingspolitiken är också en viktig aspekt som måste bedömas i en typologi. De indikatorer som rör dessa frågor lämpar sig emellertid inte för en gemensam kategorisering.

De viktigaste rapporterna

- Tematisk arbetsgrupp 1, steg 1, rapport [[PDF](#) [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 1, steg 2, rapport [[PDF](#) [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 1, slutrapport [[PDF](#) [en](#)], bilaga 1 [[PDF](#) [en](#)], bilaga 2 [[PDF](#) [en](#)], bilaga 3 [[PDF](#) [en](#)], bilaga 4 [[PDF](#) [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 1, broschyr [[PDF](#) [en](#) [de](#) [es](#) [fr](#) [it](#) [pl](#)]
- Sammanfattningen av slutrapporten är tänkt att göra de viktigaste slutsatserna i slutrapporten mer lättillgängliga för allmänheten. Den innehåller beskrivningar av de viktigaste komponenterna i arbetet i den tematiska arbetsgruppen 1 (t.ex. användning av OECD:s definition, komplementaritet och avgränsning, tänkbara komponenter i en framtida landsbygdstypologi): [[PDF](#) [de](#) [en](#) [es](#) [fr](#) [it](#) [pl](#)]

Du hittar mer information, såsom artiklar och fallstudier, på denna [webbsida](#).

1.4.2. Jordbruk och landsbygdsekonomin

Den andra tematiska arbetsgruppen inrättades i mars 2009 för att analysera kopplingar mellan jordbruket och landsbygdsekonomin i vidare bemärkelse. Huvudmålet var att identifiera och beskriva potentiella synergieffekter och/eller konflikter mellan jordbruket och landsbygdsekonomin i olika landsbygdsområden i EU. Arbetsgruppen, som leddes av kommissionen (generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling) och i övrigt bestod av nationella experter, genomförde analysarbete som inriktades på

- en input-/output-analys i 18 små regioner (Nuts 31) som representerar olika typer av landsbygdsområden i EU,

- genomgång av sex landsbygdsutvecklingsprogram från perioden 2007–2013 och andra programplaneringsdokument för utvalda regioner.

Slutsatser

Resultatet av input-output-analysen i de 18 regionerna visade att kopplingarna mellan jordbruket och resten av den lokala/regionala ekonomin i regel är starkare och mer positiv än vad som framgår av statistiken, där jordbruket ofta står för en liten andel av bruttonationalprodukten (BNP) eller sysselsättningen.

Jordbruk definieras som en "nyckelfaktor" i den lokala ekonomin i 14 av de 18 undersökta regionerna, och har särskilt starka kopplingar till livsmedelsförädling, hotell och catering samt handel.

Viktiga faktorer som påverkar kopplingarna mellan jordbruket och andra sektorer är bland annat

- naturliga fördelar (markkvalitet, klimat, lokala turistattraktioner),
- förekomst av infrastruktur,
- hur stark den samlade nationella ekonomin är,
- lokalbefolkningens utbildningsnivå och entreprenörspotential,
- tillgång till finansieringsstöd, framför allt sådant som rör ansökningsförfarandenas komplexitet, finansieringens storlek och hur snabbt besluten fattas.

Politiska konsekvenser

Efter att ha analyserat landsbygdsutvecklingsprogrammen och andra programdokument i en tredjedel av de 18 regioner som ursprungligen valdes ut framgick vissa viktiga politiska konsekvenser.

- Även om man i vissa programplaneringsdokument på landsbygdsutvecklingsområdet hänvisar till vikten av att stärka kopplingarna mellan jordbruk och landsbygdsutveckling har man långt ifrån en konsekvent syn i denna fråga. Dokumenten är inte heller särskilt samstämmiga i fråga om hur de angivna övergripande målen omsätts i prioriteringar/detaljerade mål och åtgärder.
- Det har bara gått att hitta en begränsad komplementaritet mellan landsbygdsutvecklingsprogrammen och andra stödfinansierade program (på EU-nivå, nationell nivå, och regional nivå), vilket gör det svårt att på allvar integrera de tillgängliga ekonomiska resurserna i landsbygdsområdena. Landsbygdsutvecklingspolitiken bör inriktas på att utveckla och underlätta mer integrerade svar på de komplexa utmaningar som de flesta områden står inför, framför allt att bör man på ett bättre sätt utnyttja förhållandet mellan ekonomiska sektorer tidigare och längre fram i kedjan.
- För att förbättra genomförandet av landsbygdsprogrammen kan kriterierna för att välja ut åtgärder ändras så att man uttryckligen lyfter fram banden mellan jordbrukssektorn och andra sektorer. Två exempel på detta är att ge höga poäng för projekt för ekonomisk diversifiering som åtar sig att knyta band till lokal jordbruksverksamhet – med tydliga multiplikatoreffekter (t.ex. nya arbetstillfällen, ökade inkomster osv.) – eller tydligare miljömål. Utformningen av projekten kan förbättras genom effektivare tekniskt stöd till potentiella investerare. På så sätt kan man dels öka utsikterna att genomföra projektet och stärka dess band till lokalt jordbruk, dels uppfylla skyldigheten att där det är möjligt lägga fram en marknadsföringsplan.

De viktigaste rapporterna

- Tematisk arbetsgrupp 2 – val av regioner och preliminära resultat av input-output-analysen [PDF [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 2 – sammanfattning av resultaten från preliminära input-output-analys och regionala analyser [PDF [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 2 – resultat av den slutliga input-output-analysen och kompletterande kvalitativ forskning i utvalda regioner [PDF [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 2 – analys av programförvaltningsramar och projekt i utvalda regioner [PDF [en](#)]
 - Bilaga 1 – Enkätundersökning i sex regioner [PDF [en](#)]
 - Bilaga 2 – Exempel på projekt [PDF [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 2 – slutrapport [PDF [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 2 – broschyr [PDF [en](#) [de](#) [es](#) [fr](#) [it](#) [pl](#)]
- I dokumentet *Policy insight from recent research* sammanfattas de viktigaste resultaten i slutrapporten, som även grundas på en granskning av de mest relevanta forskningsrapporter som har publicerats på området [PDF [en](#)].

Du hittar mer information, såsom artiklar och fallstudier, på denna [webbsida](#).

1.4.3. Tillhandahållande av kollektiva nyttigheter

Kollektiva nyttigheter och tjänster är tillgängliga för alla och kan utnyttjas gemensamt. Sådana varor och tjänster brukar per definition inte styras av marknadsmekanismer. Exempel på kollektiva nyttigheter från jordbruket är biologisk mångfald i jordbrukslandskapet, naturlandskap och naturresurser som vatten och jordar. Jordbruket påverkar dessutom ekonomiska eller sociala kollektiva nyttigheter som utvecklandet av livskraftiga och välmående landsbygdssamhällen. Med tanke på de stora teknologiska och tekniska förändringar som jordbruket genomgått (däribland intensifierad markanvändning och avvecklandet av marginaliserade jordbruksmarker), kan tillhandahållandet av kollektiva nyttigheter inte längre tas för givet. Politiska åtgärder krävs för att motverka denna utveckling. Man måste t.ex. vända trenden mot minskad artrikedom och färre livsmiljöer, och undvika vattenbrist, skogsbränder, jorderosion samt att människor flyttar från landsbygden till storstäderna.

Här kan jordbruks- och landsbygdsutvecklingspolitiken spela en viktig roll genom att tillhandahålla kollektiva nyttigheter, och detta är något som allmänheten mer och mer inser.

Den tredje tematiska gruppen (arbetsgruppen för kollektiva nyttigheter och tjänster) inrättades i början av 2009 för att hantera frågan om kollektiva nyttigheter och för att undersöka hur EU:s landsbygdsutvecklingspolitik kan bidra till detta. Arbetsgruppen består av nationella experter och företrädare för frivilligorganisationer. Den leds av kommissionen (generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling) och bygger sitt arbete på analyser som gjorts av vetenskapliga experter.

Ett avslutande [seminarium](#) hölls i december 2010. Syftet med seminariet var att presentera resultatet av arbetet för en bredare grupp av intressenter, och att förklara begreppet kollektiva nyttigheter för en bredare publik. Seminariet visade även att begreppet kollektiva nyttigheter kan fungera som en gemensam grund för diskussioner om den gemensamma jordbrukspolitiken och landsbygdsutveckling.

Slutsatser

- Landsbygdsutveckling, som är en del av den gemensamma jordbrukspolitiken, erbjuder en rad effektiva åtgärder för att främja användningen av såväl miljövänliga jordbrukssystem och miljövänlig förvaltningspraxis som investeringar som gynnar tillhandahållandet av kollektiva nyttigheter.
- Flera av dessa åtgärder, särskilt åtgärder för miljövänligt jordbruk, skapar positiva spridningseffekter för jordbruksverksamheterna och stimulerar sysselsättning, turism och produktion av mervärdesprodukter.
- Utvecklandet av markförvaltares kompetens och kunskap, t.ex. genom utbildning i miljövänliga förvaltningstekniker eller rådgivning om hållbar resursanvändning, visade sig vara särskilt effektivt för att stimulera ett förändrat beteende.
- De åtgärder som ska väljas ut och genomföras måste utformas utifrån de lokala behoven. För att se till att dessa åtgärder genomförs på ett effektivt, ändamålsenligt och öppet sätt är det viktigt att ha ett fungerande övervaknings- och utvärderingssystem.
- Den främsta politiska åtgärd som bidrar till tillhandahållandet av miljövänliga kollektiva nyttigheter på jordbruksområdet är åtgärden för miljövänligt jordbruk, som främjar miljövänliga tjänster och användningen av miljövänliga jordbruksmetoder. Åtgärdens framgång beror på dess flexibilitet och i vilken utsträckning den kan utformas för att möta lokala behov.

De viktigaste rapporterna

- Tematisk arbetsgrupp 3, lägesrapport – november 2010 [PDF PDF [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 3, begreppsram [PDF [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 3, slutrapport [PDF [en](#)]
- Tematisk arbetsgrupp 3, broschyr [PDF [en](#) [de](#) [es](#) [fr](#) [it](#) [pl](#)]
- Sammanfattande rapport, som trots att den har ett ”tekniskt” innehåll riktar sig till en särskild målgrupp för att presentera slutsatserna från arbetsgruppen på ett mer kortfattat och användbart sätt [PDF [en](#)].

Du hittar mer information, såsom artiklar och fallstudier, på denna [webbsida](#).

1.4.4. Genomförandemekanismer

Kommissionen och medlemsstaterna genomför gemensamt EU:s landsbygdsutvecklingspolitik. Kommissionen ansvarar för godkännandet av landsbygdsutvecklingsprogram och för en sund ekonomisk förvaltning av gemenskapens medel. Medlemsstaterna definierar de nationella rättsliga och administrativa förfarandena för att se till att den EU-budget de förfogar över används på rätt sätt.

Nationella myndigheter ansvarar för det dagliga genomförandet av politiken. Genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen kan delegeras ytterligare till regional eller lokala nivå. Förvaltningen och genomförandet av landsbygdsutvecklingspolitiken sker därför på olika nivåer, och det finns stora skillnader mellan olika länder. Genomförandemekanismerna kan ses som den uppsättning processer och förfaranden som ser till att de politiska målen omsätts i konkreta åtgärder på fältet.

Den fjärde tematiska arbetsgruppen inrättades för att se till att EU:s landsbygdsutvecklingspolitik genomförs så effektivt och ändamålsenligt som möjligt. Arbetsgruppens mandat är att se över erfarenheterna av programgenomförandet i EU och identifiera vilka aspekter som fungerar bra, vilka som kan förbättras och vilka konkreta förbättringar som kan göras.

Arbetsgruppen undersökte de olika mekanismerna för att genomföra de olika stegen i programplaneringscykeln och rakt igenom hela genomförandekedjan (EU-nivå, nationell nivå, regional nivå, lokal nivå, stödmottagarnivån):

- Strategi och inriktning.
- Programplaneringsprocess och ekonomiska aspekter.
- Genomförandeförfaranden och organisationsstruktur (inklusive särskilda aspekter som Leader, övervakning och utvärdering, kontroller).
- Hur partnerskapsprincipen fungerar.
- Komplementaritet och samordning med annan EU-politik.

Slutsatser

Arbetsgruppens slutsatser sammanfattades i en slutrapport som innehåller en sammanfattning av fallstudierna efter ämne, ett antal positiva rutiner som införts på olika håll i EU och slutsatser som identifierar följande sex tänkbara förbättringar av rutinerna för att genomföra EU:s landsbygdsutvecklingspolitik:

- Starkare fokus på politikens mål och ökad samstämmighet genom hela genomförandekedjan.
- Färre, enklare åtgärder och mer flexibel användning av dessa.
- Utveckling och genomförande av särskilda villkor för Leader.
- Förbättrade genomförandebestämmelser (inklusive tillämpning och kontroller).
- Ytterligare förstärkning av övervakning och utvärdering som ett stöd i utarbetandet och genomförandet av politiken.
- Förbättrad samordning och informationsutbyte.

Arbetsgruppens resultat och slutsatser diskuterades vid ett seminarium om [förbättrade rutiner för att genomföra EU:s landsbygdsutvecklingspolitik](#) som hölls i Bryssel den 9 december 2011.

De viktigaste rapporterna

- Slutrapport [[PDF](#) [en](#)]
- Slutrapport – sammanfattning och slutsatser [[PDF](#) [en](#)]
- Broschyr om den tematiska arbetsgruppen 4 [[PDF](#) [de](#) [en](#) [es](#) [fr](#) [it](#) [pl](#)]

Du hittar mer information, såsom artiklar och fallstudier, på denna [webbsida](#).

1.4.5. Leader

Leader (*Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale*, som står för förbindelser mellan olika åtgärder för att utveckla landsbygdsekonomin) är en lokal utvecklingsmetod som gör det möjligt för lokala aktörer att utveckla ett område med hjälp av dess egen utvecklingspotential. Leaderstrategin utgjorde en av de fyra axlarna i landsbygdsutvecklingspolitiken 2007–2013. Det är en hörnsten i Europeiska landsbygdsnätverkets analytiska arbete. Läs mer om Leader [här](#).

1.5. Den gemensamma jordbrukspolitiken mot 2020

EU:s landsbygdsutvecklingspolitik har hela tiden utvecklats för att kunna möta nya utmaningar i landsbygdsområdena. Den senaste reformen av politiken, som genomfördes i samband med den stora reformen av EU:s gemensamma jordbrukspolitik, slutfördes 2013 i och med att man antog de [grundläggande rättsakterna för perioden 2014–2020](#). I denna del hittar du bidragen till den offentliga debatten om utformningen av EU:s gemensamma jordbrukspolitik efter 2013, en debatt som främjades av Europeiska kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling. I denna del hittar du även relevant information om [planeringen av landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020](#).

Innan de preliminära politiska riktlinjerna för den nya gemensamma jordbrukspolitiken fastställdes den 12 april 2010 hade Dacian Cioloș, jordbruks- och landsbygdsutvecklingskommissionär, tagit initiativ till en offentlig debatt om den framtida gemensamma jordbrukspolitiken. Alla intresserade EU-medborgare och organisationer inbjöds att delta i denna debatt. Kommissionen ställde följande frågor för att inleda debatten:

1. Vad ska den framtida landsbygdsutvecklingspolitiken ha för mål?
2. Hur kan de politiska instrumenten bli mer effektiva?
3. Hur kan förvaltningen av politiken förbättras?

Den 14 april 2010 hölls ett extrainsatt möte med Europeiska landsbygdsnätverkets samordningskommitté. På mötet uppmanades ledamöterna att sprida den offentliga debatten om den gemensamma jordbrukspolitiken i sina länder och organisationer. Ledamöterna ombads att skicka in sina bidrag senast den 3 juni 2010. Läs bidragen land för land, eller en sammanfattning av bidragen, [här](#).

Med utgångspunkt i denna debatt lade Europeiska kommissionen den 18 november 2010 fram sitt meddelande om [den gemensamma jordbrukspolitiken mot 2020](#), där olika alternativ för den framtida gemensamma jordbrukspolitiken presenterades.

Den 12 oktober 2011 lade kommissionen fram ett paket med [lagförslag](#) för perioden 2014–2020. Förslagen omfattade ett förslag till förordning om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Detta nya EJFLU-förslag bygger vidare på landsbygdsutvecklingspolitikens kopplingar till den gemensamma jordbrukspolitiken och är nära knutet till Europa 2020-strategin för tillväxt.

Efter samråd och politisk enighet mellan kommissionen, EU:s medlemsstater (i rådet) och Europaparlamentet antogs och offentliggjordes de fyra [grundförordningarna](#) inom ramen för den reformerade gemensamma jordbrukspolitiken i december 2013.

För mer bakgrundsinformation om den offentliga debatten, klicka på en av följande länkar:

- Kommissionsledamoten Cioloș' tal om den framtida europeiska jordbrukspolitiken och uppmaning till offentlig debatt, april 2010 [[PDF](#) [en](#) [fr](#)]
- Frågor om landsbygdsutvecklingsaspekter [[PDF](#) [en](#)]
- Redogörelse av Europeiska landsbygdsnätverkets samordningskommitté om den offentliga debatten om den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2013, april 2010 [[PDF](#) [en](#)]
- Sammanfattning av de bidrag som mottagits via landsbygdsnätverket (13.7.2010) [[PDF](#) [en](#)]

Läs mer om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken 2014–2020, inklusive den mer övergripande debatten om den gemensamma jordbrukspolitiken, på webbplatsen [Europeiska kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygds utveckling](#).

1.5.1. Landsbygdsutvecklingen 2014–2020

[Europeiska landsbygdsnätverkets portal för landsbygdsutveckling](#) fungerar som en bro mellan programperioderna 2007–2013 och 2014–2020. Portalen bygger vidare på tidigare erfarenheter och tidigare kunskap och ger vägledning om hur framtida landsbygdsutvecklingsprogram ska utformas och genomföras. Hela portalens innehåll (med undantag av nyheter och de senaste arrangemangen) återges i detta dokument. Om du vill använda den engelska portalen kan du använda denna guide som vägledning [[PDF](#)].

- [Översikt över politiken 2014–2020](#)
 - [Landsbygdsutvecklingsprioriteringar](#)
 - [Kunskapsöverföring](#)
 - [Konkurrenskraft](#)
 - [Livsmedelskedjan](#)
 - [Ekosystem](#)
 - [Resurseffektivitet](#)
 - [Social inkludering](#)
- [Lagstiftning och riktlinjer](#)
- [Planering av landsbygdsutvecklingsprogram](#)
- [Genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram](#)
- [Insikter från 2007–2013](#)
 - [Programplanering och genomförande](#)
 - [Kunskapsöverföring och innovation](#)
 - [Entreprenörskap på landsbygden](#)
 - [Finansiella instrument](#)
 - [Livsmedelskedjan](#)
 - [Miljön och klimatförändringar](#)
 - [Social inkludering](#)
 - [Lokalt ledd utveckling, Leader och transnationellt samarbete](#)
 - [Nätverkande på landsbygdsutvecklingsområdet](#)
 - [Övervakning och utvärdering](#)
- [Övervakning och utvärdering](#)
- [Nätverkande på landsbygdsutvecklingsområdet](#)
- [Lokalt ledd utveckling](#)
- [Kandidatländer och potentiella kandidatländer](#)

Översikt över politiken 2014–2020

I [Europa 2020-strategin](#) anges att EU:s ekonomiska tillväxt ska vara smart, hållbar och till för alla. Strategin fokuserar på fem ambitiösa mål om sysselsättning, innovation, utbildning, minskad fattigdom och klimat/energi, och i strategin fastställs [överordnade mål](#) för dessa områden. I linje med Europa 2020-strategin och de övergripande målen för den gemensamma jordbrukspolitiken (kommissionens meddelande om den gemensamma jordbrukspolitiken mot 2020 [[PDF](#) ^{enl}]) kan man identifiera följande tre långsiktiga strategiska mål för EU:s landsbygdsutvecklingspolitik under perioden 2014–2020:

- Förbättra jordbrukets konkurrenskraft.
- Hållbar förvaltning av naturresurser och klimatåtgärder.
- Balanserad territoriell utveckling iv landsbygdsområden.

För att kunna förvalta landsbygdsutvecklingspolitiken med hjälp av landsbygdsutvecklingsprogrammen specificeras dessa omfattande mål närmare i **6 prioriteringar**, som [förklaras närmare nedan](#):

1. [Uppmuntra kunskapsöverföring och innovation inom jordbruk och skogsbruk](#)
2. [Öka konkurrenskraften inom alla typer av jordbruk och öka jordbruksföretagets möjlighet att överleva](#)
3. [Främja organisationen av livsmedelskedjan och riskhanteringen inom jordbruket](#)
4. [Återställa, bevara och förbättra de ekosystem som är beroende av jord- och skogsbruk](#)
5. [Främja resursutnyttjandet och omställningen till en koldioxidsnål ekonomi inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorn](#)
6. [Främja social inkludering, fattigdomsbekämpning och ekonomisk utveckling i landsbygdsområden](#)

Varje landsbygdsutvecklingsprioritering innehåller dessutom särskilda insatsområden (fokusområden). Landsbygdsutvecklingsprogrammets prioriteringar och fokusområden utgör grunden för programplaneringen och för överföringen av stödet från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) till EU:s landsbygdsområden. Utöver stödet från EJFLU tar landsbygdsområdena emot kompletterande stöd från andra EU-fonder. Dessa är Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden (ESF), Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF).

För att öka mervärdet och synergieffekterna i hela EU inriktar alla **Europeiska struktur- och investeringsfonder** under perioden 2014–2020 sitt stöd på att nå de överordnade målen i Europa 2020-strategin. Fonderna kommer därför att samordnas i en **gemensam strategisk ram**.

De gemensamma bestämmelserna om strukturfonderna ([se](#) de grundläggande rättsakterna för [de europeiska struktur- och investeringsfonderna](#) för perioden 2014–2020) placerar alla de europeiska struktur- och investeringsfonderna under ett gemensamt lagstiftningsparaply. Där det går och är lämpligt harmoniseras och förenklas dessutom reglerna. I bestämmelserna definieras elva tematiska mål [[PDF](#) ^{enl}] som motsvarar prioriteringarna i Europa 2020-strategin. Ett **partnerskapsavtal** speglar EU:s gemensamma strategi för varje medlemsstat, och anger hur medlemsstaterna ska samordna sina olika policyer och använda de europeiska struktur- och investeringsfonderna i överensstämmelse med detta (läs mer om partnerskapsavtal [här](#)).

Europa 2020-strategin	
Gemensam strategisk ram Omfattar EJFLU, Eruf, ESF, Sammanhållningsfonden och EHFF, och speglar Europa 2020-strategin via gemensamma tematiska mål som ska uppfyllas med hjälp av nyckelåtgärder för var och en av fonderna	
Partnerskapsavtal Nationellt dokument som redogör för hur fonderna är tänkta att användas för att uppfylla målen i Europa 2020-strategin	
Landsbygdsutvecklingspolitiken: EJFLU	Övriga europeiska struktur- och investeringsfonder (Eruf, ESF, Sammanhållningsfonden, EHFF) Innovation, miljö och klimat Förändring som övergripande mål
Sex prioriteringar	
1. Uppmuntra kunskapsöverföring och innovation inom jordbruk och skogsbruk	4. Återställa, bevara och förbättra de ekosystem som är beroende av jordbruk och skogsbruk
2. Öka konkurrenskraften inom alla typer av jordbruk och öka jordbruksföretagens möjlighet att överleva	5. Främja resursutnyttjandet och omställningen till en koldioxidsnål ekonomi inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorn
3. Främja organisationen av livsmedelskedjan och riskhanteringen inom jordbruket	6. Främja social inkludering , fattigdomsbekämpning och ekonomisk utveckling i landsbygdsområden
Landsbygdsutvecklingsprogram	

Inom denna ram kommer landsbygdsutvecklingspolitiken att behålla sin distinkta identitet och bedrivs i enlighet med en särskild förordning (förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling [[PDF^{en}](#)]) och gemensamma bestämmelser om finansiering och förvaltning av hela den gemensamma jordbrukspolitiken (förordning (EU) nr 1306/2013 om den gemensamma jordbrukspolitiken "horisontella" frågor såsom finansiering och kontroller [[PDF^{en}](#)]).

(Läs mer om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken 2014–2020 i [avdelningen om den gemensamma jordbrukspolitiken mot 2020](#))

Landsbygdsutvecklingsprioriteringar

1. Kunskapsöverföring – Uppmuntra till kunskapsöverföring och innovation inom jordbruk och skogsbruk

Prioriteringen i korthet

Kunskap, kompetens och innovation är absolut nödvändigt för hållbar utveckling. Inom landsbygdsutvecklingen har man en lång tradition av att stimulera innovation. Att främja kunskapsöverföring och innovation är en **övergripande prioritering** för programperioden 2014–2020. Medlemsstaterna har planerat åtgärder som rör kunskapsöverföring eller investeringar för att främja innovation, och dessa åtgärder kommer att fortsätta att vara tillgängliga under perioden 2014–2020. Det [europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket](#) är det främsta nya inslaget för att koppla ihop befintlig politik, främja samarbete bland partner och bygga broar mellan forskare och företag på landsbygden. Mer information om det prioriterade temat finns här [[PDF^{en}](#)]

Insatsområden

1. Främja innovation och kunskapsbasen i landsbygdsområden.
2. Stärka banden mellan jord- och skogsbruk samt mellan forskning och innovation.
3. Främja livslångt lärande och yrkesutbildning inom jord- och skogsbruk.

Lärdomar 2007–2013

Nedanstående länkar till relevant arbete inom Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling ger en djupare förståelse för hur man kan stödja kunskapsöverföring och innovation genom att effektivt planera och genomföra landsbygdsutvecklingsprogram.

- *EU Rural Review 16*, om kunskapsöverföring och innovation inom landsbygdsutvecklingspolitiken (maj 2013) [[PDF en](#)]. I detta nummer av *EU Rural Review* ges en kort sammanfattning av innovationsläget på landsbygdsutvecklingsområdet och en bild av framtida utmaningar och möjligheter. Målet är att dela med sig av insikter och bidra till ökad integrering av kunskapsutbyte och innovation i framtida utvecklingspolitik.
- [Portalen för kunskapsöverföring och innovation](#) är en resurs som ger en mängd information om institutioner, exempel på projekt och initiativ som främjar kunskapsöverföring och innovation i landsbygdsområden.
- Resultatet från landsbygdsnätverkets fokusgrupp, som har undersökt hur kunskapsöverföring och innovation kan främjas under landsbygdsutvecklingsprogrammen 2014–2020, presenteras i följande dokument:
 - Rapport [[PDF en](#)] och sammanfattning [[PDF en](#)] från fas I visar resultaten från den första fasen av arbetet (juli–december 2012). Det finns dessutom två separata bilagor:
 - Bilaga 1 – En samling exempel som stöder kunskapsöverföring och innovation [[PDF en](#)]
 - Bilaga 2 – Bakgrundsdokument [[PDF en](#)]
 - Rapporter från fas II sammanfattar resultaten från den andra fasen av arbetet (februari–juni 2013):
 - Rapport om innovationsförmedling [[PDF en](#)] och bilaga 2 om utbildningsmaterial och information om aktörer som stöder innovation [[PDF en](#)]
 - Rapport om operativa grupper inom det europeiska innovationspartnerskapet (EIP) [[PDF en](#)]
- *EU Rural Review 2*, om kreativitet och innovation på landsbygdsutvecklingsområdet (december 2009) [[PDF en](#)] [[fr](#)] [[es](#)] [[de](#)] [[it](#)] [[pl](#)] [[hr](#)]]. I detta nummer av *EU Rural Review* ges exempel på några olika typer av innovation och kreativitet från landsbygdsområden i EU.

Förberedelser inför perioden 2014–2020

Länkar till resurser från EU och medlemsstaterna för att stödja programplaneringen och genomförandet av landsbygdsutvecklingsprioriteringarna för perioden 2014–2020.

- [Vägledning för genomförande av europeiska innovationspartnerskap i landsbygdsutvecklingsprogram \(utkast från juli 2013\)](#), generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling
- [Europeiskt innovationspartnerskap om produktivitet och hållbarhet inom jordbruket](#)

- [Seminarium om hur man på det mest effektiva sättet ska använda landsbygdsutvecklingsverktygen för att genomföra det europeiska innovationspartnerskapet](#), Madrid den 26–27 juni 2013
- [Resultat och redogörelser från den konferens om kunskapsöverföring som den irländska myndigheten för jordbruk och landsbygdsutveckling \(Teagasc\) arrangerade 2013](#), Dublin den 12–14 juni 2013
- [Konferensen om prioriteringar och genomförandemekanismer för Europeiska innovationspartnerskapet om produktivitet och hållbarhet inom jordbruket](#), Bryssel den 19 november 2012
- [Konferensen om att stärka innovation och forskning inom EU:s jordbruk](#), Bryssel den 7 mars 2012

Exempel på genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram

Sök efter relevanta EJFLU-projekt (t.ex. om rådgivningstjänster, kunskapsöverföring eller innovation), relevanta fallstudier och exempel på lyckat genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram i denna nedladdningsbara [Excel](#)fil.

2. Konkurrenskraft – Öka konkurrenskraften inom alla delar av jordbruk och öka jordbruksföretagens möjligheter att överleva

Prioriteringen i korthet

Olika krafter hotar jordbruksföretagens inkomster, och därför bör alla jordbrukare sträva efter att bli mer konkurrenskraftiga. I vissa fall krävs omstruktureringar. Med tanke på att bara sex procent av dem som driver jordbruksföretag är yngre än 35 år måste fler ungdomar uppmuntras att ta med sig sin energi och sina idéer till jordbrukssektorn.

Insatsområden

1. Underlätta omstrukturering av jordbruksföretag som står inför stora strukturella utmaningar (framför allt jordbruksföretag med en låg grad av marknadsdeltagande, marknadsorienterade jordbruksföretag som är aktiva inom särskilda sektorer, eller jordbruksföretag som behöver diversifiera sin jordbruksverksamhet).
2. Underlätta en balanserad åldersstruktur inom jordbrukssektorn.

Lärdomar 2007–2013

Nedanstående länkar till relevant arbete inom Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling ger en djupare förståelse för hur man kan stödja konkurrenskraft genom att effektivt planera och genomföra landsbygdsutvecklingsprogram.

- *EU Rural Review 5*, om att främja EU:s jordbruks-, jordbrukslivsmedels- och skogsbrukssektor [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)]. Detta nummer handlar om stöd till EU:s jordbruk, skogsbruk och jordbrukslivsmedelsindustrier, och om att kombinera konkurrenskraft och multifunktionalitet.

- [Lokala livsmedel och kort leveranskedja](#) – introduktionssida till temat med relevanta länkar till EU-insatser för att främja jordbruksprodukter, en studie och projektexempel.
- *EU Rural Review 12*, om lokala livsmedel och korta leveranskedjor [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]. I detta nummer visas hur landsbygdsutvecklingsprogram bidrar till att främja lokal livsmedelsproduktion och korta leveranskedjor.
- Bibliotek om entreprenörskap på landsbygden. Här finns material och exempel på projekt som avser [korta leveranskedjor](#).
- Broschyr om EJFLU-projekt om livsmedel [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)] som innehåller exempel som visar att livsmedelsrelaterad landsbygdsutvecklingsverksamhet inom den gemensamma jordbrukspolitiken ger en mängd olika positiva fördelar i medlemsstaterna.
- [Portalen för ungdomar och unga jordbrukare](#) erbjuder relevant information och resurser om det stöd som erbjuds unga jordbrukare och ungdomar på landsbygden i EU. Framför allt har man i landsbygdsnätverkets [tematiska initiativ för ungdomar](#) studerat hur man kan förbättra landsbygdsutvecklingsprogrammets stöd till ungdomsrelaterade projekt.
- Broschyren om EJFLU-projekt för unga jordbrukare och ungdomar på landsbygden i Europa [[PDF](#) [en](#)] innehåller ett urval exempel på projekt som visar hur EJFLU kan hjälpa till att skapa utvecklingsmöjligheter för unga jordbrukare och ungdomar på landsbygden i Europa.

Exempel på genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram

Sök efter relevanta EJFLU-projekt (t.ex. projekt om konkurrenskraft, unga jordbrukare eller jordbruksprodukters kvalitet), relevanta fallstudier och exempel på lyckat genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram i denna nedladdningsbara [Excel](#)fil.

3. Livsmedelskedjan – Främjande av organisationen av livsmedelskedjan och riskhanteringen inom jordbruket

Prioriteringen i korthet

När jordbrukares ställning i livsmedelskedjan är relativt svag kan de gynnas av att organisera sig på ett bättre sätt och därmed öka sina inkomstmöjligheter. Ett sätt att göra detta är lokala marknader och korta leveranskedjor. Det behövs riskhanteringsverktyg för att hjälpa jordbrukare att på ett bättre sätt klara den osäkerhet som skapas av problem till följd av väder, djursjukdomar och marknadernas volatilitet.

Insatsområden

1. Integrera primärproducenter i livsmedelskedjan på ett bättre sätt med hjälp av kvalitetssystem, säljfrämjande åtgärder på lokala marknader och inom korta leveranskedjor, producentgrupper och branschorganisationer.
2. Stödja riskhantering inom jordbruket.

Lärdomar 2007–2013

Nedanstående länkar till relevant arbete inom Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling ger en djupare förståelse för hur man kan stödja organisationen av livsmedelskedjan och riskhanteringen genom att effektivt planera och genomföra landsbygdsutvecklingsprogram.

- På sidan om [lokala livsmedel och korta leveranskedjor](#) ges en introduktion till temat, och där finns relevanta länkar till EU-insatser, en studie, exempel på hur man kan underlätta korta leveranskedjor och främja lokala gårdsprodukter.
- *EU Rural Review 12*, om lokala livsmedel och korta leveranskedjor [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]. I detta nummer visas hur landsbygdsutvecklingsprogram bidrar till att främja lokal livsmedelsproduktion och korta leveranskedjor.
- Bibliotek om entreprenörskap på landsbygden. Här finns material och exempel på projekt som avser [korta leveranskedjor](#).
- [Samordningskommitténs workshop om finansiella instrument](#) arrangerades för att göra intressenterna på landsbygdsutvecklingsområdet mer medvetna om vilka möjligheter som finns och vilka överväganden som måste göras när det gäller att skapa och använda finansiella instrument i landsbygdsutvecklingsprogram under nästa programperiod (2014–2020).
- Broschyr om EJFLU-projekt om livsmedel [[PDF](#)] [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#). Broschyren innehåller exempel som visar att livsmedelsrelaterad landsbygdsutvecklingsverksamhet inom den gemensamma jordbrukspolitiken ger en mängd olika positiva fördelar i medlemsstater.
- *EU Rural Review 13*, om landsbygdsutveckling och finansiella instrument, och om nya möjligheter att hantera den ekonomiska krisen (oktober 2012) [[PDF](#) [en](#)]. Detta nummer tar upp vilka möjligheter, erfarenheter och utmaningar som genomförandet av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik kan leda till.
- Avdelningen om [landsbygdsfinansiering](#) innehåller information om det arbete i arbetsgruppen för landsbygdsfinansiering som organiseras av det nationella landsbygdsnätverkets tematiska initiativ om entreprenörskap på landsbygden.
- Bibliotek om entreprenörskap på landsbygden. Här tillhandahålls material och exempel på projekt som rör [lokala finansieringsinstrument](#).

Förberedelser inför perioden 2014–2020

Länkar till resurser från EU och medlemsstaterna för att stödja programplaneringen och genomförandet av landsbygdsutvecklingsprioriteringarna för perioden 2014–2020.

- [Konferensen om lokalt jordbruk och korta leveranskedjor](#) arrangerades av Europeiska kommissionen för att ta reda på hur man på ett bättre sätt kan möta småbrukares behov och rikta stödprogram till dessa inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

Exempel på genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram

Sök efter relevanta EJFLU-projekt (t.ex. projekt om lokala livsmedel, riskhantering och naturkatastrofer), relevanta fallstudier och exempel på genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram i denna nedladdningsbara [Excel](#)fil.

4. Ekosystem – Återställa, bevara och förbättra de ekosystem som är beroende av jordbruk och skogsbruk

Prioriteringen i korthet

Miljön är fortfarande under starkt tryck. Endast 17 % av EU:s livsmiljöer och 11 % av ekosystemen anses befinna sig i ett godtagbart skick, vissa vattendrag lider fortfarande av övergödning (trots

framsteg på andra håll) och 45 % av EU:s jordar har kvalitetsproblem. Dessa utmaningar måste åtgärdas, och jordbrukets och skogsbrukets positiva bidrag till miljön bör lyftas fram.

Insatsområden

1. Återställa och bevara biologisk mångfald (inom Natura 2000-områden och jordbruk med höga naturvärden) och de europeiska landskapens karaktär.
2. Förbättra vattenförvaltningen.
3. Förbättra markskötseln.

Lärdomar 2007–2013

Nedanstående länkar till relevant arbete inom Europeiska landsbygdsnätverket ger en djupare förståelse för hur man kan stärka ekosystemen genom att effektivt planera och genomföra landsbygdsutvecklingsprogram.

- [Landsbygdsnätverkets workshop om kvalitetsutformning av miljö- och klimatåtgärder i landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020](#) arrangerades av nätverket som ett led i förberedelserna för den nya programperioden 2014–2020. Workshopen resulterade i information om hur man på ett effektivt sätt bedömer behov och fastställer prioriteringar, hur man väljer åtgärder, utformning och genomförande samt hur man på ett effektivt sätt tillhandahåller tjänster på miljöområdet.
- *EU Rural Review 15*, om att tillhandahålla tjänster på miljöområdet med hjälp av landsbygdsutvecklingspolitiken (april 2013) [[PDF](#) [en](#)]. Detta nummer undersöker hur landsbygdsutvecklingspolitiken stöder tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet i EU:s landsbygdsområden.
- Avdelningen om [tjänster på miljöområdet](#) länkar till den tematiska sidan för fokusgruppen för tillhandahållande av tjänster på miljöområdet, identifierar kritiska aspekter i samband med tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet och ger en rad rekommendationer för utformningen och genomförande av den framtida generationen av landsbygdsprogram (2014–2020). *Sammanfattning av fokusgruppens rapport* [[PDF](#) [PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)].
- Broschyr om EJFLU-projekt om tjänster på miljöområdet [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]. Broschyren tar upp det spektrum av olika tjänster på miljöområdet som kan få stöd från EJFLU i form av ekonomiskt stöd till EU-medlemsstaternas landsbygdsutvecklingsprogram.
- I avdelningen om [kollektiva nyttigheter och tjänster](#) förmedlas resultat och slutsatser från den relevanta tematiska arbetsgruppen. Dessutom undersöks landsbygdsutvecklingspolitikens möjligheter att bidra till tillhandahållandet av kollektiva nyttigheter på landsbygden via jordbruket, inklusive biologisk mångfald i jordbrukslandskapet och naturresurser som vatten och jordar.
- Tematisk arbetsgrupp 4: Gemensamma metoder för system för miljöåtgärder inom jordbruket [[PDF](#) [en](#)] behandlar befintliga gemensamma metoder för att ingå avtal om miljöåtgärder inom jordbruket.
- Broschyr om kollektiva nyttigheter och offentlig intervention inom jordbruket: [[PDF](#) [en](#) [de](#) [fr](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]. Broschyren bygger på arbetet i den tematiska arbetsgruppen för kollektiva nyttigheter, där man diskuterade frågor i samband med kollektiva nyttigheter och undersökte hur EU:s landsbygdsutvecklingspolitik kan bidra till detta.
- *EU Rural Review 7*, om kollektiva nyttigheter och landsbygdsutveckling, (mars 2011) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [es](#) [it](#) [pl](#)] ägnas åt den roll som EU:s jordbruks- och

landsbygdsutvecklingspolitik spelar vid tillhandahållandet av kollektiva nyttigheter i landsbygdsområden runt om i EU.

- Broschyr om EJFLU-projekt om grön tillväxt: [PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]. I broschyren presenteras fallstudier från EU:s landsbygdsutvecklingsprojekt, och med hjälp av praktiska exempel visas och förklaras hur EU:s landsbygdsområden kan gynnas av att låta sin utveckling präglas av miljövänliga och hållbara metoder.
- I studien om [biologisk mångfald och bevarandet av livsmiljöer med hjälp av åtgärder inom den gemensamma jordbrukspolitiken](#) undersöks den gemensamma jordbrukspolitiken roll för att bevara biologisk mångfald och tillhörande ekosystem genom jordbruk, och hur man kan stärka denna roll framöver så att EU:s mål om biologisk mångfald uppfylls.

Exempel på genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram

Sök efter relevanta EJFLU-projekt (t.ex. om biologisk mångfald, ekosystem i skogen eller grundvatten), relevanta fallstudier och exempel på genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram i denna nedladdningsbara [Excel](#)fil.

5. Resursutnyttjande – Främja resursutnyttjandet och omställningen till en koldioxidsnål ekonomi inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorn

Prioriteringen i korthet

Alla ekonomiska sektorer behöver smart och hållbar tillväxt för att kunna förvalta knappa resurser. Inom jordbruket måste man använda energi och vatten på ett effektivare sätt (jordbruksföretagen står för omkring 24 % av EU:s totala vattenförbrukning), minska utsläppen av växthusgaser och binda koldioxid. Jordbruket och andra landsbygdssektorer kan tillhandahålla råvaror för biologisk-ekonomiska ändamål.

Insatsområden

1. Effektivisera vattenanvändningen inom jordbruket.
2. Effektivisera energianvändningen inom jordbruket och vid livsmedelsförädling.
3. Främja tillgång till och användning av förnybara energikällor, biprodukter, avfall, rester och andra råvaror som inte är avsedda som livsmedel för biologisk-ekonomiska ändamål.
4. Minska jordbrukens utsläpp av dikväveoxid och metan.
5. Främja koldioxidbinding inom jordbruk och skogsbruk.

Lärdomar 2007–2013

Nedanstående länkar till relevant arbete inom Europeiska landsbygdsnätverket ger en djupare förståelse för hur man kan ställa om till en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi genom att effektivt planera och genomföra landsbygdsutvecklingsprogram.

- [Samordningskommitténs workshop om kvalitetsutformning av miljö- och klimatåtgärder i landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020](#) arrangerades av landsbygdsnätverket som ett led i förberedelserna för den nya programplaneringsperioden 2014–2020. Workshoppen resulterade i information om hur man på ett effektivt sätt bedömer behov och fastställer

prioriteringar, hur man väljer åtgärder, utformning och genomförande samt hur man på ett effektivt sätt tillhandahåller tjänster på miljöområdet.

- Avdelningen om [klimatinsatser](#) innehåller länkar till en massundersökning som landsbygdsnätverket genomförde 2010 för att identifiera hur man hanterar problemet med klimatförändringar i landsbygdsutvecklingsprogrammen på medlemsstatsnivå.
- *EU Rural Review 4*, om landsbygdsutveckling och klimatförändringar, (maj 2010), [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)]. I detta nummer förklaras hur landsbygdsutvecklingspolitiken har bidragit till EU:s agenda för klimatinsatser.

Förberedelser inför perioden 2014–2020

Länkar till resurser från EU och medlemsstaterna för att stödja programplaneringen och genomförandet av landsbygdsutvecklingsprioriteringarna för perioden 2014–2020.

- [Studien Oscar – om optimala strategier för åtgärder mot klimatförändringarna i landsbygdsområden](#)

Exempel på genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram

Sök efter relevanta EJFLU-projekt (t.ex. om miljöpåverkan, bevattnings eller kompostering), relevanta fallstudier och exempel på genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram i denna nedladdningsbara [Excel](#)-fil.

6. Social inkludering – Främja social inkludering, fattigdomsbekämpning och ekonomisk utveckling i landsbygdsområden

Prioriteringen i korthet

I omkring 14 % av EU:s övervägande landsbygdsområden är arbetslösheten mer än dubbelt så hög som EU-genomsnittet. Dessutom finns det områden med låg BNP per capita. Det går att göra mycket för att hjälpa till att skapa ett större utbud av högkvalificerade arbetstillfällen och förbättra nivån på den lokala utvecklingen i stort, inklusive med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT).

Insatsområden

1. Främja diversifiering, bilda nya småföretag och skapa arbetstillfällen.
2. Främja lokal utveckling på landsbygden.
3. Öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik i landsbygdsområden.

Lärdomar 2007–2013

Nedanstående länkar till relevant arbete inom Europeiska landsbygdsnätverket ger en djupare förståelse för hur man kan stödja social inkludering genom att effektivt planera och genomföra landsbygdsutvecklingsprogram.

- *EU Rural Review 6*, om sysselsättning och social inkludering [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]. Detta nummer fokuserar på åtgärder för att främja sysselsättning på landsbygden, bekämpa fattigdom på landsbygden och förbättra livskvaliteten.
- Broschyren om EJFLU-projekt om social inkludering [[PDF](#) [en](#)] lyfter fram en mängd exempel på projekt om social inkludering från olika platser i Europa som EJFLU är med och finansierar.
- [Portalen för ungdomar och unga jordbrukare](#) erbjuder relevant information och resurser om det stöd som erbjuds unga jordbrukare och ungdomar på landsbygden i EU. Framför allt har man i landsbygdsnätverkets [tematiska initiativ för ungdomar](#) studerat hur man kan förbättra landsbygdsutvecklingsprogrammets stöd till ungdomsrelaterade projekt.
- Broschyren om EJFLU-projekt för unga jordbrukare och ungdomar på landsbygden i Europa [[PDF](#) [en](#)] innehåller ett urval exempel på projekt som visar hur EJFLU kan hjälpa till att skapa utvecklingsmöjligheter för unga jordbrukare och ungdomar på landsbygden i Europa.
- [Socialt jordbruk](#) är ett tematiskt initiativ som nationella landsbygdsutvecklingsnätverk gemensamt har lanserat för att identifiera och analysera de möjligheter och hinder för att genomföra socialt jordbruk/miljövårdsinsatser inom EU-27 som finns i de nationella/regionala landsbygdsutvecklingsprogrammen 2007–2013.
- [Sociala aspekter av entreprenörskap på landsbygden](#)
- Bibliotek om portalen för entreprenörskap på landsbygden. Här finns material och exempel på projekt om [inkludering av särskilda målgrupper](#).
- Bibliotek om portalen för entreprenörskap på landsbygden. Här finns material och exempel på projekt om [sociala tjänster och jordbruk](#).
- Bibliotek om portalen för entreprenörskap på landsbygden. Här finns material och exempel på projekt om [socialt entreprenörskap](#).
- I denna avdelning ges information om [IKT](#)-tillämpning på landsbygden.
- Broschyr om EJFLU-projekt om informations- och kommunikationsteknik (IKT) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]. Broschyren lyfter fram hur IKT används som ett viktigt redskap för att släppa fram den potential som finns i landsbygdsområden och göra dessa områden mer attraktiva platser att bo i, arbeta i och besöka.
- *EU Rural Review 10*, om entreprenörskap på landsbygden [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]. Detta nummer tittar närmare på hur EU:s jordbruks- och landsbygdsutvecklingspolitik kan hjälpa till att främja entreprenörskap på landsbygden.

Exempel på genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram

Sök efter relevanta EJFLU-projekt (t.ex. om sociala tjänster, lika möjligheter eller förnyelse av byar), relevanta fallstudier och exempel på genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram i denna nedladdningsbara [Excel](#)fil.

Lagstiftning och riktlinjer

Genomförandet av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik 2014–2020 kommer att regleras av ett antal rättsakter som inte bara speglar det gemensamma strategiska synsättet i [de europeiska struktur- och investeringsfonderna](#), utan även det ramverk som den reformerade [gemensamma jordbrukspolitiken](#) utgör.

Genom Lissabonfördraget, eller närmare bestämt genom fördraget om Europeiska unionens funktionssätt [[PDF](#) [en](#)] (EUF-fördraget), infördes dessutom ett antal nya bestämmelser som ger kommissionen befogenhet att anta genomförandeakter och delegerade akter för att reglera mer detaljerade aspekter av politiken.

Avslutningsvis kommer kommissionen (i [nära samråd med medlemsstaterna](#)) att utarbeta ett antal tekniska dokument för att ge medlemsstaterna och regionerna vägledning under programplanerings- och genomförandestadiet i flera frågor som är kopplade till politiken (t.ex. tekniska dokument och faktablad om åtgärder).

I denna avdelning ges en översikt över de olika lagstiftningsnivåer som kommer att påverka landsbygdsutvecklingspolitiken, och i synnerhet fastställandet och genomförandet av framtida landsbygdsutvecklingsprogram.

Klicka på länkarna nedan för att få direkt åtkomst till rättsakter som är relevanta för landsbygdsutvecklingspolitiken under perioden 2014–2020. Här kan du också få tillgång till material från nätverket och tillgängliga vägledande dokument från EU och medlemsstaterna.

EU-förordningar för perioden 2014–2020

I denna avdelning finns länkar till de lagtexter som är relevanta för EJFLU och genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1310/2013 av den 17 december 2013 om vissa övergångsbestämmelser för stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) [[PDF](#) [en](#)]. Förordningen innehåller övergångsbestämmelser för att överbrygga gapet mellan två fleråriga programperioder.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 av den 17 december 2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) [[PDF](#) [en](#)]. Detta är den grundläggande rättsakt som fastställer vilka särskilda bestämmelserna som gäller för EJFLU i samband med landsbygdsutvecklingsprogramplanering.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 ([PDF](#) [en](#)). Denna förordning med gemensamma bestämmelser innehåller en rad grundläggande regler som gäller för alla strukturinstrument, inklusive EJFLU.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken [[PDF](#) [en](#)]. Denna så kallade horisontella förordningen om den gemensamma jordbrukspolitiken innehåller regler för den ekonomiska förvaltningen av de två fonderna inom den gemensamma jordbrukspolitiken, Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ), som finansierar marknadsåtgärder och direktstöd, och EJFLU, som finansierar stöd till landsbygdsutveckling. I förordningen sammanförs reglerna om tvärvillkor, systemen för jordbruksrådgivning och övervakning och utvärdering av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Material och vägledande dokument

Länkar till relevant arbete inom Europeiska landsbygdsnätverket och tillgängliga vägledande dokument från EU och medlemsstaterna som kan vara till hjälp vid utarbetandet och genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram och åtgärder.

- Information om [det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket](#) och vägledning för att genomföra det europeiska innovationspartnerskapet i landsbygdsutvecklingsprogram (utkast från juli 2013) [PDF [en](#)], generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling.
- [Landsbygdsnätverkets fokusgrupp om kunskapsöverföring och innovation](#): rapport med slutsatserna från den första fasen (juli till december 2012)[PDF [en](#)] och en sammanfattning [PDF [en](#)].
- Landsbygdsnätverkets [tematiska initiativ för ungdomar](#) har undersökt hur man kan förbättra landsbygdsutvecklingsprogrammets stöd till ungdomsrelaterade projekt.
- [Samordningskommitténs workshop om finansiella instrument](#) arrangerades för att göra intressenterna på landsbygdsutvecklingsområdet mer medvetna om vilka möjligheter som finns och vilka överväganden som måste göras när det gäller att skapa och använda finansiella instrument i landsbygdsutvecklingsprogram under nästa programperiod (2014–2020).
- *EU Rural Review 13*, om landsbygdsutveckling och finansiella instrument, och om nya möjligheter att hantera den ekonomiska krisen (oktober 2012) [PDF [en](#)]. Detta nummer tar upp vilka möjligheter, erfarenheter och utmaningar som genomförandet av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik kan leda till.
- [Landsbygdsnätverkets workshop om kvalitetsutformning av miljö- och klimatåtgärder i landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020](#) arrangerades av nätverket som ett led i förberedelserna för den nya programperioden 2014–2020. Workshoppen resulterade i information om hur man på ett effektivt sätt bedömer behov och fastställer prioriteringar, hur man väljer åtgärder, utformning och genomförande samt hur man på ett effektivt sätt tillhandahåller tjänster på miljöområdet.
- *EU Rural Review 15*, om att tillhandahålla tjänster på miljöområdet med hjälp av landsbygdsutvecklingspolitiken (april 2013) [PDF [en](#)]. Detta nummer undersöker hur landsbygdsutvecklingspolitiken stöder tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet i EU:s landsbygdsområden och tillhandahåller praktiska verktyg för dem som ansvarar för utformningen och genomförandet av nästa generations landsbygdsutvecklingsprogram.
- Avdelningen om [tjänster på miljöområdet](#) länkar till den tematiska sidan för fokusgruppen för tillhandahållande av tjänster på miljöområdet. Här identifierades kritiska aspekter i samband med tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet och gavs en uppsättning rekommendationer för hur den framtida generationen av landsbygdsprogram skulle utformas och genomföras (2014–2020). *Sammanfattning av fokusgruppens rapport* [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)].
- [Studien Oscar – om optimala strategier för åtgärder mot klimatförändringarna i landsbygdsområden](#).
- Möte med expertgruppen för delegerade akter och genomförandeakter för de europeiska struktur- och investeringsfonderna: delegerad akt (version 1) [PDF [en](#)] och genomförandeakt (version 1) [PDF [en](#)] om förvaltnings- och kontrollsystem.
- Möte med expertgruppen för delegerade akter och genomförandeakter för de europeiska struktur- och investeringsfonderna: delegerad akt (version 2) [PDF [en](#)] och genomförandeakt (version 2) [PDF [en](#)] om finansiella instrument.

- Möte med expertgruppen för delegerade akter och genomförandeakter för de europeiska struktur- och investeringsfonderna: kategoriseringssystem och spårande av klimatförändringar inom sammanhållningspolitiken [[PDF](#) ^{en}](** Detta blad omfattar bara aspekter som är relevanta för sammanhållningspolitiken. De aspekter som är relevanta för EJFLU och EHFF kommer att diskuteras vid en senare tidpunkt.*).

Specifikt material och vägledning om lokalt ledd utveckling/Leader finns [här](#).

Specifikt material och vägledning om övervakning och utvärdering av landsbygdsutvecklingsprogram finns [här](#).

Specifikt material och vägledning om landsbygdsutvecklingsnätverk finns [här](#)

Planering av landsbygdsutvecklingsprogram

Utarbetandet av nationella och regionala landsbygdsutvecklingsprogram är en process i flera steg där flera olika aktörer är inblandade. Landsbygdsutvecklingsprogrammet måste spegla de strategiska mål som har fastställts på nationell nivå och beskrivits i partnerskapsavtalen. Dessa mål bygger i sin tur på den gemensamma strategiska ramen som samordnar insatserna från de europeiska struktur- och investeringsfonderna på EU-nivå (en översikt av de politiska ramarna för 2014–2020 finns [här](#)).

Hela processen bygger på aktiv medverkan av ekonomiska och sociala partner och civilsamhället. Samråd med dessa aktörer hålls både under utarbetandet av partnerskapsavtalen och under utarbetandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen. Genom offentliggörandet av lagstiftningsförslagen för 2014–2020 om [sammanhållningspolitiken](#) och den [gemensamma jordbrukspolitiken](#) (oktober 2011) inledde kommissionen en process som i slutändan kommer att leda fram till det officiella antagandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen för 2014–2020. Läs mer om relevant lagstiftning för 2014–2020 [här](#).

Planerad tidtabell för antagandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen för 2014–2020			
2011	2012	2013	2014
Antagande av kommissionens lagstiftningsförslag för 2014–2020	Diskussion om kommissionens förslag i rådet och Europaparlamentet	– Antagande av grundläggande rättsakter (inklusive förordningar om den gemensamma strategiska ramen och EJFLU) – Antagande av delegerade akter och genomförandeakter	– Inlämning av förslag till partnerskapsavtal och landsbygdsutvecklingsprogram (*) – Officiellt antagande av partnerskapsavtal och landsbygdsutvecklingsprogram (**)
	Informella överläggningar och samråd om partnerskapsavtal och landsbygdsutvecklingsprogram		Formella överläggningar och samråd om partnerskapsavtal och landsbygdsutvecklingsprogram
(*) Förslag till partnerskapsavtal ska lämnas in senast 4 månader efter antagandet av grundförordningar, förslag till landsbygdsutvecklingsprogram senast 3 månader efter antagandet av partnerskapsavtalet.			
(**) Partnerskapsavtalet ska antas senast 4 månader och landsbygdsutvecklingsprogrammet senast 6 månader efter det att förslagen officiellt lämnades in (landsbygdsutvecklingsprogrammet får inte godkännas förrän kommissionen har godkänt partnerskapsavtalet).			
Källa: Anpassad från Europeiska kommissionen – Generaldirektoratet för regionalpolitik			

Det är inom denna ram som arbetet med att utarbeta landsbygdsprogram pågår i EU:s medlemsstater och regioner. Framgångsrik planering av landsbygdsutvecklingsprogram bygger på strategiska val om vad som ska stödjas och hur detta ska ske. Valen görs efter i) en ingående analys av kontexten (Swot-analys), ii) en detaljerad behovsbedömning, iii) fastställandet av prioriteringar och insatsområden, val av relevant åtgärd och tilldelning av finansiella resurser utifrån förväntat resultat.

1. Allmän Swot-analys av programområdet: – Konkurrenskraft inom jordbruks- och livsmedelssektorn – Miljö och klimat – Landsbygdsområdets socioekonomiska situation	2. Detaljerad behovsbedömning: – per prioritering och fokusområde	3. Strategiskt svar: – Val av relevanta prioriteringar/fokusområde – Fastställande av detaljerade mål – Planering av åtgärder, utfall, finansiella resurser
Samråd med partnererna		
Källa: Arbetsdokument från generaldirektoratet om jordbruk och landsbygdsutveckling om vad som ingår i den strategiska programplaneringen för perioden 2014–2020		

Studera **resultattavlan för landsbygdsutvecklingsprogram** (*uppdaterad i november 2013*) för att få en lägesrapport om utarbetandet av landsbygdsutvecklingsprogram i medlemsstaterna [PDF [en](#)].

Utarbetandet av landsbygdsutvecklingsprogram 2014-2020

Länkar till relevant arbete i Europeiska landsbygdsnätverket och annat material som stöder strategisk programplanering och utarbetandet av framtida landsbygdsutvecklingsprogram.

- [Seminariet om lyckad programplanering](#) redovisar resultatet av nätverkets förberedande arbete för perioden 2014–2020. Seminariet fokuserade på hur den insamlade kunskapen och erfarenheten, liksom övergripande prioriteringar som hänger samman med innovation, miljö och klimat, kan införlivas i framtida landsbygdsutvecklingsprogram. På seminariet undersökte man även de olika åtgärder som måste vidtas för att förbättra utformningen och genomförandet av programmen under nästa programperiod. Seminariets resultat och slutsatser sammanfattas i dokumentet *Success factors for the new Rural Development Programmes* [PDF [en](#)].
- Workshop om [strategisk programplanering och övervakning och utvärdering för landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020](#)
- Arbetsdokument om vad som ingår i den strategiska programplaneringen 2014–2020 [PDF [en](#)], som kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling utarbetade till Europeiska landsbygdsnätverkets seminarium om lyckad programplanering inom EJFLU 2014–2020 i Bryssel den 6–7 december 2012.
- *Getting the most from your RDP: Guidelines for the ex-ante evaluation of 2014-2020 RDPs* – utkast från augusti 2012 [PDF [en](#)] – Dessa riktlinjer från landsbygdsnätverket är tänkta att hjälpa landsbygdsutvecklingsprogrammets förvaltningsmyndigheter och utvärderare i deras arbete med att planera och genomföra förhandsutvärderingar av landsbygdsutvecklingsprogrammen 2014–2020.
- [Samordningskommitténs workshop om finansiella instrument](#) arrangerades för att göra intressenterna på landsbygdsutvecklingsområdet mer medvetna om vilka möjligheter som finns och vilka överväganden som måste göras när det gäller att skapa och använda

finansiella instrument i landsbygdsutvecklingsprogram under nästa programperiod (2014–2020).

- Fokusgruppen om [kunskapsöverföring och innovation](#) analyserade hur landsbygdsutvecklingsprogrammen under den nuvarande politiska ramen i praktiken stöder kunskapsöverföring och innovation och gav rekommendationer till medlemsstaterna om hur de ska främja kunskapsöverföring och innovation under nästa programperiod.
- [Seminarium om hur man på det mest effektiva sättet ska använda landsbygdsutvecklingsverktygen för att genomföra det europeiska innovationspartnerskapet](#), Madrid den 26–27 juni 2013
- Avdelningen om [tjänster på miljöområdet](#) innehåller länkar till den tematiska sidan för fokusgruppen för tillhandahållande av tjänster på miljöområdet, identifierar kritiska aspekter i samband med tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet och ger en rad rekommendationer för utformningen och genomförandet av den framtida generationen av landsbygdsprogram (2014–2020). *Sammanfattning av fokusgruppens rapport* [[PDF](#)] [[en](#)] [[fr](#)] [[de](#)] [[it](#)] [[es](#)] [[pl](#)]
- *EU Rural Review 15*, om att tillhandahålla tjänster på miljöområdet med hjälp av landsbygdsutvecklingspolitiken (april 2013) [[PDF](#)] [[en](#)]. I detta nummer undersöks hur landsbygdsutvecklingspolitiken stöder tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet i EU:s landsbygdsområden och tillhandahåller praktiska verktyg för dem som ansvarar för utformningen och genomförandet av nästa generations landsbygdsutvecklingsprogram (2014–2020).
- [Samordningskommitténs workshop om kvalitetsutformning av miljö- och klimatåtgärder i landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020](#) arrangerades av nätverket som ett led i förberedelserna för den nya programplaneringsperioden 2014–2020. Workshopen resulterade i information om effektiv bedömning av behov och definition av prioriteringar, val av åtgärder, utformning och genomförande samt effektivt tillhandahållande av tjänster på miljöområdet.

Material och vägledande dokument

Tillgängliga tekniska och vägledande dokument från EU och medlemsstaterna om utarbetandet av partnerskapsavtal och landsbygdsutvecklingsprogram för 2014–2020, inklusive samråd med intressenter.

- Arbetsdokument från kommissionens avdelningar om partnerskapsprincipen i de fonder som ingår i den gemensamma strategiska ramen, och vad som bör ingå i en europeisk uppförandekod för partnerskap [[PDF](#)] [[en](#)]
- Möte med expertgruppen för delegerade akter och genomförandeakter för de europeiska struktur- och investeringsfonderna: utkast till mall och riktlinjer om innehållet i partnerskapsavtal (version 3) [[PDF](#)] [[en](#)]
- I kommissionens [ståndpunktsdokument](#) informeras medlemsstaterna om kommissionens syn på de viktigaste utmaningarna och finansieringsprioriteringarna för 2014–2020. I detta dokument fastställs även en ram för dialog mellan kommissionen och varje medlemsstat om utarbetandet av partnerskapsavtal och landsbygdsutvecklingsprogram.
- [Tematiskt initiativ](#) från det maltesiska nationella nätverket för att möta utmaningarna i samband med planeringen av landsbygdsutvecklingsprogram för perioden 2014–2020.
- Ett [bidrag](#) från det franska nationella landsbygdsnätverket till den nationella samrådsprocessen för programperioden 2014–2020.

Genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram

En viktig del av Europeiska landsbygdsnätverkets uppdrag är att förbättra kvaliteten på EU:s landsbygdsutvecklingsprogram. Denna avdelning innehåller material som kan stödja genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram i framtiden. Den innehåller regelbundna uppdateringar av nätverkets analytiska arbete för att förstå hur politiken har fungerat i praktiken, för att identifiera vad som inte har fungerat bra och vad som kan förbättras, och för att ge insikt om hur ett välunderbyggt beslutsfattande kan se ut i medlemsstater och på EU-nivå

Avdelningen innehåller även en del material från landsbygdsnätverket, bland annat en sammanfattning av de lärdomar som dragits av genomförandet av programmen under 2007–2013, insikter om livscykeln för de projekt som nätverket har finansierat och lyckade exempel på genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram.

Lärdomar från 2007–2013

Länkar till Europeiska landsbygdsnätverkets arbete och sammanfattande dokument som är relevanta för genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram.

- [Seminariet om genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram](#) baserades på resultatet av arbetet i landsbygdsnätverkets tematiska arbetsgrupp 4, om genomförandemekanismer för EU:s landsbygdsutvecklingspolitik, som identifierade vad i genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen som fungerar bra och vad som kan förbättras i framtiden.
- [Den tematiska gruppen om genomförandemekanismer](#) granskade erfarenheterna från genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram i EU för att identifiera de aspekter som fungerar bra, de aspekter som eventuellt behöver förbättras och vilka konkreta förbättringar som kan göras. Slutrapport – *Sammanfattning och slutsatser* [PDF [en](#)]]
- Avdelningen om [tjänster på miljöområdet](#) innehåller länkar till den tematiska sidan för fokusgruppen för tillhandahållande av tjänster på miljöområdet, identifierar kritiska aspekter i samband med tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet och ger en rad rekommendationer för utformningen och genomförandet av den framtida generationen av landsbygdsprogram (2014–2020). *Sammanfattning* [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]]
- *EU Rural Review 15*, om att tillhandahålla tjänster på miljöområdet med hjälp av landsbygdsutvecklingspolitiken (april 2013) [PDF [en](#)]]. Detta nummer undersöker hur landsbygdsutvecklingspolitiken stöder tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet i EU:s landsbygdsområden och tillhandahåller praktiska verktyg för dem som ansvarar för utformningen och genomförandet av nästa generations landsbygdsutvecklingsprogram (2014–2020).
- [Samordningskommitténs workshop om kvalitetsutformning av miljö- och klimatåtgärder i landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020](#) arrangerades av nätverket som ett led i förberedelserna för den nya programplaneringsperioden 2014–2020. Resultatet av workshoppen ger information om effektiv bedömning av behov och definition av prioriteringar, val av åtgärder, utformning och genomförande samt effektivt tillhandahållande av tjänster på miljöområdet.
- Den tematiska arbetsgruppen om [typologier och inriktning](#) bidrar till arbetet med att ta fram en tillförlitlig definition av landsbygdsområden i EU: Detta är avgörande för utformningen av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik och garanterar att det råder komplementaritet med andra EU-fonder som har som målsättning att utveckla landsbygdsområden.

- [Tematisk arbetsgrupp om jordbruk och ekonomin i vidare bemärkelse](#) analyserade kopplingar mellan jordbruket och ekonomin i vidare bemärkelse för att identifiera och beskriva landsbygdsekonomin i EU:s olika landsbygdsområden.
- I avdelningen om [kollektiva nyttigheter och offentlig intervention](#) förmedlas resultat och slutsatser från den relevanta tematiska arbetsgruppen. Dessutom undersöks landsbygdsutvecklingspolitikens möjligheter att bidra till tillhandahållandet av kollektiva nyttigheter på landsbygden via jordbruket, inklusive biologisk mångfald i jordbrukslandskapet och naturresurser som vatten och jordar.
- Landsbygdsnätverkets [tematiska initiativ för ungdomar](#) har undersökt hur man kan förbättra landsbygdsutvecklingsprogrammets stöd till ungdomsrelaterade projekt.

Exempel på genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram

Denna avdelning innehåller exempel på EJFLU-projekt, fallstudier och exempel på lyckat genomförande av landsbygdsprogram som kan fungera som vägledning för framtida åtgärder för att genomföra landsbygdsutvecklingsprogram (hämtat från de fallstudier som [den tematiska arbetsgruppen för genomförandemekanismer](#) har gjort):

- Modellen med globala jordbrukskontrakt i Katalonien, Spanien [[PDF](#) [en](#)]
- Samrådsprocess för utarbetandet av den nationella strategiska planen och landsbygdsutvecklingsprogram i Österrike [[PDF](#) [en](#)]
- Projekt om integrerad leveranskedja i regionen Emilia-Romagna, Italien [[PDF](#) [en](#)]
- Strategiskt synsätt och programutformning i Danmark [[PDF](#) [en](#)]
- Definition och genomförande av en kommunikationsstrategi i Frankrike [[PDF](#) [en](#)]
- Förbättrat ansökningsförfarande i Polen [[PDF](#) [en](#)]

Insikter från 2007–2013

Denna avdelning fungerar som en kontaktpunkt och tillhandahåller ett urval centralt material från landsbygdsnätverkets webbplats. Det finns bland annat länkar till tematiska analyser, lärdomar från lyckade initiativ, vägledande dokument, resultat av evenemang, publikationer, audiovisuellt material och annat material som landsbygdsnätverket tagit fram eller bidragit till under programperioden 2007–2013. Innehållet är i högsta grad relevant för nästa generation landsbygdsutvecklingsprogram (2014–2020).

Programplanering och genomförande

- [Seminariet om lyckad programplanering](#) redovisar resultatet av nätverkets seminarier under 2012. Seminariet fokuserade på hur den insamlade kunskapen och erfarenheten, liksom övergripande prioriteringar som hänger samman med innovation, miljö och klimat, kan införlivas i framtida landsbygdsutvecklingsprogram. På seminariet undersökte man även de olika åtgärder som måste vidtas för att förbättra utformningen och genomförandet av programmen under nästa programperiod.
- [Seminariet om genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram](#) baserades på resultatet av arbetet i landsbygdsnätverkets tematiska arbetsgrupp 4, om genomförandemekanismer för EU:s landsbygdsutvecklingspolitik, som identifierade vad i genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen som fungerar bra och vad som kan förbättras i framtiden.

- Tematisk arbetsgrupp om [typologier och inriktning](#) bidrar till arbetet med att ta fram en tillförlitlig definition av landsbygdsområden i EU. Detta är avgörande för utformningen av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik och garanterar att det råder komplementaritet med andra EU-fonder som har som målsättning att utveckla landsbygdsområden.
- [Tematisk arbetsgrupp om jordbruk och ekonomin i vidare bemärkelse](#) analyserade kopplingar mellan jordbruket och ekonomin i vidare bemärkelse för att identifiera och beskriva landsbygdsekonomin i EU:s olika landsbygdsområden.
- Den [tematiska gruppen om genomförandemekanismer](#) granskade erfarenheterna från genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram i EU för att identifiera de aspekter som fungerar bra, de som eventuellt behöver förbättras och vilka konkreta förbättringar som kan göras.
- [Tematiska informationsblad](#) ger en tydlig bild av insatser inom landsbygdsutvecklingspolitiken uppdelat efter tema. Bladen lyfter fram kopplingar mellan politikens prioriteringar, genomförandeåtgärder och de faktiska resultaten på fältet.
- [Informationsblad om landsbygdsutvecklingsprogram](#) presenterar information om de samlade framsteg som har gjorts i varje enskilt landsbygdsutvecklingsprogram som har genomförts runt om i EU.
- [Tabeller över landsbygdsutvecklingsprogrammes övervakningsindikatorer](#) visar i form av ekonomiska indikatorer och utfallsindikatorer vilka framsteg som har gjorts i förhållande till de mål som fastställdes för landsbygdsutvecklingsprogrammen 2007–2013.
- [Databasen över landsbygdsutvecklingsprojekt](#) innehåller exempel på lyckade landsbygdsutvecklingsprojekt som har genomförts runt om i EU.

Kunskapsöverföring och innovation

- *EU Rural Review 16*, om kunskapsöverföring och innovation inom landsbygdsutvecklingspolitiken (maj 2013) [[PDF](#) [en](#)] I detta nummer av *EU Rural Review* ges en kort sammanfattning av innovationsläget när det gäller landsbygdsutveckling och en bild av framtida utmaningar och möjligheter. Målet är att dela med sig av insikter och bidra till ökad integrering av kunskapsutbyte och innovation i framtida utvecklingspolitik.
- [Fokusgruppen om kunskapsöverföring och innovation](#) har analyserat hur kunskapsöverföring och innovation stöds i de landsbygdsutvecklingsprogram som har genomförts inom 2007–2013 års politiska ram, och ger rekommendationer till medlemsstaterna om hur de ska främja kunskapsöverföring och innovation under nästa programperiod.
- [Materialet om information om kunskapsöverföring och innovation](#) är en tydligt strukturerad inventering av relevant information om projekt, initiativ, institutioner och ett bibliotek som skapats för att underlätta mer proaktivt samarbete och engagemang, som leder till ökad kunskapsöverföring och innovation i landsbygdssamhällen.
- [Exempel på projekt och initiativ](#) på kunskapsöverförings- och innovationsområdet.
- *EU Rural Review 2*, om kreativitet och innovation på landsbygdsutvecklingsområdet (december 2009) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hu](#)]. I detta nummer av *EU Rural Review* ges exempel på några olika typer av innovation och kreativitet från landsbygdsområden i EU.

Entreprenörskap på landsbygden

- Slutrapport om landsbygdsnätverkets tematiska initiativ om entreprenörskap på landsbygden [[PDF](#) [en](#)].
- *EU Rural Review 10*, om entreprenörskap på landsbygden [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]. Detta nummer tittar närmare på hur EU:s jordbruks- och landsbygdsutvecklingspolitik kan hjälpa till att främja företagandet på landsbygden.
- *EU Rural Review 5*, om att främja EU:s jordbruks-, jordbrukslivsmedels- och skogsbrukssektor [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)]. Detta nummer handlar om stöd till EU:s jordbruk, skogsbruk och jordbrukslivsmedelsindustrier, och om att kombinera konkurrenskraft och multifunktionalitet.
- [Riktlinjer](#) som tillhandahålls som kapacitetsbyggnadsverktyg för entreprenörer på landsbygden.
- [Evenemang, utbildning och arbetsgrupper](#) för att bygga upp kapaciteten hos entreprenörer på landsbygden.
- Bibliotek om entreprenörskap på landsbygden. Här finns [allmänna resurser](#), material och exempel på projekt.
- *EU Rural Review 9*, om skogsbruk och landsbygdsutveckling [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)] fokuserar på kopplingar mellan landsbygdsutvecklingspolitiken och landsbygdsområden, dessutom ingår exempel på lyckade projekt och praktiska erfarenheter från fältet.
- Broschyr om Europeiska landsbygdsnätverkets projekt om skogsbruk [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]. Broschyren innehåller en serie artiklar om hur EJFLU kan användas för att på ett hållbart sätt utveckla EU:s mångfald av olika skogsresurser.

Finansiella instrument

- [Samordningskommitténs workshop om finansiella instrument](#) arrangerades för att göra intressenterna på landsbygdsutvecklingsområdet mer medvetna om vilka möjligheter som finns och vilka överväganden som måste göras när det gäller att skapa och använda finansiella instrument i landsbygdsutvecklingsprogram under nästa programperiod (2014–2020).
- *EU Rural Review 13*, om landsbygdsutveckling och finansiella instrument, och om nya möjligheter att hantera den ekonomiska krisen (oktober 2012) [[PDF](#) [en](#)]. Detta nummer tar upp vilka möjligheter, erfarenheter och utmaningar som genomförandet av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik kan leda till.
- Avdelningen för [landsbygdsfinansiering](#) tillhandahåller information om det arbete i arbetsgruppen för landsbygdsfinansiering som organiseras av det nationella landsbygdsnätverkets tematiska initiativ om entreprenörskap på landsbygden.
- Bibliotek om entreprenörskap på landsbygden. Här finns material och exempel på projekt som avser [lokala finansieringsinstrument](#).

Livsmedelskedjan

- På sidan om [lokala livsmedel och kort leveranskedja](#) ges en introduktion till temat med relevanta länkar till EU-insatser för att främja jordbruksprodukter, en studie och exempel på projekt.

- *EU Rural Review 12*, om lokala livsmedel och korta leveranskedjor [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]. I detta nummer visas hur landsbygdsutvecklingsprogram bidrar till att främja lokal livsmedelsproduktion och korta leveranskedjor.
- Bibliotek om entreprenörskap på landsbygden. Här finns material och exempel på projekt som avser [korta leveranskedjor](#).
- Broschyr om EJFLU-projekt om livsmedel [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)] innehåller exempel som visar att livsmedelsrelaterad landsbygdsutvecklingsverksamhet inom den gemensamma jordbrukspolitiken ger en mängd olika positiva fördelar i medlemsstaterna.

Miljön och klimatförändringar

- [Landsbygdsnätverkets workshop om kvalitetsutformning av miljö- och klimatåtgärder i landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020](#) arrangerades av nätverket som ett led i förberedelserna för den nya programplaneringsperioden 2014–2020. Workshopen resulterade i information om hur man på ett effektivt sätt bedömer behov och fastställer prioriteringar, hur man väljer åtgärder, utformning och genomförande samt hur man på ett effektivt sätt tillhandahåller tjänster på miljöområdet.
- *EU Rural Review 15*, om att tillhandahålla tjänster på miljöområdet med hjälp av landsbygdsutvecklingspolitiken (april 2013) [[PDF](#) [en](#)]. Detta nummer undersöker hur landsbygdsutvecklingspolitiken stöder tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet i EU:s landsbygdsområden.
- Avdelningen om [tjänster på miljöområdet](#) innehåller länkar till den tematiska sidan för fokusgruppen för tillhandahållande av tjänster på miljöområdet, identifierar kritiska aspekter i samband med tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet och ger en rad rekommendationer för utformningen och genomförandet av den framtida generationen av landsbygdsprogram (2014–2020). *Sammanfattning av fokusgruppens rapport* [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]
- Broschyr om EJFLU-projekt om tjänster på miljöområdet [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]. Broschyren tar upp det spektrum av olika tjänster på miljöområdet som kan få stöd från EJFLU i form av ekonomiskt stöd till EU-medlemsstaternas landsbygdsutvecklingsprogram.
- I avdelningen om [kollektiva nyttigheter och offentlig intervention](#) förmedlas resultat och slutsatser från den relevanta tematiska arbetsgruppen. Dessutom undersöks landsbygdsutvecklingspolitikens möjligheter att bidra till tillhandahållandet av kollektiva nyttigheter på landsbygden via jordbruket, inklusive biologisk mångfald i jordbrukslandskapet och naturresurser som vatten och jordar.
- Tematisk arbetsgrupp 4: Gemensamma metoder för system för miljöåtgärder inom jordbruket [[PDF](#) [en](#)] diskuterar befintliga gemensamma metoder för att ingå avtal om miljöåtgärder inom jordbruket.
- Broschyr om kollektiva nyttigheter och offentlig intervention inom jordbruket [[PDF](#) [en](#) [de](#) [fr](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]. Broschyren bygger på arbetet i den tematiska arbetsgruppen för kollektiva nyttigheter, där man diskuterade frågor i samband med kollektiva nyttigheter och undersökte hur EU:s landsbygdsutvecklingspolitik kan bidra till detta.
- *EU Rural Review 7*, om kollektiva nyttigheter och landsbygdsutveckling, (mars 2011) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [es](#) [it](#) [pl](#)] ägnas åt den roll som EU:s jordbruks- och landsbygdsutvecklingspolitik spelar vid tillhandahållandet av kollektiva nyttigheter i landsbygdsområden runt om i EU.
- Broschyr om EJFLU-projekt om grön tillväxt: [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]. I broschyren presenteras fallstudier från EU:s landsbygdsutvecklingsprojekt och med hjälp av praktiska

exempel visas och förklaras hur EU:s landsbygdsområden kan gynnas av att låta sin utveckling präglas av miljövänliga och hållbara metoder.

- Avdelningen om [klimatförändringar/klimatinsatser](#) innehåller länkar till en massundersökning som Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling genomförde 2010 för att identifiera hur problemet med klimatförändringar hanteras i landsbygdsutvecklingsprogrammen på medlemsstatsnivå.
- *EU Rural Review 4*, om landsbygdsutveckling och klimatförändringar, (maj 2010), [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)]. I detta nummer förklaras hur landsbygdsutvecklingspolitiken har bidragit till EU:s agenda för klimatinsatser.

Social inkludering och ekonomisk utveckling på landsbygden

- [Portalen för ungdomar och unga jordbrukare](#) innehåller relevant information och material om det stöd som erbjuds unga jordbrukare och ungdomar på landsbygden i EU. Framför allt har man i landsbygdsnätverkets [tematiska initiativ för ungdomar](#) studerat hur man kan förbättra landsbygdsutvecklingsprogrammets stöd till ungdomsrelaterade projekt.
- Broschyren om EJFLU-projekt om social inkludering [[PDF](#) [en](#)] lyfter fram en mängd exempel på projekt om social inkludering från olika platser i Europa som EJFLU är med och finansierar.
- Broschyren om EJFLU-projekt för unga jordbrukare och ungdomar på landsbygden i Europa [[PDF](#) [en](#)] innehåller ett urval exempel på projekt som visar hur EJFLU kan hjälpa till att skapa utvecklingsmöjligheter för unga jordbrukare och ungdomar på landsbygden i Europa.
- *EU Rural Review 6*, om sysselsättning och social inkludering [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]. Detta nummer fokuserar på åtgärder för att främja sysselsättning på landsbygden, bekämpa fattigdom på landsbygden och förbättra livskvaliteten.
- [Socialt jordbruk](#) är ett tematiskt initiativ som nationella landsbygdsutvecklingsnätverk gemensamt har lanserat för att identifiera och analysera möjligheter och hinder i de nationella/regionala landsbygdsutvecklingsprogrammen 2007–2013 när det gäller att genomföra socialt jordbruk/miljövårdsinsatser i EU27.
- Vid landsbygdsnätverkets seminarium om [delvis självförsörjande jordbruk i EU](#) gjordes en bedömning av situationen för delvis självförsörjande jordbruksföretag runt om i EU, och den politik som förs till förmån för dessa.
- [Sociala aspekter av entreprenörskap på landsbygden](#).
- Bibliotek om portalen för entreprenörskap på landsbygden. Här finns material och exempel på projekt om [inkludering av särskilda målgrupper](#).
- Bibliotek om portalen för entreprenörskap på landsbygden. Här finns material och exempel på projekt om [sociala tjänster och jordbruk](#)
- Bibliotek om portalen för entreprenörskap på landsbygden. Här finns material och exempel på projekt om [socialt entreprenörskap](#)
- Denna avdelning informerar om [IKT-tillämpning](#) på landsbygden.
- Broschyr om EJFLU-projekt om informations- och kommunikationsteknik (IKT) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]. Broschyren lyfter fram hur IKT används som ett viktigt redskap för att släppa fram den potential som finns i landsbygdsområden och göra dessa områden mer attraktiva platser att bo i, arbeta i och besöka.

Lokalt ledd utveckling, Leader och transnationellt samarbete

- Det tredje [Leaderevenemanget 2013, om att bygga broar till framtiden](#), arrangerades för att stödja processen för lyckad programplanering inom lokalt ledd utveckling (känt som Leader inom EJFLU) på nationell och lokal nivå.
- Information om de [workshoppar om lokalt ledd utveckling](#) som arrangerades av kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling och Europeiska landsbygdsnätverkets kontaktpunkt inom ramen för den 10:e europeiska veckan för regioner och städer – *OPEN DAYS*. Målet var att få till stånd diskussioner om utarbetandet, utformningen, genomförandet och förvaltningen av lokalt ledda utvecklingsstrategier, att skapa förståelse för hur nätverkande kan användas som ett verktyg för att mobilisera aktörer och att ge stor offentlig spridning av vilket mervärde som transnationellt samarbete mellan lokala territorier ger.
- Europeiska landsbygdsnätverket arrangerade en [workshop om lokalt ledd utveckling](#) för att utbyta information och tankar kring den framtida programperioden och för att identifiera intressenternas behov på området och den roll som nätverk eventuellt skulle kunna spela under förberedelsefasen.
- Som ett led i målet att undersöka genomförandet av Leader i hela EU och identifiera god praxis, som skulle kunna utvecklas till rekommendationer för att förbättra genomförandet av Leader har [fokusgrupp 4 om bättre lokala utvecklingsstrategier](#) som mål att analysera de två nyckelaspekterna inom lokala utvecklingsstrategier – hur strategierna skapas och genomförs.
- Som en del av Leaderverktygen ger avdelningen om [lokala aktionsgrupper](#) praktisk och användbar information om olika aspekter i samband med inrättandet av en lokal aktionsgrupp.
- Avdelningen om [strategisk utformning och genomförande](#) ger vägledning om frågor i samband med utformning och genomförande av lokala utvecklingsstrategier.
- *EU Rural Review 11*, om Leader och samarbete, (april 2012) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [es](#) [it](#) [pl](#)]
- fokuserar på förhållandet mellan Leaderstrategins två nyckelkomponenter – lokala utvecklingsstrategier och samarbete.
- Broschyren om Europeiska landsbygdsnätverkets projekt om Leader [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [ee](#)] visar och understryker vilket mervärde Leader ger.
- Broschyren om Europeiska landsbygdsnätverkets projekt om andra EU-fonder [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)] visar hur EJFLU kan fungera tillsammans med andra finansieringskällor på landsbygden.
- [Särskild ordlista för transnationellt samarbete](#)
- [Medlemsstaternas regler och förfaranden för transnationellt samarbete](#) ger information till lokala aktionsgrupper och andra liknande aktörer som är intresserade av att delta i transnationellt samarbete.
- Avdelningen om [genomförandet av transnationellt samarbete](#) innehåller information om gemensamma aspekter i samband med förvaltningen av transnationella samarbetsprojekt.
- Avdelningarna med information om övervakningens och utvärderingens roll är ett led i uppföljningen av de åtgärder som krävs för att förbättra genomförandet av transnationella samarbetsprojekt.
- [Verktyg för handledning i transnationellt samarbete](#)

Nätverkande på landsbygdsutvecklingsområdet

Nätverkande i praktiken: erfarenheter och lärdomar

- [Samordningskommitténs workshop om framtiden för nätverkande på landsbygden, Bryssel den 17 september 2012](#). Workshopen resulterade i [\[PDF ^{en}\]](#) information om framtiden för europeiskt nätverkande på landsbygdsutvecklingsområdet.
- *EU Rural Review 14*, om nätverk och nätverkande inom landsbygdsutvecklingspolitiken, (december 2012), [\[PDF ^{en}\]](#) visar att nätverk är ett effektivt sätt att informera, inspirera och stärka lokalbefolkningen på landsbygden.
- I avdelningen om [nätverk som ett verktyg för landsbygdsutveckling](#) ges exempel på hur nätverk kan stimulera och sprida nya idéer och på så sätt bidra till att genomföra landsbygdsutvecklingspolitiken.
- I avdelningen om [lärdomar från Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling](#) visas några av de milstolpar och framgångar som nätverket har nått under perioden 2008–2012.
- I avdelningen om [lärdomar från nationella landsbygdsnätverk](#) redogörs för viktiga och användbara lärdomar från de nationella landsbygdsnätverken under perioden 2007–2013, lärdomar man kan bygga vidare på under den kommande programperioden 2014–2020.
- I avdelningen om [de nationella landsbygdsnätverkens mångfald av strategier](#) redogörs för praktiska erfarenheter och tänkbara lärdomar från de nationella landsbygdsnätverkens många olika strategier för nätverkande på landsbygden.
- Som ett led i de lärdomar som har dragits från de nationella landsbygdsnätverken ger avdelningen om [att bygga upp en gemensam förståelse för gemensam politik](#) exempel på de många olika metoder och tekniker som de nationella landsbygdsnätverken använder för att sammanföra grupper, organisationer och enskilda för att utveckla en gemensam förståelse för politiken mellan olika intressegrupper, både vertikalt och horisontellt.
- Avdelningen om [att bygga vidare på de lärdomar som dragits](#) innehåller länkar till de av Europeiska landsbygdsnätverkets, de nationella landsbygdsnätverkens och andra nätverks erfarenheter och lärdomar under programperioden 2007–2013, lärdomar som man kan bygga vidare på under den kommande programperioden 2014–2020.
- Avdelningen om [att på ett effektivt sätt göra intressenter delaktiga](#) innehåller exempel på en rad olika metoder och tekniker som nationella landsbygdsnätverk använder för att få befintliga och potentiella intressentgrupper att bli delaktiga i de aspekter av landsbygdsutvecklingsprogrammen som är mest relevanta för dem.
- Avdelningen om [att underlätta utbyte av praxis och erfarenheter](#) innehåller en samling utbildningsverktyg för andra intressenter som har kommit till praktisk användning, och som presenteras på ett lämpligt sätt och görs tillgängliga för en bredare publik.
- Avdelningen om [stöd för samarbete och gemensamma insatser](#) innehåller lyckade exempel på hur nationella landsbygdsnätverk har hjälpt enskilda, grupper och organisationer att identifiera potentiella partner, utveckla idéer tillsammans och gemensamt arbeta för att genomföra gemensamma projekt.
- [Kapacitetsbyggande för landsbygdsnätverk](#) är ett seminarium som Europeiska landsbygdsnätverket arrangerade för att hjälpa nationella och regionala nätverk att bygga upp sin kapacitet, och för att ge de personer som redan från början är inblandade i inrättandet av nationella landsbygdsnätverk en möjlighet att träffa andra aktörer på landsbygdsutvecklingsområdet i EU.

Nationella landsbygdsnätverks verktyg för egenbedömning

- De befintliga verktyg som nationella landsbygdsnätverk använder för att göra en egenbedömning innehåller en uppsättning praktiska verktyg som redan används av de nationella landsbygdsnätverken.
- Vägledningen för utformning av undersökningar, frågeformulär och återkopplingsformulär ger de nationella landsbygdsnätverken tillgång till ett antal allmänna vägledande dokument om hur man bör utforma undersökningar för att samla in och bedöma intressenters och deltagares åsikter och ståndpunkter inom olika nätverksaktiviteter.
- Avdelningen om att se bortom nationella landsbygdsnätverks egenbedömning innehåller länkar och publikationer med användbara inspirationskällor, metoder och lärdomar för nationella landsbygdsnätverk som är villiga att pröva något annat än det vanliga sättet att göra egenbedömningar av sin verksamhet.
- Avdelningen om profiler för nationella landsbygdsnätverks egenbedömning innehåller information om den allmänna syn som utvalda nationella landsbygdsnätverk har på egenbedömning.
- Avdelningen om potentiella verktyg till stöd för de nationella landsbygdsnätverkens egenbedömning innehåller en samling vägledande dokument om egenbedömning av verksamheten i frivilligorganisationer och nätverk för social förändring med praktiska exempel och råd som även kan vara relevanta för nationella landsbygdsnätverks egenbedömning.
- Avdelningen om praktiska verktyg för nationella landsbygdsnätverks egenbedömning innehåller länkar till en samling praktiska verktyg som nationella landsbygdsnätverk antingen har använt, eller skulle kunna använda, för att övervaka hur arbetet fortskrider och bedöma hur väl deras nätverkande fungerar.

Övervakning och utvärdering

Övervakning och utvärdering är viktiga inslag i planeringen, utformningen och genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram. **Utvärdering** är nödvändigt för att kunna göra en korrekt bedömning av landsbygdsområdenas behov, och utvärderingen är viktig för att kunna fastställa den framtida programstrategin och göra det bästa valet av programåtgärder. Tack vare utvärderingen kan man dessutom bedöma politikens konsekvenser och effektivisera genomförandet. **Övervakning** är viktigt för den löpande bedömningen av programmen och tillhandahåller uppgifter som gör det möjligt att anpassa genomförandet av programmen innan det är för sent. Övervakning och utvärdering är särskilt viktiga aspekter i ekonomiska kristider när det finns ett ökat behov av effektiv och ändamålsenlig användning av offentliga medel.

Under programperioden 2014–2020 inrättas för första gången en gemensam övervaknings- och utvärderingsram för hela den gemensamma jordbrukspolitiken. Baserat på tidigare erfarenheter föreslår kommissionen att processen för att övervaka och utvärdera landsbygdsutvecklingsprogrammen ska effektiviseras. Målet är att i god tid tillhandahålla tillförlitliga uppgifter som gör det möjligt att göra en ordentlig bedömning och uppföljning samt förbättra genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogrammen.

Läs mer om övervakning och utvärdering av landsbygdsutvecklingsprogram och EU:s landsbygdsutvecklingspolitik på [Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats](#) och på den [del av Europeiska kommissionens webbplats](#) som ägnas åt övervakning och utvärdering av den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2013.

Europeiska landsbygdsnätverket tar fram [tabeller över övervakningen av landsbygdsprogrammen](#), som visar utvecklingen i form av indikatorer för offentliga utgifter och utfall för EU:s landsbygdsutvecklingsprogram 2007–2013.

Nationella landsbygdsnätverks utvärdering och egenbedömning

Ett urval länkar till relevant arbete i Europeiska landsbygdsnätverket om nationella landsbygdsnätverks utvärdering och egenbedömning.

- Avdelningen om [befintliga verktyg som nationella landsbygdsnätverk använder för egenbedömning](#) innehåller en uppsättning praktiska verktyg som redan används av nationella landsbygdsnätverk.
- Avdelningen om [profiler för nationella landsbygdsnätverks egenbedömning](#) innehåller information om utvalda nationella landsbygdsnätverks allmänna syn på egenbedömning.
- Avdelningen om [vägledningen för utformning av undersökningar, frågeformulär och återkopplingsformulär](#) tillhandahåller ett antal allmänna vägledande dokument till de nationella landsbygdsnätverken om hur man bör utforma undersökningar för att samla in och bedöma intressenters och deltagares åsikter och ståndpunkter inom olika nätverksaktiviteter.
- Avdelningen om [att se bortom egenbedömning av nationella landsbygdsnätverk](#) innehåller länkar och publikationer med användbara källor till inspiration, metoder och lärdomar för nationella landsbygdsnätverk som är villiga att pröva något annat än det vanliga sättet att göra egenbedömningar av nationella landsbygdsnätverks aktiviteter.
- Avdelningen om [potentiella verktyg till stöd för de nationella landsbygdsnätverkens egenbedömning](#) innehåller en samling vägledande dokument om egenbedömning av verksamheten i frivilligorganisationer och nätverk för social förändring med praktiska exempel och råd som även kan vara relevanta för nationella landsbygdsnätverks egenbedömning.

Utvärdering av transnationellt samarbete

Länkar till relevant arbete i Europeiska nätverket för utvärdering och Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling om utvärderingen av Leader och transnationellt samarbete.

- Avdelningar med information om den roll som [övervakning](#) och [utvärdering](#) spelar i den uppföljning som krävs för att förbättra genomförandet av transnationella samarbetsprojekt [PDF [en](#)].

Nätverkande på landsbygdsutvecklingsområdet

Nätverk och nätverkande anses allmänt som viktiga verktyg för att stödja och främja hållbar landsbygdsutveckling. Nätverkande har visat sig vara ett användbart instrument för att göra intressenterna mer delaktiga i olika stadier av genomförandet av ett landsbygdsutvecklingsprogram. I planeringsstadiet används nätverkande ofta som ett sätt att sammanföra alla intresserade parter

för att diskutera relevanta politiska förslag. Under genomförandet av programmet stöder nätverkandet det arbete som utförs av olika intressenter på landsbygdsutvecklingsområdet genom att nätverkandet skapar möjligheter att utbyta idéer, information och kunskap. Vid mer avancerade landsbygdsutvecklingsprogram spelar nätverken en viktig roll för att sprida god praxis och bidrar till att förbättra landsbygdsutvecklingspolitiken.

Nätverkande kommer att bli ännu viktigare under programperioden 2014–2020 eftersom det ska inrättas landsbygdsutvecklingsnätverk både på EU-nivå och på nationell nivå. Genom nätverkandet på EU-nivå – via Europeiska nätverket för landsbygdsutvecklingspolitik – sammanförs nationella landsbygdsnätverk, organisationer och förvaltningar som är verksamma på landsbygdsutvecklingsområdet för att

- göra alla intressenter mer delaktiga i genomförandet av politiken,
- förbättra landsbygdsutvecklingsprogrammets kvalitet och stödja utvärderingen av dem,
- informera allmänheten om fördelarna med landsbygdsutvecklingspolitiken, och
- främja innovation inom jordbruk, livsmedelsproduktion, skogsbruk och i landsbygdsområden.

Det europeiska nätverket för innovationspartnerskap och dess [kontaktpunkter](#) stöder [det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket](#) och operativa grupper, rådgivningstjänsters och forskares nätverkande. [Här](#) finns mer information om nätverkande som ett verktyg för landsbygdsutvecklingspolitiken 2014–2020.

Lärdomar 2007–2013

Länkar till relevant arbete i Europeiska nätverket om landsbygdsutveckling om nätverkande som ett verktyg för landsbygdsutvecklingen, grundat på relevanta erfarenheter på EU-nivå och på nationell nivå.

- *Rural Review 14*, om nätverk och nätverkande inom landsbygdsutvecklingspolitiken, (december 2012), [[PDF](#) [en](#)]] visar att nätverk är ett effektivt sätt att informera, inspirera och stärka lokalbefolkningen på landsbygden.
- I avdelningen om [lärdomar från Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling](#) visas några av de milstolpar och framgångar som nätverket har nått under perioden 2008–2012.
- I avdelningen om [lärdomar från nationella landsbygdsnätverk](#) redogörs för viktiga och användbara lärdomar från de nationella landsbygdsnätverken under perioden 2007–2013, lärdomar man kan bygga vidare på under den kommande programperioden 2014–2020.
- I avdelningen om [de nationella landsbygdsnätverkens mångfald av strategier](#) redogörs för praktiska erfarenheter och tänkbara lärdomar från de nationella landsbygdsnätverkens många olika strategier för nätverkande på landsbygden.
- I avdelningen om [nätverk som ett verktyg för landsbygdsutveckling](#) ges exempel på hur nätverk kan stimulera och sprida nya idéer och på så sätt bidra till att genomföra landsbygdsutvecklingspolitiken.
- [Kapacitetsbyggande för landsbygdsnätverk](#) är ett seminarium som Europeiska landsbygdsnätverket arrangerade för att hjälpa nationella och regionala nätverk att bygga upp sin kapacitet, och för att ge de personer som redan från början är inblandade i inrättandet av nationella landsbygdsnätverk en möjlighet att träffa andra aktörer på landsbygdsutvecklingsområdet i EU.
- Avdelningen om [profiler för nationella landsbygdsnätverks egenbedömning](#) innehåller information om utvalda nationella landsbygdsnätverks allmänna syn på egenbedömning.

- Avdelningen om [potentiella verktyg till stöd för de nationella landsbygdsnätverkens egenbedömning](#) innehåller en samling vägledande dokument om egenbedömning av verksamheten i frivilligorganisationer och nätverk för social förändring med praktiska exempel och råd som även kan vara relevanta för nationella landsbygdsnätverks egenbedömning.
- Avdelningen om [nätverkandets principer och praxis](#) innehåller resurser och ytterligare läsning om bakgrunden till och nyckelfrågor för att inrätta och driva nationella landsbygdsnätverk.
- Avdelningen om [de nationella landsbygdsnätverkens verktyg](#) är en dynamisk nätresurs som har som mål att ta upp de informations- eller vägledningsbehov som nätverkens stödenheter, förvaltningsmyndigheter och andra relevanta nationella landsbygdsnätverksintressenter har när det gäller att stärka och främja EJFLU-finansierade landsbygdsnätverk.
- Avdelningen om [vägledning för utformning av undersökningar, frågeformulär och återkopplingsformulär](#) tillhandahåller ett antal allmänna vägledande dokument till de nationella landsbygdsnätverken om hur man bör utforma undersökningar för att samla in och bedöma intressenters och deltagares åsikter och ståndpunkter inom olika nätverksaktiviteter.

Nätverkandets mervärde: exempel från 2007–2013

[Nedan](#) hittar du exempel på nätverkens verksamhet, relevanta fallstudier och berättelser om lyckade exempel på nätverkande.

- Avdelningen om att bygga upp en gemensam förståelse för gemensam politik innehåller exempel på de många olika metoder och tekniker som de nationella landsbygdsnätverken använder för att sammanföra grupper, organisationer och enskilda för att utveckla en gemensam förståelse för politiken mellan olika intressegrupper, både vertikalt och horisontellt
- Avdelningen om att på ett effektivt sätt göra intressenter delaktiga innehåller exempel på en rad olika metoder och tekniker som nationella landsbygdsnätverk använder för att få befintliga och potentiella intressentgrupper att bli delaktiga i de aspekter av landsbygdutvecklingsprogrammen som är mest relevanta för dem.
- Avdelningen om stöd för samarbete och gemensamma insatser innehåller lyckade exempel på hur nationella landsbygdsnätverk har stött personer, grupper och organisationer för att identifiera potentiella partner, utveckla idéer tillsammans och gemensamt arbeta för att genomföra gemensamma projekt.
- Avdelningen om att underlätta utbyte av praxis och erfarenheter innehåller en samling utbildningsverktyg för andra intressenter som har kommit till praktisk användning, och som presenteras på ett lämpligt sätt och görs tillgängliga för en bredare publik.
- Avdelningen om utbyte av erfarenheter och kunskap innehåller en samling exempel på praktiskt nätverkande för att göra det möjligt och lättare för personer, grupper och organisationer att utbyta sin kunskap och expertis, både vid personliga möten och via en rad olika distansverktyg.
- Avdelningen om stöd för samarbete och gemensamma insatser innehåller en samling "berättelser om nätverkande" som visar hur nationella landsbygdsnätverk har stött personer, grupper och organisationer för att identifiera potentiella partner, utveckla idéer tillsammans och gemensamt arbeta för att genomföra gemensamma projekt.

Förberedelser inför 2014–2020

Gå in på denna sida för att hitta användbara verktyg och material för nätverkande under programperioden 2014–2020.

- Europeiska kommissionens redogörelse vid de nationella landsbygdsnätverkens 19:e nätverksträff den 12 september 2013 i Gdansk, Polen. Här drog man upp de inledande riktlinjerna för nätverkande under programperioden 2014–2020 [[PDF](#) [en](#)].

Lokalt ledd utveckling

Kommissionen lanserade gemenskapsinitiativet [Leader](#) 1991 och sedan dess har programmet utvecklats till en integrerad del av all landsbygdsutvecklingspolitik och har rönt stort intresse både i och utanför EU, inte bara i landsbygdsområden utan även i stads- och kustområden. Under den nya programperioden har lokalt ledd utveckling lanserats som ett nytt verktyg för att göra medborgarna på lokal nivå delaktiga i att hitta lösningar på sociala, miljömässiga och ekonomiska utmaningar. Lokalt ledd utveckling förväntas göra det lättare att genomföra integrerade strategier inom de europeiska struktur- och investeringsfonderna (Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden (ESF), Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)). Medlemsstaterna kommer att bli tvungna att i sina partnerskapsavtal specificera hur de avser att stödja lokalt ledd utveckling och ange i vilka program och på vilka områden lokalt ledd utveckling skulle kunna användas. Användningen av lokalt ledd utveckling är valfritt för Eruf, ESF och EHFF, men obligatoriskt för EJFLU. Viktiga komponenter i Leader såsom lokala aktionsgrupper, lokala utvecklingsstrategier och områdes- respektive befolkningstäckning finns därför fortfarande kvar.

Den nya strategin för lokalt ledd utveckling gör det möjligt att på ett bättre sätt samordna stöd av Leadertyp med lokalt utvecklingsstöd från andra EU-fonder och borde kunna stärka banden mellan landsbygdsområden, stadsområden och fiskeområden. Läs mer om lokalt ledd utveckling i den [särskilda avdelningen](#) om detta på Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats.

Välj någon av nedanstående länkar om du vill veta mer om lokalt ledd utveckling:

Lärdomar från 2007–2013

Ett urval länkar till relevant arbete i Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling som ger en djupare förståelse för synen på landsbygdsutveckling inom Leader och lokalt ledd utveckling.

- *EU Rural Review 11*, om Leader och samarbete, [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [es](#) [it](#) [pl](#)] inriktas på förhållandet mellan Leaderstrategins två nyckelkomponenter – lokala utvecklingsstrategier och samarbete.
- [Fokusgruppen för genomförandet av Leaders nedifrån och upp-perspektiv](#) inrättades för att göra en inventering av genomförandemodeller inom Leader, identifiera de största svårigheterna och god praxis i samband med genomförandet av Leader, och fundera över tänkbara lösningar.
- [Fokusgruppen för bevarandet av Leaders innovativa/experimentella karaktär](#) analyserade frågor i samband med definitionen av omfattningen av innovation inom Leader och exempel på god praxis vid utformningen och genomförandet av villkor för att vara berättigad till stöd för innovativa projekt och till innovativa stödordningar.
- [Fokusgruppen för genomförandet av samarbetsåtgärden i Leader](#) analyserade frågor om inslaget av transnationellt samarbete inom Leader.

- [Fokusgruppen om bättre lokala utvecklingsstrategier](#) inrättades för att analysera de två nyckelaspekterna inom lokala utvecklingsstrategier – att fastställa och genomföra strategierna.
- Det tredje [Leaderevenemanget 2013, om att bygga broar till framtiden](#), arrangerades i syfte att främja lyckad programplanering i samband med lokalt ledd utveckling på nationell och lokal nivå.
- [Leaderbiblioteket](#) innehåller information och dokumentation om Leader II, Leader+ och Leaderprogrammet 2007–2013.
- [Databasen över lokala aktionsgrupper](#) innehåller resurser till alla registrerade lokala aktionsgrupper, inklusive deras mål och kontaktuppgifter i slutet av programperioden 2007–2013.
- [Handledningen om transnationellt samarbete](#) innehåller länkar med information som är tänkt som stöd till intresserade lokala aktionsgrupper när de utarbetar och genomför transnationella samarbetsprojekt.
- [Medlemsstaternas regler och förfaranden för transnationellt samarbete](#) ger information till lokala aktionsgrupper och andra liknande aktörer som är intresserade av att skapa transnationella samarbetsprojekt.
- Som del av Leaderverktygen ger avdelningen om [lokala aktionsgrupper](#) praktisk och användbar information om olika aspekter i samband med inrättandet av en lokal aktionsgrupp.
- Den del av Leaderverktygen som handlar om [utformningen och genomförandet av strategin](#) ger vägledning i frågor som rör utformningen och genomförandet av lokala utvecklingsstrategier.
- [Lokalt ledd utveckling inom den avdelning med ”teman” som finns på Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats](#)
- Video: [Leader framöver – Leaderstrategin för landsbygdsutveckling](#)
- Video: [Leaderprinciperna](#)

Exempel på genomförande av Leaderprojekt

Nedan hittar du exempel på Leaderprojekt och transnationella samarbetsprojekt och exempel på lyckat genomförande av landsbygdsutvecklingsprogram

- Broschyr om EJFLU-projekt inom Leader [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [ee](#)] som visar och understryker Leaders mervärde genom konkreta exempel på EJFLU-finansierade projekt.
- Serien med informationsblad om bättre Leaderpraxis för lokala utvecklingsstrategier i EU tar upp praktiska exempel på de metoder som förvaltningsmyndigheterna och lokala aktionsgrupper har använt för att genomföra Leaderstrategin under perioden 2007–2013. Syftet med denna serie är att lyfta fram vad som fungerar bra när lokala utvecklingsstrategier utformas och genomförs. För närmare information, klicka på nedanstående länkar till respektive informationsblad:
 - Lokala aktionsgruppers urvalsförfarande i flera steg (FI) [[PDF](#) [en](#)]
 - Projektillämpning i flera steg och system för kontinuerlig övervakning (UK) [[PDF](#) [en](#)]
 - Tydliga bestämmelser och metoder för att garantera att flera sektorer integreras i lokala strategier (GR) [[PDF](#) [en](#)]
 - Göra det lätt att mäta om målen för lokala utvecklingsstrategier har uppfyllts så att Leaders mervärde framgår (IE) [[PDF](#) [en](#)]
 - Praktisk checklista för lokala aktionsgrupper som utarbetar sina lokala utvecklingsstrategier(SE) [[PDF](#) [en](#)]

- Stöd till lokala aktionsgruppers oberoende och objektiva beslutsfattande(FI) [[PDF en](#)]
- Process där olika lokala aktionsgrupper utvärderar varandra (FI) [[PDF en](#)]
- Stärka Leaders regionala dimension (FR) [[PDF en](#)]
- Integrera företagens sociala ansvar i Leaderprojekt (ES) [[PDF en](#)]
- Integrera lokala utvecklingsstrategier i den fysiska planeringen i vidare bemärkelse (ES) [[PDF en](#)]
- Bättre övervakning och utvärdering av Leader (IT) [[PDF en](#)]
- Användning av metoder som bygger på deltagande för att utforma lokala utvecklingsstrategier av hög kvalitet (IT) [[PDF en](#)]

Här hittar du [exempel på Leaderprojekt och transnationella samarbetsprojekt som fått stöd 2007–2013](#).

Förberedelser inför 2014-2020

Användbar information om förberedelserna inför programplaneringen och genomförandet av lokalt ledd utveckling i landsbygdsområden och områden som inte ligger på landsbygden.

- Information om [EU:s sammanhållningspolitik 2014–2020](#)
- [Initiativ som är relevanta för genomförandet av lokalt ledd utveckling](#), inklusive tillämpningen i områden som inte ligger på landsbygden.
- [Workshoppar om lokalt ledd utveckling](#) har arrangerats av kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling och Europeiska landsbygdsnätverkets kontaktpunkt inom ramen för den 10:e europeiska veckan för regioner och städer – *OPEN DAYS*. Målet var att få till stånd diskussioner om utarbetandet, utformningen, genomförandet och förvaltningen av lokalt ledda utvecklingsstrategier, att skapa förståelse för hur nätverkande kan användas som ett verktyg för att mobilisera aktörer och att ge stor offentlig spridning av vilket mervärde som transnationellt samarbete mellan lokala territorier ger.
- Faktblad om lokalt ledd utveckling [[PDF en](#)] (från generaldirektoratet för regionalpolitik) lyfter fram nyckelkomponenter i den framtida strategin.
- Huvudsyftet med den gemensam vägledning om lokalt ledd utveckling i de europeiska struktur- och investeringsfonderna som kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling, sysselsättning, socialpolitik och inkludering, havsfrågor och fiske respektive regionalpolitik har utarbetat [[PDF en](#)] (den 29 april 2013) är att hjälpa medlemsstaternas myndigheter att skapa förutsättningar för att på ett effektivt sätt använda lokalt ledd utveckling i sina partnerskapsavtal och föra in denna aspekt i sina respektive program.
- Seminariet om [lokalt ledd utveckling i de europeiska struktur- och investeringsfonderna 2014–2020](#), som hölls den 6 februari 2013, gav vägledning och råd om lokalt ledd utveckling i samband med programaspekterna inom parametrarna för den gemensamma strategiska ramen 2014-2020
- Europeiska landsbygdsnätverket arrangerade en [workshop om lokalt ledd utveckling](#) i syfte att utbyta information och idéer för den kommande programperioden och för att identifiera intressenternas behov på detta område och den roll som nätverk kan tänkas spela under förberedelsefasen.
- Information om [nationella landsbygdsnätverks tematiska initiativ om lokalt ledd utveckling](#), som främst fungerar som ett forum för nationella landsbygdsnätverk att utbyta information.
- En workshop om [finansieringen av Leader och lokalt ledd utveckling – möjligheter och relevanta metoder](#) – hölls den 12 november 2013 som ett led i Europeiska

landsbygdsnätverkets verksamhet till stöd för förberedelserna inför programperioden 2014–2020. Under workshoppen beskrevs de särskilda finansieringsutmaningar som Leader/lokalt ledd utveckling står inför och hur dessa kan integreras i relevanta mekanismer för att genomföra politiken.

Kandidatländer och potentiella kandidatländer

Denna avdelning innehåller utvald information om kandidatländer och potentiella kandidatländer, från senaste nytt om anslutningsprocessen till de evenemang och det nätverkande som formar den framtida landsbygdsutvecklingspolitiken. För närvarande har fem länder officiell status som kandidat till EU-medlemskap: Island, Montenegro, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Serbien och Turkiet, och tre länder är potentiella kandidatländer: Albanien, Bosnien och Hercegovina och Kosovo*. Allmän information om dessa länder eller deras EU-anslutningsprocess finns på den särskilda avdelningen för dessa frågor på [generaldirektoratet för utvidgnings webbplats](#).

Genom [Ipard](#) (instrumentet för föranslutningsstöd för landsbygdsutveckling) får kandidatländer och potentiella kandidatländer hjälp med att genomföra EU:s regelverk på jordbruksområdet och när det gäller hållbar anpassning av jordbrukssektorn och landsbygdsområden i kandidatlandet.

Landsprofiler

Länkar till detaljerad landsinformation från kommissionens webbplats Europa (generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling):

- Profiler för kandidatländer:
 - [f.d. jugoslaviska republiken Makedonien](#),
 - [Island](#),
 - [Montenegro](#),
 - [Serbien](#),
 - [Turkiet](#).
- Profiler för potentiella kandidatländer:
 - [Albanien](#),
 - [Bosnien och Hercegovina](#),
 - [Kosovo*](#)

**Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/99 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.*

Nätverk för landsbygdsutveckling

Tillgängligt material och information om framväxande nationella landsbygdsnätverk och andra erfarenheter av nätverkande på landsbygden i kandidatländer och potentiella kandidatländer.

- Ett seminarium om inrättandet och utvecklandet av nationella landsbygdsnätverk i kandidatländer hölls i Bryssel den 11 november 2010. Alla presentationer från seminariet kan laddas ned från [Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats](#).
- Unionen av medborgarsammanslutningars [nätverk för landsbygdsutveckling i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien](#) – inrättades i mars 2010 i Skopje. Nätverket är en

rörelse på nationell nivå för att ge landsbygdssamhällen i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien en röst. Nätverket är även medlem i den europeiska sammanslutningen [Elard](#) (European Leader Association for Rural Development)

- [Nätverk för att stödja landsbygdsutveckling i Serbien](#)

Evenemang

Ett urval evenemang som hjälper till att forma landsbygdsutvecklingspolitiken och främja kapacitetsbyggandet.

- [IPA-konferensen 2013 – Instrumentet för stöd inför anslutningen \(2014-2020\)](#)
- Workshop om [Leader i program före och efter anslutningen](#)
- Workshop om [landsbygdsutvecklingsåtgärder för IPA II/lpard 2014–2020](#)
- Workshop om [lpard: lärdomar som dragits och utsikter för nästa programperiod](#)
- Workshop med deltagande av flera länder om [instrumentet för föranslutningsstöd för landsbygdsutveckling \(lpard\) efter 2013](#)
- Workshop om [lpardåtgärder – landsbygdsturism](#)
- Workshop om [lpardprogram \(åtgärder och tillämpningar\)](#)
- [Regional workshop om lpard](#)
- Seminarium om [de viktigaste programplaneringsprinciperna i lpard](#)
- Seminarium om [övervakning och utvärdering av lpardprogram](#)
- Den första regionala nätverksworkshopen beträffande projektet om en ständig arbetsgrupp inom FAO, om effektivisering av jordbruks- och landsbygdspolitikerna i länderna i Sydösteuropa inför en EU-anslutning, den 15 – 16 september 2012 i Vodice (Kroatien)
- Den andra regionala nätverksworkshopen beträffande projektet om en ständig arbetsgrupp inom FAO, om effektivisering av jordbruks- och landsbygdspolitikerna i länderna i Sydösteuropa inför en EU-anslutning, den 22 – 24 maj 2013 i Bar (Montenegro)
- Den första nationella nätverksworkshopen beträffande projektet om en ständig arbetsgrupp inom FAO, om effektivisering av jordbruks- och landsbygdspolitikerna i länderna i Sydösteuropa inför en EU-anslutning, som har förverkligats i regionen, den 7–15 februari 2013 i Albanien, Montenegro och Bosnien och Hercegovina
- Den andra nationella nätverksworkshopen beträffande projektet om en ständig arbetsgrupp inom FAO, om effektivisering av jordbruks- och landsbygdspolitikerna i länderna i Sydösteuropa inför en EU-anslutning, den 1–7 september 2013 i Serbien, Makedonien och Kosovo*.
- Förberedande sammankomst 2013 [[PDF](#)], den 4–7 september 2013 i Bosnien och Hercegovina
- Jordbrukspolitiskt forum 2013, om nya utsikter för jordbruk och landsbygdsutveckling i Sydösteuropa mot en hållbar framtid, den 15 – 18 oktober 2013 i Pristina, Kosovo*.

Initiativ och projekt

Information om initiativ och projekt som stöder landsbygdsutvecklingspolitiken och verksamhet på landsbygdsutvecklingsområdet

- Leaderinitiativet för Serbien är arbetsnamnet på det EU-finansierade projektet för kapacitetsbyggande som har som mål att inrätta och genomföra ett Leaderinitiativ i Serbien. Ett viktigt resultat av projektet är Handboken för genomförande av Leader, som innehåller praktiska riktlinjer om bruket av Leaderstrategin i Serbien.
- ["Europamedborgare" \("Gradjani za Europu"\)](#) är ett initiativ från frivilligorganisationerna i Bosnien och Hercegovina. Initiativets medlemmar är aktiva på tre områden, inklusive

utvecklingen av landsbygdsområden och jordbruket i Bosnien och Hercegovina och bidrar till att stärka civilsamhällets roll i EU-integrationsprocessen. För mer information om initiativet "Europamedborgare", besök initiativets [officiella webbplats](#).

Vägledning och tekniskt stöd

Utvalt material och dokument som ger vägledning om anslutningsprocessen, framför allt när det gäller landsbygdsutvecklingsfrågor.

- Broschyren om instrumentet om stöd inför anslutningen och den nya inriktningen på EU:s utvidgningsstöd [[PDF](#) [en](#)] ger en kort sammanfattning av vad instrumentet för stöd inför anslutningen är, varför det skapades, hur det fungerar och hur det gynnar både EU och de länder som för närvarande vill bli EU-medlemmar.

1.6 Att förmedla information om landsbygdsutvecklingen

Kommunikation är ett viktigt hjälpmedel för att genomföra stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och hjälper medlemsstaterna att främja landsbygdsutvecklingspolitiken.

Alla EU:s landsbygdsutvecklingsprogram måste innehålla en kommunikationshandlingsplan. Detta är viktigt och ska säkerställa att stödmottagarna är medvetna om och förstår hur de ska få tillgång till de tillgängliga medlen, och för att EU-medborgarna ska lära sig vilka konkreta fördelar EU:s landsbygdsutvecklingspolitik ger.

Kommunikationsstrategi

Kommunikationen av stödet från EJFLU bör spegla kommissionens övergripande syn på kommunikation, som bygger på följande tre huvudprinciper:

1. Lyssna på allmänheten – och ta hänsyn till deras åsikter och farhågor. Kommunikationen ska vara en dialog, inte en envägs kommunikation. Det handlar inte bara om att informera EU-medborgarna utan även om att låta medborgarna ge uttryck för sina uppfattningar så att kommissionen kan få förståelse för deras uppfattningar och farhågor.
2. Förklara hur politiken, program och projekt påverkar människors vardagsliv på ett sätt som människor kan förstå och relatera till så att medborgarna kan följa den politiska utvecklingen på EU-nivå.
3. Knyt kontakt med människor lokalt – genom att kommunicera med dem i deras nationella eller lokala miljö, via deras favoritmedier.

Tanken bakom EJFLU:s kommunikationsverksamhet, både på EU-nivå och på nationell nivå, är att kommunikationen ska vara förenlig med den övergripande kommunikationsstrategin som kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling har. När den nya kommissionen tillträdde 2010 fastställdes en ny strategi som var tänkt att möta kommunikationsutmaningarna under perioden 2010–2015, framföra allt reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken, och den nya programperioden 2014–2020. Att identifiera och samla in konkreta exempel på lyckade projekt på en rad olika områden och i en rad olika medlemsstater är avgörande för effektiv kommunikation till både stödmottagare och en bredare publik.

Spridning av projektexempel

Europeiska landsbygdsnätverket sprider relevanta exempel på de landsbygdsutvecklingsprojekt som genomförs runt om i EU med hjälp av bland annat följande olika medel:

- [Broschyrer om EJFLU-projekt](#), en samling landsbygdsutvecklingsprojekt på olika teman som publiceras på sex språk.
- [Databasen över landsbygdsutvecklingsprojekt](#), som samlar exempel på projekt från alla de 27 EU-medlemsstaterna i ett kortfattat "vykorts"-format.

Nationella landsbygdsnätverks tematiska initiativ

Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling har lanserat ett tematiskt initiativ för nationella landsbygdsnätverks kommunikation. Syftet med initiativet är att främja ett utbyte av bästa praxis när det gäller hur medlemsstaterna rent allmänt förmedlar information om sina landsbygdsutvecklingsprogram och EJFLU. Syftet med initiativen är dessutom att visa en bredare publik vad man har uppnått och vilka utmaningar som finns när det gäller att genomföra landsbygdsutvecklingspolitik på lokal nivå med hjälp av den mängd olika produkter, verktyg, publikationer och kampanjer som finns att tillgå runt om i EU och som har finansierats med medel från EJFLU.

Initiativet har gett följande konkreta resultat:

- De nationella landsbygdsnätverken behandlade just kommunikation vid sin 12:e nätverksträff den 28 juni 2012. [Läs mer här](#)
- En konferens om att förmedla information om landsbygdsutvecklingen till medborgarna arrangerades i Milano den 17–18 november, med stöd av det italienska nationella landsbygdsnätverket. [Läs mer här](#)
- Ett nätverk av experter på landsbygdsutvecklingskommunikation inrättades på medlemsstatsnivå.
- Nationella landsbygdsnätverk deltog tillsammans i [den internationella gröna veckan i Berlin](#) och [den internationella jordbruksmässan i Paris](#)
- Publiceringen av en [broschyr om Europeiska landsbygdsnätverkets kommunikation](#). I broschyren visas hur viktig kommunikation är för att inrikta landsbygdsutvecklingsprogrammets ansträngningar på nya utmaningar och uppmuntra större utnyttjande av EJFLU.

[Onlineresursen om kommunikation av landsbygdsutveckling](#) ger exempel på EJFLU-finansierad information och publicitetsverktyg som används på medlemsstatsnivå och på EU-nivå för att främja landsbygdsutvecklingsprogram och göra dem mer effektiva.

Kommunikationsverktyg och publicitetsmaterial är viktiga instrument för att få ut budskapet till både intressenter på landsbygdsutvecklingsområdet och till allmänheten. De ökar medvetenheten om de mål, prioriteringar, finansieringsmöjligheter och exempel på projekt som EJFLU stöder runt om i EU:s medlemsstater. Allt material på [webbplatsen](#) har tillhandahållits av nationella landsbygdsnätverk, förvaltningsmyndigheter, lokala aktionsgrupper osv. Materialet kompletteras fortlöpande. Separata korta informationsblad åtföljer varje kommunikationsprodukt och innehåller information om produktens titel, kostnad, framställare, publiceringsdatum osv., inklusive en kort sammanfattning av innehållet och den tänkta målgruppen.

2. Land

Alla medlemsstater har fastställt nationella strategier för landsbygdsutveckling och landsbygdsutvecklingsprogram, antingen för hela landet eller för varje region. Med hjälp av den interaktiva kartan på Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats kan du få tillgång till en mängd information om varje medlemsstat:

- *Information om landsbygdsutvecklingsprogram*
Dessa sidor innehåller en översikt, för varje land, av hur landsbygdsutvecklingen förvaltas, en sammanfattning av målen för landsbygdsutvecklingspolitiken, relevanta dokument och relevanta organisationer.

Österrike	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Belgien	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Bulgarien	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Kroatien	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Cypern	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Tjeckien	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Danmark	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Estland	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Finland	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Frankrike	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Tyskland	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Grekland	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Ungern	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Irland	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Italien	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Lettland	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Litauen	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>

Luxemburg	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Malta	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Nederländerna	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Polen	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Portugal	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Rumänien	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Slovakien	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Slovenien	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Spanien	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Sverige	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Storbritannien	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Martinique, Guadeloupe, Franska Guyana, Réunion (Frankrike)	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Kanarieöarna (Spanien)	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>
Azorerna, Madeira (Portugal)	<i>Information om landsbygdsutvecklingsprogram</i>

[Nationella landsbygdsnätverk](#)

Dessa sidor innehåller information om varje nationellt landsbygdsnätverk, dess medlemmar, organisationsstruktur, verksamhet, huvudprioriteringar och verksamhet tillsammans med andra nätverk/länder.

[Nationell myndighet](#)

Kontaktuppgifter för alla EU-medlemsstaters nationella jordbruksministerier hittar du [här](#).

[Förvaltningsmyndighet](#)

Förvaltningsmyndigheterna utses av medlemsstaterna. Myndigheten kan vara ett offentligt eller privat organ som ansvarar för förvaltningen av landsbygdsutvecklingsprogrammen på nationell eller regional nivå. Närmare kontaktuppgifter för förvaltningsmyndigheter hittar du [här](#).

[Utbetalande organ](#)

Utbetalande organ är de avdelningar eller organ i medlemsstaterna som ansvarar för att kontrollera huruvida ansökningar är stödberättigande och som övervakar förfarandet för att tilldela stöd, samt för att se till att alla betalningar sker i enlighet med gemenskapsreglerna. En förteckning över vilka utbetalande organ som finns i varje land hittar du [här](#).

[Databas över lokala aktionsgrupper](#)

Lokala aktionsgrupper utgör grunden för genomförandet av [Leaderstrategin](#). De ansvarar bland annat för att utveckla nya strategier, ge stöd till nätverkande bland intressenter och bedöma och godkänna enskilda Leaderprojekt. Denna [databas](#) innehåller en sammanfattning av registrerade lokala aktionsgrupper i slutet av programperioden 2007–2013, inklusive deras mål och kontaktuppgifter.

[Informationsblad om landsbygdsutvecklingsprogram](#)

Informationsbladen om hur landsbygdsutvecklingsprogrammen fortskrider innehåller en kortfattad beskrivning av de framsteg som har gjorts i vart och ett av de landsbygdsutvecklingsprogram som genomförs runt om i EU. Informationsbladen innehåller uppdaterad information om det ekonomiska genomförandet av programmet (de totala offentliga utgifter som har tagits i bruk), det samlade utfallet av landsbygdsutvecklingsprogrammen (sammanfattning av de viktigaste åtgärderna) och en jämförelse med målen för 2007–2013. Information tillhandhålls på nationell och regional nivå. Det finns även en sammanfattning för EU-27.

[Landsbygdsutvecklingsprojekt](#)

I denna nedladdningsbara databas visas hur EJFLU används i praktiken, med detaljerade exempel på olika typer av projekt, inklusive deras finansiering, för varje EU-land och för landsbygdsutvecklingsprogrammets samtliga axlar.

I [landsavdelningen](#) ges dessutom information om de länder som vill bli EU-medlemmar. Närmare information om officiella kandidatländer och potentiella kandidatländer hittar du på [denna sida](#).

3. Teman

EU:s utmaningar på landsbygdsutvecklingsområdet är lika mångfaldiga och komplexa som själva landsbygdsområdena, och inbegriper socioekonomiska, ekonomiska, miljömässiga och tekniska frågor som är nära sammanlänkade med varandra. Europeiska landsbygdsnätverkets analytiska arbete fokuserar på en rad viktiga teman – från klimatförändringar till entreprenörskap på landsbygden respektive från social inkludering till innovation – som är betydelsefulla för dagens landsbygdsområden. Här ges du möjlighet att undersöka dessa teman, med fokus på konsekvenserna för landsbygds politikens utformning, utveckling och genomförande. Klicka på nedanstående länkar för att utforska denna avdelning:

- [Jordbruk](#)
- [Miljön](#)
- [Entreprenörskap](#)
- [Ungdomar och unga jordbrukare](#)
- [Skogsbruk](#)
- [IKT](#)
- [Kopplingar mellan land och stad](#)
- [Sociala aspekter](#)
- [Kunskapsöverföring och innovation](#)

3.1 Jordbruk

Jordbruk är en viktig fråga för Europeiska landsbygdsnätverket. I denna avdelning tar man framförallt upp forskning om små jordbruksföretag, jordbruk i bergsområden, lokala livsmedel och korta leveranskedjor.

Småbruk

Små jordbruksföretag har alltid utgjort en hörnsten i EU:s jordbrukspolitik. De spelar en viktig roll för såväl livsmedelsproduktionen som bevarandet av en livskraftig landsbygd. Småbruk bevarar lokala landsbygdsamhällen och tillhandahåller viktiga sociala, kulturella och miljömässiga tjänster (kollektiva nyttigheter). Dessutom skapar de ett mervärde, framför allt i form av lokala specialiteter. Den nuvarande situationen och hur strukturförändringarna påverkar deras överlevnad är därför av stor betydelse för EU:s landsbygdsområden. Genom de två senaste utvidgningarna 2004 och 2007 fick EU miljontals nya små och delvis självförsörjande jordbruksföretag. Dessa har bara i begränsad omfattning integrerats på marknaderna och deras konkurrenskraft har ifrågasatts. Å andra sidan befolkar de landsbygdsområdena, som ofta är de mest sårbara och missgynnade regionerna.

En högnivåkonferens om dagens situation och framtiden för småbruk i EU hölls i Krakow den 8–9 juli 2011. Konferensen arrangerades av jordbruksuniversitetet i Krakow, den polska vetenskapsakademins institut för jordbruk och landsbygdsutveckling, Lillpolens sammanslutning av rådgivningstjänster för jordbruket, centrumet för jordbruksrådgivning i Brwinów (lokalkontoret i Krakow) och Europaparlamentsledamoten Czesław Siekierskis kontor. Konferensen kan ses som en uppföljning av det seminarium om delvis självförsörjande jordbruk som landsbygdsnätverket höll i Sibiu (Rumänien) i oktober 2010. En sammanfattning av konferensen kan laddas ned här [[PDF](#)].

Europeiska landsbygdsnätverkets tematiska initiativ för nationella landsbygdsnätverk om korta leveranskedjor är särskilt viktigt för småbruk. Du hittar mer om detta initiativ nedan.

Delvis självförsörjande jordbruksföretag

Debatten om småbruk har blivit extra betydelsefull efter de senaste två utvidgningarna 2004 och 2007. Efter utvidgningarna har antalet självförsörjande och delvis självförsörjande jordbrukare mer än tredubblats och uppgår nu till 11 miljoner i EU-27. Som ett bevis på det ökande intresset på området deltog 140 personer i ett seminarium om den nuvarande situationen och framtida utsikter för delvis självförsörjande jordbruk i EU som hölls i Sibiu (Rumänien) den 13–15 oktober 2010. Syftet med diskussionerna var att bidra till bättre förståelse av vilka behov och möjligheter självförsörjande jordbrukare har och hur delvis självförsörjande jordbruksföretag interagerar i samhället och med miljön.

Ett viktigt bakgrundsdokument om delvis självförsörjande jordbruksföretag i EU utarbetades till seminariet och kan laddas ned i pdf-format: [en](#) [fr](#) [de](#) [ro](#) [pl](#) [bg](#).

För mer om seminariet om delvis självförsörjande jordbruksföretag, [klicka här](#).

Jordbruk i bergsområden

Bergiga landsbygdsområden möter särskilda utmaningar och har särskilda behov jämfört med andra landsbygdsområden. Inom ramen för EU:s jordbrukspolitik hör de till de så kallade [mindre gynnade områdena](#), eftersom de i allmänhet kännetecknas av en kortare växtsäsong (på grund av den högre höjden) eller av branta sluttningar på låg höjd, eller en kombination av båda dessa faktorer. Sådana förhållanden gör att jordbruket och landsbygdsekonomin i dessa områden ställs inför särskilda utmaningar. EU har därför utvecklat särskilda stödinstrument som riktar sig till bergiga landsbygdsområden. Bland dessa ingår åtgärder på landsbygdsutvecklingsområdet.

Som ett led i en större översynsprocess som generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling genomför granskade Europeiska landsbygdsnätverkets kontaktpunkt det landsbygdsutvecklingsstöd som är tillgängligt för bergsområden och jordbruk i bergsområden. Resultatet av översynen återges i följande rapporter:

- Arbetsdokument från kommissionens avdelningar om nya insikter om jordbruk i EU:s bergsområden (*Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union*) [[PDF en](#)]
- Europeiska landsbygdsnätverkets arbetsdokument om undersökningen av jordbruk i bergsområden [[PDF en](#)]

Nya former av särskilt stöd för bergsområden förslås under [nästa period av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik \(2014–2020\)](#). Bland annat ges en möjlighet att i landsbygdsutvecklingsprogrammen ange särskilda delprogram för bergsområden. Se de nya förslagen [här](#).

Ytterligare information om EU:s bergsområden och landsbygdsutveckling hittar du här:

- [Euromontana](#) (en av medlemmarna i Europeiska landsbygdsnätverket) främjar levande bergsområden, integrerad och hållbar utveckling och livskvalitet i bergsområden.

- Europeiska miljöbyrån har tagit fram användbar information om markförvaltningsbehoven i EU:s bergsekosystem. Se deras rapport [här](#).
- Utforska [databasen över landsbygdsutvecklingsprojekt](#) för att hitta projekt som är relevanta för bergsområden.

Lokala livsmedel och korta leveranskedjor

I sin [översyn av politiken för att främja jordbruksprodukter](#) lyfter kommissionen fram den viktiga roll som livsmedel spelar för landsbygdsutvecklingen i EU. Förslag om uppdatering av denna politik lades fram 2011 och där uppmärksammade man att EU har "ett ytterst mångfacetterat kulinariskt kulturarv som behöver lyftas fram i sin helhet". Partnerskapsavtal för att stärka lokala livsmedelsmarknader har visat sig vara ett effektivt redskap för landsbygdsutveckling. Resultatet av sådana lokala livsmedelsprojekt kan hjälpa till att framhäva de viktigaste komponenterna i landsbygdsekonomin på ett hållbart sätt. Genom att arbeta tillsammans kan t.ex. företag som deltar i lokala livsmedelsprojekt hitta nya sätt att sälja mer av sina produkter och locka till sig nya typer av kunder. Starkare band kan knytas mellan lokala jordbruks-, turism och livsmedelsförsörjningssektorer.

Om lokala livsmedelsprodukter konsumeras i landsbygdsområdena minskar dessutom transportbehoven. Detta kan ge ekonomiska, miljömässiga och sociala fördelar i form av minskade transportkostnader, lägre utsläpp, mindre slitage på vägarna på landsbygden, färre trafikstockningar och bättre trafiksäkerhet. Kortare leveranskedjor kan dessutom ge företag på landsbygden en rad utvecklingsfördelar. Genom att minska antalet företag som ingår i en leveranskedja mellan råvaruproducent och slutkonsument kan man t.ex. öka aktörernas andel av slutpriset. Färre länkar i kedjan kan även resultera i att konsumenterna sparar pengar och att det blir lättare för alla att veta varifrån råvarorna kommer. Direktförsäljning (från originalproducent till slutkonsument) ger de kortaste leveranskedjorna. EJFLU:s verktygslåda för stöd till finansiella åtgärder innehåller alternativ som underlättar korta leveranskedjor. Dessa är relevanta för sektorn för jordbruksbaserade livsmedel och kan även tillämpas på andra företag på landsbygden

Ytterligare information hittar du här:

- En intressant studie om korta leveranskedjor har genomförts av det italienska nationella landsbygdsnätverket [[PDF](#) [en](#)].
- För konkreta exempel på lokala livsmedel och korta leveranskedjor, se Europeiska landsbygdsnätverkets broschyr om livsmedelsprojekt som stöds av EJFLU [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)].

3.2 Miljön

Den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare rör landsbygdsutveckling. Denna pelare innehåller många bestämmelser om miljövänligt jordbruk som har införts för att vända den nedåtgående trenden på områden som biologisk mångfald, utsläpp av växthusgaser, jord- och vattenkvalitet och bevarandet av landskapet. Målet för **axel 2 i EJFLU-förordningen** är framför allt att förbättra miljön och landsbygden med hjälp av åtgärder för att skydda och förbättra naturresurser och bevara jord- och skogsbruk med högt naturvärde samt EU:s traditionella jordbrukslandskap. Att man anser att det är viktigt att förbättra miljön med hjälp av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik speglas av att

- den lägsta finansieringsandel som föreslås för axel 2 är 25 % (jämfört med 10 % för axlarna 1 och 3)
- åtgärden för miljövänligt jordbruk (M214) är den enda obligatoriska åtgärden, och därför tillämpas i alla EU:s 88 landsbygdsutvecklingsprogram.

Klimatförändringar

Klimatförändringarna utgör både ett hot och innebär möjligheter för EU:s jordbruks, skogsbruks- och landsbygdssektorer. Läs mer [här](#) om klimatförändringarna och jordbruket.

Landsbygdsutvecklingsprogram på regional och nationell nivå ger ett viktigt stöd för att bekämpa både klimatförändringarnas orsaker och deras konsekvenser. Redan innan hälsokontrollen av den gemensamma jordbrukspolitiken och den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa lanserades 2008 innehöll de ursprungliga landsbygdsutvecklingsprogrammen för programperioden 2007–2013 en rad olika åtgärder som direkt och indirekt gynnade klimatinsatsernas tre främsta dimensioner – åtgärder för att mildra effekterna, anpassning och förnybar energi.

Tack vare tilldelningen av ytterligare ekonomiska resurser för klimatåtgärder till följd av hälsokontrollen av den gemensamma jordbrukspolitiken och den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa, och de förändringar av landsbygdsutvecklingsprogrammen som detta har resulterat i, kommer det europeiska jordbruket att kunna minska sina utsläpp av växthusgaser ännu mer. De ökade budgetanslagen kommer dessutom att öka den europeiska landsbygdens förmåga att klara klimatförändringarnas effekter. År 2010 genomförde Europeiska landsbygdsnätverket en massundersökning för att identifiera hur medlemsstaterna hanterar klimatförändringsfrågan i sina landsbygdsutvecklingsprogram. Resultatet av denna undersökning presenteras i form av sammanfattningar för varje medlemsstat, plus en sammanfattande rapport för EU:s samtliga 27 medlemsstater. Du hittar denna längst ned på denna [webbsida](#).

Om du går in på denna [länk](#) kan du dessutom titta på en video om åtgärder för att mildra klimatförändringarnas effekter på den europeiska landsbygden.

Tjänster på miljöområdet

Europeiska landsbygdsnätverkets fokusgrupp om tillhandahållande av tjänster på miljöområdet, som inrättades i december 2011 och avslutade sitt arbete i början av 2013, identifierade vilka aspekter som är kritiska för ett optimalt tillhandahållande av tjänster på miljöområdet genom att ta fram en rad rekommendationer om utformningen och genomförandet av nästa generation landsbygdsutvecklingsprogram (2014–2020). Rekommendationerna grundas på uppgifter som bygger på nuvarande erfarenheter (47 exempel från 15 medlemsstater), olika strategier för att tillhandahålla tjänsterna, framgångsfaktorer, uppgifter som samlats in från besök på fältet och en serie diskussioner med intressenter på miljöområdet runt om i EU.

Du hittar en mängd olika dokument om relevanta resultat på Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats:

- En sammanfattning av slutrapporten från fokusgruppen om tillhandahållande av tjänster på miljöområdet [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]
- Slutrapporten från fokusgruppen om tillhandahållande av tjänster på miljöområdet [[PDF](#) [en](#)]

- Exempel på tillhandahållande av tjänster på miljöområdet som fått stöd av landsbygdsutvecklingsprogram [[PDF](#) [en](#)]
- Bakgrunddokument med kontext och mål för fokusgruppens arbete [[PDF](#) [en](#)]
- [Webbsida](#) för samordningskommitténs workshop om kvalitetsutformning av miljö- och klimatåtgärder i landsbygdsutvecklingsprogram 2014–2020
- *EU Rural Review* om tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet med hjälp av landsbygdsutvecklingspolitiken (april 2013) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)]
- Broschyr om EJFLU-projekt om tjänster på miljöområdet [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]

Ett viktigt initiativ från Europeiska landsbygdsnätverket som direkt rör tjänster på miljöområdet har varit den tematiska arbetsgruppen för kollektiva nyttigheter och offentlig intervention (tematisk arbetsgrupp 3). Du hittar mer information i [avdelningen om den konkreta politiken](#) i detta dokument.

I april 2011 arrangerade den tematiska arbetsgruppen 4 en workshop. Den samlade experter med särskild erfarenhet av utformningen av genomförandet av gemensamma modeller för miljövänligt jordbruk och dess inneboende utmaningar [[PDF](#) [en](#)].

Dessutom förberedde och gav landsbygdsnätverkets kontaktpunkt en lägesbeskrivning av åtgärden för stöd till miljövänligt jordbruk inom den gemensamma jordbrukspolitiken vid Cedias höstkonferens i Bryssel den 30 september–1 oktober 2010 [[PDF](#) [en](#)].

Information om hur framgångsrika åtgärderna i landsbygdsutvecklingsprogrammen har varit, inklusive de åtgärder som avser tjänster på miljöområdet, hittar du online i avdelningen om [landsbygdspolitiken i siffror](#).

Ett stort antal exempel på projekt om tillhandahållande av tjänster på miljöområdet hittar du i [projekt databasen](#).

3.4 Entreprenörskap

Entreprenörskap på landsbygden

Att främja och stärka entreprenörskapet är en av de viktigaste strategierna för att hantera landsbygdssamhällets ekonomiska problem. I takt med den dramatiska ekonomiska nedgången i många medlemsstater uppmärksammas detta dessutom allt mer. Tack vare online-materialet kan du hitta information om en rad olika frågor i samband med entreprenörskap på landsbygden. Det finns material som täcker in många aspekter av entreprenörskap, bland annat diverse dokumentation (rapporter, samrådsdokument, orienteringsdokument, vägledande dokument, broschyrer och andra dokument som är relevanta för detta tema), strategier, aspekter och åtgärder som olika intressenter har vidtagit:

- [Biblioteket om entreprenörskap på landsbygden](#) innehåller en mängd olika dokument och publikationer som är relevanta för entreprenörskap på landsbygden.
- [Verktyget för kapacitetsbyggande](#) stöder bildandet av företag på landsbygden och deras utveckling.
- Bland [nationella landsbygdsnätverks gemensamma insatser](#) hittar du information om gemensamma insatser inom vissa områden av entreprenörskap på landsbygden.

- Du kan också få tillgång till [exempel på samarbetsprojekt](#) som medlemsstaterna har genomfört.

Landsbygdsfinansiering

Ett av de största hindren för entreprenörskap och företagsutveckling på landsbygden i EU är begränsad tillgång till ekonomiskt stöd, både vad gäller lånemöjligheter och riskkapital. Man har flera gånger de senaste åren kunnat belägga att företag på landsbygden drabbas av ”ekonomisk utestängning”, och denna tillskrivs en kombination av allmänna ekonomiska faktorer och landsbygds specifika faktorer.

Vid de nationella landsbygdsnätverkens 11:e nätverksträff, som hölls i Bad Schandau (Tyskland) i april 2011, inrättade Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling en aktionsgrupp för landsbygdsfinansiering (läs mer [här](#)). Aktionsgruppen är en gemensam åtgärd från de nationella landsbygdsnätverkens sida och ingår i de nationella landsbygdsnätverkens tematiska initiativ om entreprenörskap på landsbygden. Det övergripande syftet med det tematiska initiativet är att identifiera och främja livskraftiga strategier och insatser för att hantera ekonomiska förändringar i landsbygdsområden. Aktionsgruppen gjorde en förstudie av befintliga landsbygdsfinansieringsinstrument i maj–juni 2011 och resultatet presenterades under en workshop i Bryssel den 29 juni 2011. En uppdatering av hur arbetet i arbetsgruppen fortskrider (interimsrapport) och en handlingsplan för det kommande arbetet presenterades under de nationella landsbygdsnätverkens 13:e nätverksträff i Haag (Nederländerna) den 10 november 2011. Mer information om nätverksträffen hittar du [här](#).

Slutrapporten [[PDF](#) här.

Ett seminarium om att underlätta tillgången till finansiering för mikroföretag på landsbygden arrangerades av det lettiska nationella landsbygdsnätverket, med stöd av Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling, i Riga (Lettland) den 28 juni 2012. Huvudsyftet med seminariet var att samla olika intressenter med ett särskilt intresse av tillgång till lånemöjligheter på landsbygden. Seminariet innebar en unik möjlighet till ytterligare diskussioner och bidrog till att hitta sätt att förbättra de nuvarande och framtida bestämmelserna om finansieringstekniska instrument. Mer information om seminariet hittar du [här](#).

[Samordningskommittén höll en workshop](#) om finansieringstekniska instrument den 26 oktober 2010 för att öka medvetenheten bland landsbygdsutvecklingsprogrammets intressenter om möjligheten att skapa och utnyttja finansieringstekniska instrument för att stärka EJFLU:s möjligheter att utveckla den europeiska landsbygden. Samordningskommitténs redogörelse och de efterföljande diskussionerna byggde vidare på erfarenheterna från olika EU-fonder/EU-politik och lyfte fram viktiga lärdomar från samordningen av finansiella instrument på lokal, regional och nationell nivå. Workshopen tillhandahöll dessutom den senaste informationen om bestämmelserna om finansiella instrument inom ramen för den gemensamma strategiska ramen, inklusive ändringar av

förordningarna och de framtida konsekvenserna av dessa ändringar. Mer information om workshoppen hittar du [här](#).

Du hittar många fler intressanta diskussioner om landsbygdsfinansiering i nummer 13 av *EU Rural Review*. Detta nummer tar upp finansiella instrument för landsbygdsutveckling och nya möjligheter att lösa den ekonomiska krisen. Du hittar numret [här](#).

Mer bakgrundsinformation och länkar till landsbygdsfinansiering hittar du [här](#).

3.5 Ungdomar och unga jordbrukare

Demografiska förändringar och minskad befolkning på landsbygden är viktiga frågor i de flesta EU-medlemsstater och något som kraftigt påverkar det ekonomiska resultatet i många landsbygdsområden. Att stödja åtgärder för att få ungdomar att stanna kvar på landsbygden prioriteras därför högt i EU:s landsbygdsutvecklingspolitik. Unga jordbrukare, som bara utgör 6 % av EU:s aktiva jordbruksbefolkning, är därför ytterst viktiga för att bevara en levande landsbygd. EU-stödet till unga jordbrukare omfattar en särskild EJFLU-åtgärd som ger startstöd till unga jordbrukare. Ett sådant stöd kan hjälpa till att hantera de särskilda utmaningar som möter ungdomar som försöker etablera sig inom jordbrukssektorn, uppmuntra dem att fortsätta bo och arbeta på landsbygden, skapa nya arbetsmöjligheter och främja utvecklandet av tjänster som kan bidra till en allmän ökning av landsbygdsområdenas sociala och ekonomiska vitalitet.

I många EU-medlemsstater finns det en mängd andra stödinsatser till förmån för ungdomar på landsbygden. Denna [avdelning av webbplatsen](#) innehåller relevant information och material om det stöd som erbjuds unga jordbrukare och ungdomar i EU:s landsbygdsområden:

- [Ungdomsbiblioteket](#) ger en översikt över projekt och initiativ från en rad olika institutioner och organisationer runt om i Europa, och har till syfte att förbättra informationsflödet för ungdomar på landsbygden.
- [Biblioteket för unga jordbrukare](#) ger specifik information om en rad institutioner och organisationer, plus initiativ och projekt som stöder unga jordbrukare i Europa.
- Sedan 2012 har Europeiska landsbygdsnätverkets [tematiska initiativ för ungdomar och unga jordbrukare](#) undersökt hur man på bästa sätt kan förbättra ungdomars och unga jordbrukares möjligheter till stöd från EJFLU.

3.6 Skogsbruk

Skogar och trädbevuxen mark täcker mer än 40 procent av EU:s yta. De försörjer miljontals arbetstagare, entreprenörer och skogsägare. Skogsbrukare är tillsammans med jordbrukare de viktigaste markförvaltarna i EU och bidrar starkt till ekonomisk tillväxt, arbetstillfällen och välbefinnande, framför allt i landsbygdsområden. Skogar fyller slutligen flera funktioner, både ekonomiska, miljömässiga och sociala. De är dessutom en källa till förnybar energi och bidrar till att bekämpa klimatförändringarna.

De nationella landsbygdsnätverkens tematiska initiativ om skogsbruk

De nationella landsbygdsnätverkens tematiska initiativ om skogsbruk lanserades i december 2009. Målet var att skapa ett klimat bland de nationella landsbygdsnätverken som gynnade utbytet av erfarenheter och relevant praxis för att förbättra genomförandet av skogsbruksåtgärderna i EU:s

landsbygdsutvecklingspolitik 2007–2013. Man enades om initiativets huvudsakliga omfattning och förväntade resultat under arbetsgruppens första möte i Bryssel (december 2009): Vid detta möte fastställde en första grupp på 5 nationella landsbygdsnätverk grunderna för det vidare samarbetet. Sedan dess har intresset för initiativet växt och omfattar nu totalt 10 nationella landsbygdsnätverk.

Som ett led i det analytiska arbete som har bedrivits inom initiativet har kontaktpunkten för Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling stött utarbetandet av ett bakgrundsdocument [PDF [en](#)]. I detta granskades skogsrelaterade åtgärder i utvalda medlemsstaters landsbygdsutvecklingsprogram 2007–2013. Nationella landsbygdsnätverk bidrog till insamlingen och granskningen av landsspecifik information. De nationella landsbygdsnätverken har även arbetat för att identifiera tre huvudsakliga intresseområden på vilka man ska fastställa och lansera gemensamma åtgärder. Dessa presenterades, tillsammans med förslag på specifik gemensam verksamhet, vid de nationella landsbygdsnätverkens 10:e nätverksträff (Edinburgh, september 2010) [PDF [en](#)]. Det går att ladda ned en sammanfattning av den gemensamma verksamheten inom skogsbruksinitiativet [PDF [en](#)].

Specifika ämnen och gemensam verksamhet

Ett fokus är utbyte av praxis om utnyttjandet av skogsbiomassa för att alstra energi (framför allt för uppvärmning) på lokal nivå. Verksamheten på detta område leds av det finska nationella landsbygdsnätverket och ett särskilt seminarium om denna fråga hölls i Punkaharju (Finland) den 25–27 september 2011. Läs mer [här](#).

Ett annat fokus har varit de många funktioner som skogarna har, dvs. de kollektiva nyttigheter och tjänster som skogarna ger. Arbetet på detta område inleddes med att det spanska nationella landsbygdsnätverket arrangerade ett studiebesök i oktober 2010. Besökets huvudmål var ekskogen *dehesa* i södra Spanien (Andalusien). Här undersökte deltagarna några av de möjligheter till ekonomisk diversifiering som skogarna erbjuder. Resultatet av studiebesöket [PDF [en](#)] ledde till att det vallonska nationella landsbygdsnätverket arrangerade ett internationellt seminarium om förvaltningen av miljövänliga kollektiva nyttigheter i Namur (Belgien) den 18–19 november 2010. Läs mer om seminarier, gemensam verksamhet och studiebesök [här](#).

När det gäller stöd till privat skogsförvaltning har man identifierat och övervägt många olika tänkbara verksamheter (se t.ex. det italienska nationella landsbygdsnätverkets förslag till en gemensam insats [PDF [en](#)] för att ge skogsbrukssektorn bättre tillgång till uppgifter). Inga konkreta åtgärder inleddes emellertid under tiden detta tematiska initiativ pågick.

Med anledning av FN:s internationella skogsår stod det italienska nationella landsbygdsnätverket, tillsammans med Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling, i juni 2011 som värd för en internationell kongress om skogsresursernas nuvarande och framtida roll för landsbygdsområdenas socioekonomiska utveckling. För mer information om resultatet av kongressen, gå in på den officiella webbplatsen [Roma Forest 2011](#) eller läs sammanfattningen av evenemanget här [PDF [en](#)].

Mer om skogsbruk:

- Läs *EU Rural Review*-numret om skogsbruk och landsbygdsutveckling (november 2011) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)].
- Broschyren om EJFLU-projekt om skogsbruk innehåller flera artiklar om hur EJFLU kan användas för att på ett hållbart sätt utveckla EU:s många olika skogsresurser [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)].
- [Avdelningen om entreprenörskap på landsbygden](#) innehåller ett särskilt avsnitt om skogsbruk där du kan hitta annan relevant information om politikens kontext, skogsbruksprojekt och annat användbart onlinematerial.
- Utforska [databasen över landsbygdsutvecklingsprojekt](#) för att hitta projekt som rör skogsbrukssektorn.

3.7 IKT

Under programperioden 2007–2013 uppmärksammar landsbygdspolitiken särskilt informations- och kommunikationsteknik (IKT). EJFLU stöder utvecklandet av IKT-företag, tjänster, kompetenshöjning och bredband i landsbygdsområden på olika sätt, eftersom investeringar i både maskinvara och programvara berättigar till stöd i samtliga program.

Den betydelse som IKT har för utvecklingen av EU:s landsbygdsområden låg i fokus för det seminarium om IKT och landsbygdsområden och byggandet av ett kunskapssamhälle på gräsrotsnivå som hölls i Bryssel den 10 februari 2011. Läs mer [här](#).

Använd denna [länk](#) för att ladda ned en broschyr från Europeiska landsbygdsnätverket med olika exempel på IKT-projekt som stöds av EJFLU.

[Databasen över landsbygdsutvecklingsprojekt](#) innehåller exempel på IKT-projekt som har genomförts via landsbygdsutvecklingsprogrammen och finansierats av EJFLU. Läs mer [här](#).

Europeiska landsbygdsnätverket har förberett en presentation som kortfattat förklarar landsbygdsutvecklingspolitikens begreppsram och de olika områden där man gör insatser för att stödja IKT på landsbygden. Du hittar presentationen här [[PDF](#) [en](#)].

I ett faktablad om hälsokontrollen av den gemensamma jordbrukspolitiken och den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa ges en översikt över de ändringar av landsbygdsutvecklingsprogrammen som hälsokontrollen av den gemensamma jordbrukspolitiken och den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa har medfört. Du hittar faktabladet [här](#).

3.8 Kopplingar mellan land och stad

I Europeiska kommissionens meddelande från 2010 om framtiden för den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2013 (som kan laddas ned [här](#)) konstateras att den gemensamma jordbrukspolitiken ska prioritera en ”balanserad territoriell utveckling av landsbygdsområdena i EU genom att man ger människor på landsbygden ökat inflytande, bygger upp kapacitet och förbättrar lokala villkor samt kopplingarna mellan land och stad.”

Landsbygdsutvecklingsstrategier för att hitta en sådan balanserad territoriell utveckling kan gynnas av att man t.ex. tar hänsyn till följande viktiga aspekter:

- Stadsområden är viktiga marknader och servicecentrum för företag på landsbygden.

- Europas landsbygd är populär bland städernas invånare.
- Landsbygdsområden runt städer kan uppleva att stadsutveckling, besöksintensiva rekreationsområden och pendlande medför en belastning på miljön.

Integrerade politik på regional nivå kan ge positiva resultat genom att man överväger och tar upp olika aspekter av den dynamik som finns i förhållandet mellan stad och land. Resultatet kan leda till en hållbar regionalpolitik som på ett lämpligt och balanserat sätt tar hänsyn till både stads- och landsbygdsområden. Läs mer om kopplingarna mellan stad och land [här](#).

3.9 Sociala aspekter

Socialt jordbruk

Socialt jordbruk har uppmärksammats av allt fler landsbygdsintressenter de senaste åren och i EU:s 27 medlemsstater går det att hitta en mängd exempel på socialt jordbruk. Detta intresse är resultatet av en allt större förståelse för jordbrukets och landsbygdsresursernas roll för att öka människors sociala, fysiska och mentala välbefinnande. Samtidigt innebär socialt jordbruk även en möjlighet för jordbrukare att tillhandahålla alternativa tjänster för att bredda och diversifiera sin verksamhet och sin multifunktionella roll i samhället. Denna integration mellan jordbruksverksamhet och social verksamhet kan även ge jordbrukare nya inkomstkällor och stärka allmänhetens bild av jordbruket.

De nationella landsbygdsnätverkens gemensamma tematiska initiativ för socialt jordbruk lanserades i december 2009 som ett svar på ett förslag från det italienska nationella landsbygdsnätverket om att en grupp av nationella landsbygdsnätverk borde samarbeta för att identifiera och analysera vilka möjligheter och hinder som nationella/regionala landsbygdsutvecklingsprogram under 2007–2013 innebar för genomförandet av socialt jordbruk/grön omsorg i EU27. Det specifika målet för det tematiska initiativet för socialt jordbruk var att "... förbättra genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram till stöd för socialt jordbruk och ge input till utvecklingen av den kommande programperioden på nationell och europeisk nivå". Totalt sju nationella landsbygdsnätverk deltog i initiativet – Österrike, Belgien–Flandern, Finland, Irland, Italien, Sverige och Storbritannien – och började samla in information för att kunna ge en lägesrapport om social jordbruksverksamhet i sina länder.

Resultatet från detta första samarbete presenterades [[PDF en](#)] i mars 2010 vid de nationella landsbygdsnätverkens 8:e nätverksträff, som hölls i Rom (den 25–26 mars 2010). De deltagande nationella landsbygdsnätverken enades även om ett arbetsprogram som ledde fram till att ett översiktsdokument (som byggde på ett antal relevanta fallstudier) utarbetades i slutet av 2010. Resultaten från översiktsdokumentet och fallstudierna presenterades vid två viktiga konferenser om socialt jordbruk under 2010:

- Den femte konferensen inom ramen för det europeiska samarbetet inom vetenskap och teknik (Cost) om grön omsorg inom jordbruket, som hölls i Witzhausen (Tyskland) den 24–26 augusti 2010.
- Den konferens om [att sammanlänka landsbygdsutveckling och socialt jordbruk](#) som det flamländska landsbygdsnätverket arrangerade i Mechelen (Belgien) den 30 september och 1 oktober 2010.

Slutversionen av översiktsdokumentet kan laddas ned här [[PDF en](#)] och totalt 17 fallstudier, som samlats in från 6 medlemsstater, kan laddas ned här [[PDF en](#)].

Dessutom visar följande [video](#) några specifika exempel på sociala jordbruksverksamheter från Storbritannien.

I [databasen över landsbygdsutvecklingsprojekt](#) kan du dessutom hitta information om olika projekt runt om i EU som rör ämnen besläktade med socialt jordbruk, t.ex. personer som har det dåligt ställt, utbildning, missgynnade personer, sociala tjänster, social utestängning och inkludering.

Social Inkludering och fattigdom på landsbygden

I omkring 14 % av EU:s övervägande lantliga områden är arbetslösheten mer än dubbelt så hög som EU-genomsnittet. Dessutom finns det områden med låg BNP per capita. EU:s landsbygdsutvecklingspolitik tillhandahåller viktiga redskap för att hjälpa medlemsstaterna att förbättra livskvaliteten i landsbygdsområden. Dessa mål speglar [Europa 2020](#)-strategin för tillväxt.

Europa 2020-strategin lyfter fram betydelsen av stödprogram för att undanröja hinder på arbetsmarknaden och hinder för social inkludering, särskilt för de mest utsatta grupperna av kvinnor, ungdomar, äldre arbetstagare, etniska minoritetsgrupper och personer med funktionsnedsättning. Dessa program innehåller bland annat stöd till utbildning och möjlighet till livslångt lärande, moderna transporter och IKT-infrastruktur, samt förbättrad tillgång till grundläggande tjänster. Landsbygdsutvecklingsprogram spelar en viktig roll för att främja ett mer inkluderande samhälle och göra landsbygdsområdena till en bättre plats att bo i.

Läs mer om landsbygdsutveckling, sysselsättning och social inkludering i EU i [nummer 6 av EU Rural Review](#) på Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats.

3.10 Kunskapsöverföring och innovation

Forskning, kunskapsöverföring och innovation är viktiga komponenter för att driva på landsbygdsutvecklingen, och betydelsen av dessa aspekter kommer att öka eftersom de utgör kärnan i [Europa 2020-strategin](#) om smart, hållbar och inkluderande tillväxt. Horisont 2020 kommer att bli ett viktigt redskap för att genomföra flaggskeppsinitiativet om att göra EU till en [innovationsunion](#).

Under programperioden 2014–2020 kommer kunskapsöverföring och innovation att vara en övergripande prioritering för landsbygdsutvecklingspolitiken. Ett viktigt instrument för att stödja denna prioritering är [det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket](#). Innovationspartnerskapet arbetar för att sammanlänka befintlig politik, främja samarbete bland partner och bygga broar mellan forskare och företag på landsbygden. Innehållet i denna avdelning stödjer utvecklandet av mer aktiva band till de aktörer på landsbygdsutvecklingsområdet som är engagerade eller intresserade av forskning och innovation – oavsett om dessa aktörer är innovatörer, forskare, finansärer, eller slutanvändare av forskningsresultaten. Avdelningen innehåller information om allt från EU-organ som arbetar med forsknings- och innovationsprojekt till relevanta studier, publikationer osv.

Organisationer

Ett brett [spektrum av institutioner och organisationer](#) stöder innovation på landsbygdsutvecklingsområdet i EU. Det rör sig såväl om relevanta organ och tjänsteavdelningar inom Europeiska kommissionen som oberoende ideella organisationer och den privata sektorn. På [Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats](#) hittar du mer information om vilken roll dessa institutioner och organisationer spelar och vilka ansvarsområden de har.

Jordbruk

[Här](#) hittar du länkar till institutioner och organisationer, och till projekt och initiativ på teman som jordbruk, konkurrenskraft och landsbygdsekonomin i vidare bemärkelse, livsmedelskedjor och riskhantering. Denna avdelning innehåller även artiklar, forskningsstudier, rapporter osv. som kan ge ökad kunskap om och förståelse för innovation. Här finns information om såväl [projekt och initiativ](#) som [studier, artiklar och relevant forskning](#).

Miljön

[Här](#) hittar du länkar till institutioner och organisationer, och till projekt och initiativ om innovation som är relevant för miljön och landsbygdsutveckling, klimatförändringar, resurseffektivitet och förvaltning av ekosystem. Dessutom får intressenterna tillgång till relevanta dokument och uppdaterad information, inklusive de senaste forskningsstudierna, rapporterna och akademiska artiklarna. Här finns information om såväl [projekt och initiativ](#) som [studier, artiklar och relevant forskning](#).

Social innovation

[Här](#) hittar du länkar till en rad olika projekt och initiativ, och till annan information som rör social innovation.

Andra relevanta källor

[Här](#) hittar du länkar till grundläggande dokument och allmän information om kunskapsöverföring och innovation som inte avser en viss sektor eller ett visst ämne. Materialet innehåller [projekt, initiativ, policydokument, studier, artiklar](#) och [audiovisuellt material](#).

4. Leader

Leader (*Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale*, som står för förbindelser mellan olika åtgärder för att utveckla landsbygdsekonomin) är en lokal utvecklingsmetod som gör det möjligt för lokala aktörer att utveckla ett område med hjälp av dess egen utvecklingspotential. Leaderstrategin utgör en av de fyra axlarna i landsbygdsutvecklingspolitiken 2007–2013. I denna avdelning hittar du allt du behöver veta om Leader:

- [Leaderverktygen](#)
- [Databas över lokala aktionsgrupper](#)
- [Leaderanalyser](#)
- [Leaderbiblioteket](#)
- [Leaderevenemang](#)
- [Transnationellt samarbete](#)

4.1 Leaderverktygen

[Leaderverktygen](#) är främst till för dem som arbetar med landsbygdsutveckling på lokal nivå i EU. Målet är att förklara Leaderstrategins nedifrån och upp-perspektiv med hjälp av konkreta och praktiska hjälpmedel som texter, illustrationer, intervjuer, presentationer och exempel på projekt som dokumenterats under de 20 år som strategin har använts. Verktyslådan kan fungera som en handbok för nybörjare och som referensmaterial för mer avancerade landsbygdsutvecklare. Du kan utforska följande avdelningar online:

- [Leaderstrategin](#)
 - [Vad handlar Leader om?](#)
 - [Varför är Leader specifikt?](#)
- [Att förbättra genomförandet av Leader på programnivå](#)
 - [Inledning](#)
 - [1. Ögonöppnare](#)
 - [2. Att förbättra kommunikationen inom Leader](#)
 - [3. Att använda en samordningsgrupp](#)
 - [4. Att ta fram lokala lösningar](#)
 - [5. Att lära av varandra](#)
 - [6. Förnyelse av Leader](#)
 - [7. Innovativa verktyg och metoder](#)
 - [8. Att lära av historien och blicka framåt](#)
- [Utformning och genomförande av strategin](#)
 - [Utformning av strategin](#)
 - [Genomförande av strategin](#)
- [Lokal aktionsgrupp](#)
 - [Hur bildar man en lokal aktionsgrupp?](#)
 - [Vilka är de grundläggande kraven för en lokal aktionsgrupp?](#)
 - [Hur är den lokala aktionsgruppen uppbyggd?](#)
 - [Vad är styrelsens och personalens uppgifter?](#)

4.2 Databas över lokala aktionsgrupper

Lokala aktionsgrupper utgör grunden för genomförandet av Leaderstrategin. Dessa grupper ansvarar bland annat för att ta fram lokala strategier, stödja nätverkande bland intressenter och bedöma och godkänna enskilda Leaderprojekt. På Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats hittar du närmare information om de registrerade lokala aktionsgrupper som bedrev verksamhet under programperioden 2007–2013:

- [Tabell över lokala aktionsgrupper](#)
- [Karta över lokala aktionsgrupper \[PDF !\[\]\(7a8011739ec4e250e2f89a547d75fb0a_img.jpg\)](#)]

4.3 Leaderanalyser

I november 2009 inrättades tre Leaderfokusgrupper för att undersöka hur Leader genomförs runt om i EU, identifiera exempel på god praxis som skulle kunna omsättas i rekommendationer, och förbättra genomförandet av Leader. Fokusgrupperna rapporterade till Leaders underkommitté och spred sina resultat till de övriga verksamheter inom Europeiska landsbygdsnätverket som har till syfte att genomföra och förbättra EU:s landsbygdsutvecklingspolitik. De tre fokusgrupperna bestod av företrädare för nationella landsbygdsnätverk, lokala aktionsgrupper, förvaltningsmyndigheter och frivilligorganisationer. Ordförandeskapet delades mellan olika nationella landsbygdsnätverk och organisationer. I maj 2011 inrättades en fokusgrupp om bättre lokala utvecklingsstrategier för att analysera de två nyckelaspekterna inom lokala utvecklingsstrategier – planering och genomförande.

Klicka på relevant fokusgrupp nedan för att få mer information om gruppens mandat, arbete och resultat:

- [Fokusgrupp 1 – om genomförandet av Leaderstrategins nedifrån och upp-perspektiv](#)
- [Fokusgrupp 2 – om bevarandet av Leaders innovativa/experimentella karaktär](#)
- [Fokusgrupp 3 – om genomförandet av "samarbetsåtgärden" inom Leader](#)
- [Fokusgrupp 4 – om bättre lokala utvecklingsstrategier](#)

4.4 Leaderbiblioteket

Leader har en lång historia och har utvecklats under en tjugoförårsperiod. Leader lades fram som ett pilotinitiativ redan 1991 och har sedan dess växt till att bli en vanlig metod inom EU:s landsbygdsutveckling under programperioden 2007–2013. Du hittar mer information om Leader II, Leader + och det nuvarande Leaderprogrammet i nedanstående dokument:

Leader 2007–2013

- Vägledning från generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling om genomförandet av Leaderaxeln i landsbygdsutvecklingsprogrammen 2007-2013 [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [bg](#) [cz](#) [el](#) [fi](#) [ro](#) [nl](#) [pt](#) [mt](#) [lt](#) [lv](#) [sl](#) [hu](#) [dk](#) [se](#) [ee](#) [sk](#)]
- En grundläggande vägledning i form av ett faktablad om Leaderstrategin [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [bg](#) [cz](#) [el](#) [fi](#) [ro](#) [nl](#) [da](#) [et](#) [hu](#) [lt](#) [lv](#) [mt](#) [pt](#) [sk](#) [sl](#) [sv](#)]
- Europeiska revisionsrättens särskilda rapport om genomförandet av Leader under programperioden 2007–2013

Leader +

Information och dokumentation om gemenskapsinitiativet Leader+ (2000–2006).

- [Leader+](#)
- [Leader+, utvärderingsrapport för Leader +](#)
- [Arkiv/bibliotek för Leader +](#)

Leader II

Information och dokumentation om gemenskapsinitiativet Leader II (1994–1999).

- [Leader II](#)

4.5 Lederevenemang

Evenemang

Mer information om tidigare Lederevenemang hittar du på [Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats](#).

Mer information om tidigare evenemang hittar du under följande länkar:

- [Samarbete 2014–2020: Att bygga en bättre framtid på landsbygden – konferens om nätverkande på landsbygdsutvecklingsområdet](#)
- [Lederevenemang 2013: Att bygga broar till framtiden](#)
- [Lederevenemang 2012: Lokala utvecklingsstrategier och samarbete](#)
- [Nya evenemang med lokala aktionsgrupper](#)
- Konferensen om Leader efter 2013 i Koszecin, Polen [[PDF](#) [en](#)]
- Den första europeiska marknaden för lokala produkter [[PDF](#) [en](#)]
- [Den mäsas om landsbygdsamarbete i EU som hölls 2010 i Edinburgh, Skottland, Storbritannien](#)

Leaderpublikationer

- Europeiska landsbygdsnätverkets publikationer
 - Nummer 11 – *LEADER and Cooperation* (april 2012) [[PDF](#) [en](#)]
 - EJFLU-broschyr om exempel på projekt med kopplingar till andra EU-fonder [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]
 - EJFLU-broschyr om Leader: [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [ee](#)]
- Andra publikationer
 - Frankrike: Transnationellt samarbete – mervärde för territorier, Auvergne [[PDF](#) [fr](#)]
 - Storbritannien *A Common Rural Development Policy, Carnegie UK Trust Rural Programme* [[PDF](#) [en](#)]
 - Storbritannien: *Project Profiles, Northumberland Uplands LAG* [[PDF](#) [en](#)]
 - Storbritannien: *Rural Development and the LEADER Approach in the UK and Ireland* [[PDF](#) [en](#)]

Leaderbilder

- Europeiska landsbygdsnätverkets bilder
 - [Leaders workshop för nya lokala aktionsgrupper](#)
 - [Konferensen "Leader efter 2013" i Koszecin, Polen](#)
- Andra bilder
 - [Frankrike: den första europeiska marknaden med lokala produkter](#)
 - [Litauen: projektet "Panemuniai blommor", om kulturarv och kulinariskt arv, mäsas för internationella lokala aktionsgrupper den 25–26 maj 2012](#)

Leadervideor

- Europeiska landsbygdsnätverkets videor
 - [Leader framöver – om Leaderstrategin för landsbygdsutveckling 2012](#)
 - [Video om Leaders sju utmärkande drag](#)
 - [Leader 2012: lokala utvecklingsstrategier och samarbete](#)
- Andra videor

- [Finland: Leaderprojektet "Amaze Me LEADER international youth adventure"](#)
- [Litauen: genomförandet av strategin i den lokala aktionsgruppen i Kaisiadorys \(på litauiska\)](#)
- [Storbritannien: projekt genomförda av "Food on film": *Fishy Business* och *Butterfingers*](#)
- [Främjande av försäljning av färska produkter](#)
- [Portugal: projekt om jordbruksföretag i Odelouca \(Quinta de Odelouca\)](#)
- [Frankrike: Auvergne – Transnationellt samarbete – mervärde för territorier](#)
- [Nederländerna, Flevoland: dokumentär om tre Leaderprojekt](#)

4.6 Transnationellt samarbete

Transnationellt och interterritoriellt samarbete har blivit allt viktigare för landsbygdsintressenterna. Den stora erfarenhet som man har samlat på sig under Leader II (1994–1999) och Leader+ (2000–2006) visar att samarbete är en effektiv mekanism för att hjälpa landsbygdsområden att gemensamt hitta nya lösningar på gemensamma problem. Transnationellt samarbete är mer än bara nätverkande. Det uppmuntrar och hjälper en lokal aktionsgrupp att genomföra en gemensam åtgärd tillsammans med en annan Leadergrupp (eller tillsammans med en grupp som tillämpar en liknande strategi) i en annan region, i en annan medlemsstat eller till och med i ett tredjeland. Det övergripande syftet med transnationellt samarbete är att hjälpa aktörer på landsbygden att förbättra sina lokalområdens potential.

Handledning om transnationellt samarbete

Syftet med [handledning om transnationellt samarbete](#) är att tillhandahålla ett effektivt samarbetsverktyg som är skräddarsytt för behoven under programperioden 2007–2013. Målet är att klargöra vad samarbete är och de fördelar ett sådant samarbete kan ge, och att presentera en heltäckande handledning om transnationellt samarbete i flera olika steg:

- I [översikten över transnationellt samarbete](#) förklaras begreppet transnationellt samarbete. Här visas många av de fördelar som ett effektivt transnationellt samarbete ger.
- I avdelningen om [planeringen av transnationellt samarbete](#) ges vägledning i flera olika steg om de mer komplexa aspekterna av planeringen av transnationellt samarbete.
- I avdelningen om [genomförande av transnationellt samarbete](#) hittar du en översikt över gemensamma aspekter i samband med förvaltningen av transnationella projekt under själva genomförandefasen.
- I avdelningen om [uppföljning av transnationellt samarbete](#) ges vägledning om övervakning och utvärdering av transnationellt samarbete, plus råd om publicering av projektresultat.

Annan relevant information

- Syftet med den administrativa vägledningen är att hjälpa medlemsstaterna och lokala aktionsgrupper att genomföra åtgärden under Leaderaxeln i programmen för landsbygdsutveckling 2007–2013 [[PDF](#) [bg](#) [cz](#) [de](#) [dk](#) [ee](#) [el](#) [en](#) [es](#) [fi](#) [fr](#) [hu](#) [it](#) [lt](#) [lv](#) [mt](#) [nl](#) [pl](#) [pt](#) [ro](#) [se](#) [si](#) [sk](#)].
- Du hittar transnationella samarbetsprojekt i Europeiska landsbygdsnätverkets [databas över landsbygdsutvecklingsprojekt](#).
- Det går att ladda ned en förteckning över transnationella samarbetsprojekt som anmälts till kommissionen [[PDF](#) [en](#)].
- Du kan få tillgång till närmare information om medlemsstaternas [regler och förfaranden](#) för transnationellt samarbete.

5. Nätverk och nätverkande

I sin egenskap av nätverk sammanför Europeiska nätverket för landskapsutveckling en mängd olika aktörer på landsbygdsutvecklingsområdet som alla har det gemensamt att de stöder och främjar landskapsutveckling. Utforska denna avdelning för att läsa mer om nationella landsbygdsnätverk, som sammanlänkar de nationella förvaltningarna och lokala organisationer med europeiska organisationer på landsbygdsutvecklingsområdet, och om hur Europeiska landsbygdsnätverket bidrar till att förbättra detta samarbete.

Klicka på länkarna nedan för att utforska denna avdelning:

- [Information från nationella landsbygdsnätverk](#)
- [Kluster av nationella landsbygdsnätverk](#)
- [EU-organisationer](#)
- [Farnet](#)
- [Europeiska nätverket för utvärdering](#)
- [Nationella landsbygdsnätverks verktyg för egenbedömning](#)
- [Nätverkandets mervärde](#)
- [Nationella landsbygdsnätverks verktyg](#)

5.1 Information från nationella landsbygdsnätverk

Nationella landsbygdsnätverk samlar en rad olika landsbygdsintressenter för att främja utbyte av kommunikation och information på regional, nationell och europeisk nivå. De nationella landsbygdsnätverken utgör en viktig länk på medlemsstatsnivå mellan de nationella förvaltningar och organisationer som arbetar med landsbygdsutveckling (inklusive lokala aktionsgrupper). Deras uppbyggnad och organisation kan se olika ut, men deras främsta uppgift är alltid att stödja genomförandet och utvärderingen av landsbygdsutvecklingspolitiken. Nationella landsbygdsnätverk samlar en rad olika landsbygdsintressenter för att främja utbyte av kommunikation och information på regional, nationell och europeisk nivå. Dessutom anordnar nätverken evenemang, utformar en rad olika kommunikationsverktyg och spelar en viktig roll när det gäller att utbyta god praxis.

Klicka på något av länderna på denna EU-karta för att få tillgång till information online om varje medlemsstats nationella landsbygdsnätverk:

Österrike	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Belgien	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Bulgarien	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Kroatien	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Cypern	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Tjeckien	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Danmark	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Estland	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Finland	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Frankrike	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Tyskland	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Grekland	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Ungern	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>
Irland	<i>Nationellt landsbygdsnätverk</i>

Italien	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Lettland	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Litauen	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Luxemburg	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Malta	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Nederländerna	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Polen	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Portugal	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Rumänien	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Slovakien	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Slovenien	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Spanien	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Sverige	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Storbritannien	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Martinique, Guadeloupe, Franska Guyana, Réunion (Frankrike)	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Kanarieöarna (Spanien)	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>
Azorererna, Madeira (Portugal)	<u>Nationellt landsbygdsnätverk</u>

5.2. Kluster av nationella landsbygdsnätverk

Varje medlemsstats nationella landsbygdsnätverk deltar regelbundet i möten och evenemang som hålls på EU-nivå för att utbyta erfarenheter och information. I allt större utsträckning bildar nätverk även geografiska och tematiska kluster för att utveckla sin verksamhet, främja närmare samarbete och främja tekniskt utbyte och dialog mellan nätverk.

De nationella landsbygdsnätverkens tematiska initiativ

De nationella landsbygdsnätverkens tematiska initiativ sammanför nationella landsbygdsnätverk som delar ett gemensamt intresse på vissa specifika områden inom landsbygdsutvecklingspolitiken och programgenomförandet. Det främsta syftet med sådana initiativ är att sprida kunskap om och relevanta erfarenheter från programgenomförandet bland nätverkens medlemmar. Man prioriterar de ämnen som har en europeisk dimension och som kan vara av intresse för en bredare grupp av intressenter inom Europeiska landsbygdsnätverket. Företrädare för nationella landsbygdsnätverk och experter från medlemsstaterna utbyter information och träffas på workshoppar för att utveckla gemensamma arbetsplaner och gemensam verksamhet med stöd av Europeiska landsbygdsnätverkets kontaktpunkt.

Mer information om tidigare och pågående tematiska initiativ finns under följande tematiska ämnen:

- [Portalen för ungdomar och unga ordbrukare](#)
- [Lokalt ledd utveckling](#)
- [Skogsbruk](#)
- [Socialt jordbruk](#)
- [Lokala livsmedel och korta leveranskedjor](#)
- [Landsbygdsfinansiering](#)
- [Portalen för entreprenörskap på landsbygden](#)

Kluster för geografiskt kunskapsutbyte

Främjandet av makroregionala kluster för kunskapsutbyte är ett initiativ som Europeiska landsbygdsnätverket har inlett för att bygga vidare på den mångfald av tematiska prioriteringar och verksamhet, teknisk och administrativ kapacitet, utbud av tjänster och grad av interaktivitet som har konstaterats i de nationella landsbygdsnätverken. Makroregioner är tydligt avgränsade geografiska regioner som – antingen helt eller delvis – består av två eller fler medlemsstater. Det övergripande syftet med att uppmuntra bildandet av makroregionala kluster av nationella landsbygdsnätverk är att

- främja kommunikation och ett mer aktivt kunskapsutbyte mellan nätverk,
- utveckla nätverkens gemensamma makroregionala intressen – inklusive kopplingar till EU:s makroregionala politik och andra strategier,
- främja fler gemensamma åtgärder från de nationella landsbygdsnätverken – och transnationellt samarbete mellan lokala aktionsgrupper – på makroregional nivå, och
- främja en positiv kultur av ”ömsesidigt lärande” mellan nätverk i grannländer.

Konceptet makroregionalt kunskapsutbyte mellan nationella landsbygdsnätverk infördes och diskuterades under de nationella landsbygdsnätverkens 13:e nätverksträff, som hölls i Nederländerna den 10 november 2011. Läs mer [här](#). Det finns två kluster för kunskapsutbyte mellan nationella landsbygdsnätverk, det nordisk-baltiska klustret och Medelhavsklustret.

Det nordisk-baltiska klustret

Det nordisk-baltiska klustret består av nationella landsbygdsnätverk från Danmark, Sverige, Finland, Estland, Lettland, Litauen, Polen och Tyskland. Det är ett aktivt kluster som har regelbundna möten (två gånger om året), planerar sina egen gemensamma verksamheter och spelar en allt viktigare roll för landsbygdsutvecklingen inom EU:s strategi för Östersjöregionen.

Läs mer om det nordisk-baltiska klustret av nationella landsbygdsnätverk [här](#).

Följande är några av lärdomarna från det nordisk-baltiska klustret:

- Det är mycket troligare att nätverk arbetar och samarbetar på ett effektivt sätt – och att de lär av varandras erfarenheter – om de har en gemensam historia, en gemensam identitet, en gemensam kultur, gemensamma problem osv.
- Kommunikationen mellan nätverk blir mycket bättre om man har regelbundna möten (två gånger om året) som fokuserar på specifika makroregionala frågor, t.ex. gemensam planering av gemensamma regionala evenemang. Det är mycket lättare att hålla regelbundna möten om man inte behöver resa så långt.
- Dessutom är det mycket lättare att få intressenter (t.ex. förvaltningsmyndigheter, lokala aktionsgrupper, projektansvariga, fiskenätverk och lokala aktionsgrupper för fiske) att delta i en meningsfull dialog om mötena rör en specifik makroregional fråga.
- Vikten av ”god grannsämja” bör inte underskattas. Nätverken i de tre baltiska staterna har särskilt framhållit betydelsen av att de känner förtroende för sina grannar i de gamla medlemsstaterna och deras erfarenhet och uppfattning. Detta var extra betydelsefullt i början av arbetet med att bilda och utveckla nätverken, men förväntas även fortsätta i takt med att nätverken utvecklas och mognar.
- Regionalt samarbete kan främja, frambringa, utveckla och genomdriva gemensamma visioner som går tvärs över nationella och organisatoriska gränser.

Medelhavsklustret

Medelhavsklustret består av nationella landsbygdsnätverk från Italien, Grekland, Frankrike, Spanien, Portugal, Cypern och Malta. Dessa medlemsstater höll ett [första möte](#) i Thessaloniki den 1 februari 2012 för att utbyta erfarenheter om genomförandet av åtgärderna 123, 132 och 133 i landsbygdsutvecklingsprogrammets axel 1 och för att diskutera nationella erfarenheter och framtida EU-programplanering.

Det [andra mötet](#) ägde rum i Nicosia den 17 oktober 2012. En stor del av mötet ägnades även åt att utbyta kunskaper och erfarenheter om korta livsmedelsleveranskedjor.

5.3 EU-organisationer

Europeiska landsbygdsnätverket har som målsättning att ha så mycket kontakt med och ge tillgång till så många andra nätverk som möjligt, och fokuserar i synnerhet på att etablera proaktiva länkar så att Europeiska landsbygdsnätverket och andra relevanta nätverk kan utbyta information om verksamhet och utfall i frågor som är relevanta för en effektiv och ändamålsenlig utveckling av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik.

Den rådgivande gruppen om landsbygdsutveckling inom generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling

Generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling har inrättat en rådgivande grupp om landsbygdsutveckling för att samla företrädare för de olika organisationerna med ett socialt, ekonomiskt och/eller miljömässigt landsbygdsutvecklingsintresse på EU-nivå. Tack vare denna rådgivande grupp kan kommissionen få inblick i de olika organisationernas olika syn på landsbygdsutveckling. Kommissionen kan samråda med gruppen i alla frågor som rör landsbygdsutvecklingspolitiken. Dessutom kan den rådgivande gruppens ordförande föreslå samråd om ämnen som faller inom gruppens behörighetsområde.

Kommissionen är inte bunden av gruppens yttranden men tar dem på största allvar och meddelar gruppens medlemmar vilka åtgärder man har vidtagit till följd av dem. Med kommissionens samtycke kan den rådgivande gruppen dessutom inrätta arbetsgrupper för att underlätta sitt arbete. De viktigaste grupper som är företrädade i den rådgivande gruppen är följande:

- Jordbrukare, kooperativ och jordbruksorganisationer
- Näringsidkare
- Industrin
- Arbetstagare
- Konsumenter
- Miljöorganisationer
- Andra organisationer där landsbygdsintressenter ingår.

Närmare information om deltagande organisationer hittar du [online](#).

EU-organisationer som är medlemmar av Europeiska landsbygdsnätverkets samordningskommitté

Följande EU-organisationer har utsetts att ingå som medlemmar i den rådgivande grupp om landsbygdsutveckling som generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling har bildat för att delta i Europeiska landsbygdsnätverkets samordningskommitté:

- [Europeiska regionförsamlingen \(AER\)](#)
- [Birdlife Europe](#)
- [Europeiska samarbetsorganisationen för kommunala och regionala myndigheter \(CCRE/CEMR\)](#)
- [Europeiska skogsägarnas centralförbund \(CEPF\)](#)
- [Europeiska rådet för unga jordbrukare \(CEJA\)](#)
- [Organisationen för jordbrukets näringslivsorganisationer i Europeiska unionen \(COPA\) och organisationen för jordbrukssamarbete i Europeiska unionen \(COGECA\) – tillsammans ofta benämnda COPA-COGECA](#)
- [Europeiska federationen för fackförbund inom livsmedels-, jordbruks- och turismnäringarna \(EFFAT\)](#)
- [Europeiska föreningen för nationella Leaderorganisationer \(ELARD\)](#)
- [Europeiska jordägarnas förbund \(ELO\)](#)
- [Europeiska organisationen för utveckling av bergsområden \(Euromontana\)](#)
- [Nätverket PREPARE](#)
- [Internationella organisationen för landsbygd, miljö och utveckling \(RED\)](#)

5.4 Farnet (Nätverket för europeiska fiskeområden)

Prioriteringsaxel 4 inom Europeiska fiskerifonden (EFF) tillhandahåller stöd för hållbar utveckling av fiskeområden. Framför allt stöds åtgärder för att främja ekonomisk diversifiering (turism, livsmedel, förnybar energi osv.) och ökad livskvalitet i områden som har drabbats av en nedgång i fiskeverksamheten. En viktig nyhet i genomförandet av fiskerifondens axel 4 är betoningen på en Leaderliknande strategi som uppmuntrar fokus på särskilda områden och försöker få lokala aktörer från alla sektorer (den offentliga sektorn, den privata sektorn och civilsamhället) att arbeta tillsammans som "lokala aktionsgrupper för fiske" och utforma och genomföra integrerade lokala utvecklingsstrategier.

Tjugoan medlemsstater genomför fiskerifondens prioriteringsaxel 4 och minst 250 lokala aktionsgrupper för fiske förväntas skapas runt om i EU. Dessa grupper uppmuntrades att lära av varandra genom interregionalt och transnationellt samarbete. De totala offentliga investeringarna (EFF + andra offentliga bidrag) inom axel 4 för perioden 2007–2013 uppgick till 826,6 miljoner euro. Farnets stödenhet inrättades av kommissionen för att hjälpa till att genomföra EU-åtgärder för hållbar utveckling av fiskeområden, med särskild tonvikt på fiskerifondens axel 4. Stödenheten fungerar som en plattform för nätverkande mellan fiskeområden och ger lokala aktionsgrupper för fisket stöd och vägledning när det gäller att hitta och genomföra lokala lösningar på de problem som Europas fiskeområden står inför.

Klicka [här](#) för mer information om nätverket för Europeiska fiskeområden (Farnet).

5.5 Europeiska nätverket för utvärdering

Europeiska nätverket för utvärdering av landsbygdsutvecklingen lyder under Europeiska kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling. Nätverkets mål är att utvärdering ska bli ett mer användbart redskap för att förbättra utarbetandet och genomförandet av

landsbygdsutvecklingspolitiken. Detta ska ske genom att hjälpa till att få till stånd god praxis och kapacitetsbyggande i utvärderingen av landsbygdsutvecklingsprogrammen fram till 2013.

Nätverket är öppet för alla som sysslar med utvärdering av landsbygdsutvecklingsprogram och landsbygdsåtgärder i EU, däribland utvärderare av landsbygdsutveckling, programförvaltare, beslutsfattare, akademiker och forskare. Du kan ladda ned en broschyr med en presentation av nätverket i pdf-format [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#)].

5.6 Nationella landsbygdsnätverks verktyg för egenbedömning

Denna resurs ger användarna möjlighet att med hjälp av en rad olika metoder, tekniker och praktiska "verktyg" övervaka hur nätverkandet i de nationella landsbygdsnätverken utvecklas och att utvärdera resultaten.

Egenbedömning är inte obligatoriskt. Det är en frivillig övning för nätverksförvaltare och nätverksmedlemmar som vill veta om deras nätverk arbetar fullt ut och så effektivt som möjligt mot nätverkets mål. De nationella landsbygdsnätverkens egenbedömning inriktas främst på att mäta och bedöma nätverkandets utfall och resultat. På så sätt skiljer bedömningen sig från den utvärdering som enligt rådets förordning (EG) nr 1698/2005 måste utföras av oberoende utvärderare för att bedöma hur effektiva insatserna har varit i förhållande till deras resultat, deras effekter och de behov som de har haft som mål att uppfylla. Vid utvärderingen undersöks i vilken grad resurserna har utnyttjats, hur effektiv och ändamålsenlig programplaneringen var, de socioekonomiska och miljömässiga effekterna, och i vilken grad nätverkandet har bidragit till att uppfylla gemenskapsprioriteringar.

Verktygen för egenbedömning innehåller fem olika komponenter:

- [Kommentarer om de nationella landsbygdsnätverkens egenbedömning](#): En kort beskrivning av hur de nationella landsbygdsnätverkens verktyg för egenbedömning är uppbyggda och deras innehåll och syfte.
- [Profiler för de nationella landsbygdsnätverkens egenbedömning](#): Exempel på den strategi som utvalda nationella landsbygdsnätverk har valt för egenbedömningen (med de viktigaste styrkande handlingarna).
- [Praktiska verktyg för de nationella landsbygdsnätverkens egenbedömning](#): Praktiska exempel på och råd om befintliga och potentiella verktyg för nationella landsbygdsnätverk.
- [En blick bortom de nationella landsbygdsnätverkens egenbedömning](#): Potentiell inspiration för mer avancerade strategier för att bedöma nationella landsbygdsnätverks verksamhet.
- [Utbildningsprogram för nätverkens stödenheter](#): Ett utbildningsprogram som lanserats för att inleda en process av utbyte och lärande mellan kolleger.

5.7 Nätverkandets mervärde

Det är allmänt erkänt att nätverkande är värdefullt för landsbygdsutvecklingspolitiken. Det finns ett allt större samförstånd om att landsbygdsnätverk har stor förmåga att engagera intressenter och främja genomförandet av landsbygdsutvecklingsprogram.

Nationella landsbygdsnätverks gemensamma åtgärder

Nationella landsbygdsnätverk har gått samman för att utveckla denna webbaserade resurs för att beskriva det aktuella kunskapsläget när det gäller nätverkandets mervärde för landsbygdsutvecklingspolitiken. Europeiska landsbygdsnätverket förslår en gemensam metod som

inriktas på a) gemensam nätverksstatistik och b) exempel på framgångsrika nätverk. Syftet med denna strategi är att ge en insikt om vad de nationella landsbygdsnätverken gör och hur framgångsrika de personer som leder nätverkens stödenheter anser att de är. Tack vare [de nationella landsbygdsnätverkens verktyg för egenbedömning](#) kan de nationella landsbygdsnätverken presentera och utbyta information om de olika strategier, tekniker och praktiska verktyg som används för att övervaka hur nätverksarbetet fortskrider och för att bedöma resultatet.

Initiativet om gemensam nätverksstatistik

Initiativet om gemensam nätverksstatistik lanserades för att få en inblick i utfallet av de nationella landsbygdsnätverkens arbete och de kvantitativa utfallsindikatorer som nätverken använder. I april 2012 mottogs de första uppgifterna från de nationella landsbygdsnätverk som deltar i initiativet. Uppgifterna fokuserade på fyra av de sex nyckelkomponenterna inom nätverkande: på ett effektivt sätt göra intressenter delaktiga genom nätverkskommunikation, utbyte av relevanta erfarenheter och know-how, kapacitetsbyggande och utbildning, och stöd till samarbete och gemensamma åtgärder. Dessa kvantitativa resultat framhävde intressenternas höga grad av delaktighet och de positiva resultat som de nationella landsbygdsnätverken har uppnått.

Mer information som kan laddas ned:

- Sammanfattande rapport om gemensam nätverksstatistik (2013) [[PDF](#) [en](#)]
- Sammanfattning av resultat om gemensam statistik (2012) [[PDF](#) [en](#)]
- En översikt över arbetet med gemensam statistik [[PDF](#) [en](#)]

Rapportering av kartläggningen av nationella landsbygdsnätverk

Dessa dokument innehåller information om kartläggningen av nationella landsbygdsnätverk. I rapporterna undersöks de olika sätt som nationella landsbygdsnätverk är uppbyggda på. Dessutom försöker man identifiera kluster av nätverk utifrån deras verksamhet eller de metoder och verktyg de använder.

Mer information som kan laddas ned:

- Resultat av kartläggningen av nationella landsbygdsnätverk 2013: sammanfattande slutrapport [[PDF](#) [en](#)]
- Resultat av kartläggningen av nationella landsbygdsnätverk 2011: sammanfattande slutrapport [[PDF](#) [en](#)]

Arbetsdokument om de nationella landsbygdsnätverkens program

Syftet med det arbetsdokument som [Europeiska nätverket för utvärdering](#) har utarbetat är att stödja utbytet av information om utvärdering, undersöka utmaningarna när det gäller nätverk och lyfta fram de tillvägagångssätt som används. Arbetsdokumentet baseras på erfarenheterna i fyra nationella landsbygdsnätverk. Klicka här för att ladda ned dokumentet [[PDF](#) [en](#)].

Litteraturgenomgång

Genomgången ger en kort sammanfattning av exempel på nätverkandets mervärde i den akademiska litteraturen. I genomgången undersöks ämnen som hur nätverk och nätverkande ger mervärde, hindren för att utveckla och förstå detta mervärde och hur fördelarna med nätverkande kan mätas på ett mer effektivt sätt. Klicka här för att ladda ned litteraturgenomgången [[PDF](#) [en](#)].

Nätverkandets mervärde – Erfarenheter från nätverken

För att ge mer ingående information om nätverkandets mervärde har de nationella landsbygdsnätverken gett en mängd exempel på det arbete de utför. Detta har skett i form av exempel på nätverkandets mervärde. I dessa blandas exempel på god praxis, framgångssagor, relevant erfarenhet och fallstudier. Exempelen har kategoriserats efter typ och nätverksnyckelkomponent:

- [Aktiv medverkan av aktörer](#)
- [Att bygga upp en gemensam förståelse för politiken](#)
- [Att underlätta utbyte av praxis och erfarenheter](#)
- [Att utbyta av erfarenheter och know-how](#)
- [Kapacitetsbyggande och utbildning](#)
- [Stöd till samarbete och gemensamma åtgärder](#)

Fallstudier

- Landsbygdsnätverk i Storbritannien [[PDF](#) [en](#)]
- Bilateralt samarbete mellan Ungern och Polen [[PDF](#) [en](#)]
- Nätverkande med ett nedifrån och upp-perspektiv i Östersjöområdet [[PDF](#) [en](#)]
- Process för egenbedömning i Vallonien, Belgien [[PDF](#) [en](#)]
- Finlands läger för landsbygdsinnovation [[PDF](#) [en](#)]
- Den ambulera ungdomsutställningen genom Danmark [[PDF](#) [en](#)]
- Tematiska workshoppar i Skottland [[PDF](#) [en](#)]
- Utmärkelser till framgångsrika projekt i Estland [[PDF](#) [en](#)]

5.8 Nationella landsbygdsnätverks verktyg

Syftet med denna online-resurs är att ta upp de informations-/vägledningsbehov som nätverkens stödenheter, förvaltningsmyndigheter och andra relevanta aktörer inom nationella landsbygdsnätverk har, så att man kan stärka och förbättra EJFLU-finansierade landsbygdsnätverk.

Nätverkandets principer och praxis

Denna del av redogörelsen för de nationella landsbygdsnätverkens verktyg handlar helt om nätverkandets principer och praxis. Här hittar du förklarande texter, informationsrutor och länkar till material och tips på mer läsning om bakgrunden till, och nyckelfrågor för, inrättandet och drivandet av EJFLU-finansierade landsbygdsnätverk under både programperioden 2007–2013 och den kommande programperioden 2014–2020. Klicka på någon av länkarna nedan för mer information online.

- [Definitioner av nätverk och deras mångfald](#)
Det talas mycket om nätverk och nätverkande, både i yrkeslivet och i privatlivet. Men vad betyder egentligen nätverk och nätverkande för landsbygdsutveckling och landsbygdsutvecklingspolitiken? I följande underavdelningar ges en kort översikt och syftet är att förtydliga vissa viktiga nyckelbegrepp när det gäller användningen av nätverk som ett verktyg för landsbygdsutveckling.
 - [Landsbygdsnätverk och nätverkande](#)
 - [Nätverk som verktyg för landsbygdsutveckling](#)
 - [Beskrivning av det mervärde som landsbygdsnätverk ger](#)
 - [Nationella landsbygdsnätverk – mångfalden av strategier](#)

- [Att inrätta nätverk](#)
Att inrätta ett nationellt landsbygdsnätverk kräver noggrann planering och bör helst genomföras steg för steg. I följande underavdelningar ges en kort översikt över de viktigaste begreppen, strategiska nyckelbeslut och frågor som rör den löpande förvaltningen:
 - [Förklaring av vissa begrepp: nationella stödenheter, nationella landsbygdsnätverk och nätverkande](#)
 - [Struktur och operativ uppbyggnad](#)
 - [Utveckling av den strategiska ramen och interventionslogik](#)
 - [Budgetar och finansiering](#)
 - [Nätverksförvaltning och operativt mandat](#)
 - [Intressenters medverkan och representation](#)

Att bygga vidare på de lärdomar som dragits

Europeiska landsbygdsnätverket och nationella landsbygdsnätverk har utvecklat en betydande mångfald och fått en mängd erfarenheter under programperioden 2007–2013. Nu har man fått många viktiga och användbara lärdomar som man kan bygga vidare på under den kommande programperioden 2014–2020. Relevanta lärdomar kan även dras från andra nätverk, oavsett om de tar emot EU-finansiering eller inte.

Följande underavdelningar innehåller information om vilka lärdomar som dragits:

- [Lärdomar från Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling](#)
- [Lärdomar från de nationella landsbygdsnätverken](#)
- [Lärdomar från andra nätverk](#)

Det kan även vara intressant att studera erfarenheterna och lärdomarna från nätverkande inom programmet Leader+ [[PDF](#) [en](#)].

Förberedelser inför framtiden

Nätverkandet på landsbygden har gett positiva erfarenheter. Det har varit en användbar källa till information, idéer och kontakter. Dessutom har det bidragit till en mängd utbyten, samarbete och kunskapsutveckling både på nationell nivå och på EU-nivå. Det har underlättat en ny dialog för att kunna genomföra politiken på ett bättre sätt. Och det har uppmuntrat till mer delaktighet i den politiska styrningen. Allt detta har dessutom skett till en relativt låg kostnad.

Under programperioden 2017–2013 har vi dock även sett att det tar tid att bygga upp hållbara band mellan förvaltningar, organisationer och enskilda aktörer. Att få aktörerna att bli delaktiga i nya former av dialoger kräver att det avsätts personal till detta, att det finns lämpliga kommunikationsverktyg och att organisationsstrukturerna är effektiva. För att man ska få ut så mycket som möjligt av nätverkandet som ett verktyg för landskapsutveckling måste man därför fortsätta blicka framåt och konsolidera de framsteg som har gjorts sedan Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling, Europeiska nätverket för utvärdering av landsbygdsutvecklingen och de nationella landsbygdsnätverken inrättades 2008.

Landsbygdsutvecklingspolitiken utvecklas dessutom i riktning mot en mer och mer resultatorienterad politik, med starkare fokus på gemensamma EU-mål och gemensamma resultatmål. Framtida landsbygdsutvecklingsprogram måste kunna leverera resultat på mycket specifika områden, t.ex. alla jordbrukstypers konkurrenskraft, livskraftiga jordbruksföretag,

främjandet av en organiserad livsmedelskedja och riskhantering inom jordbruket, återställande, bevarande och förbättring av ekosystem, effektiv vatten- och energiförbrukning, omställning till koldioxidsnål och klimattålig ekonomi, främjande av social inkludering, fattigdomsbekämpning och ekonomisk utveckling i landsbygdsområden. Dessutom måste programmen främja innovation och kunskapsöverföring på dessa områden. Vissa av dessa områden är helt nya för både Europeiska landsbygdsnätverket och de nationella landsbygdsnätverken.

I ännu högre grad än tidigare kommer sådana ambitiösa förväntningar att kräva bra kommunikation och samordning mellan politikens aktörer på alla nivåer, samt förmåga att visa vilka resultat som har uppnåtts. Nätverkande kommer därför att fortsätta att fylla en mycket viktig funktion och det finns förslag om att både utöka och stärka dess roll som ett verktyg för landsbygdsutveckling.

Läs mer i [utsikterna för nätverkande 2014–2020](#).

Utbildningsprogram för nätverksstödenheter

Sedan det första EJFLU-finansierade nationella landsbygdsnätverket inledde sin verksamhet i början av 2007 har en mängd kunskap och praktiska erfarenheter genererats. Det finns gott om exempel på framgångsrika nätverk – och även vissa mindre framgångsrika. Man har dragit viktiga lärdomar om användningen av nätverkande som ett verktyg för landsbygdsutveckling och man bör bygga vidare på dessa lärdomar för att förbättra förvaltningen och driften under programperioden 2014–2020.

Europeiska landsbygdsnätverkets kontaktpunkt skapade därför ett pilotprogram för utbildning av nätverkens stödenheter under januari–juni 2013. Pilotprogrammet skapades för att inleda en process av lärande och utbyte mellan kolleger och för att hjälpa till att bygga upp stödenheternas kapacitet så att de kan utföra sina uppgifter och sin verksamhet på ett effektivt sätt. Lärande och utbyte mellan kolleger innebär att man förvärvar kunskap, färdigheter och erfarenhet genom aktiv hjälp och aktivt stöd inom en grupp jämbördiga personer från en liknande social/yrkesmässig bakgrund. Processen och utbildningen stöds av en kontaktperson som har till uppgift att hjälpa deltagarna att genomföra en mängd aktiviteter och olika typer av lärande.

De tre pilotmodulerna för att utbilda nätverkens stödenheter skapades för att testa strategin och de nationella landsbygdsnätverks behov av att delta i fler kapacitetsbyggande aktiviteter. För detaljer om vare modul, klicka på länkarna nedan:

- [Utbildning av nätverksstödenheter, pilotmodul 1](#)
Tema: *Frågor som rör nationella landsbygdsnätverks strategiska planering*
19–20 februari 2013, Budapest, Ungern
- [Utbildning av nätverksstödenheter, pilotmodul 2](#)
Tema: *Tillämpning av RIKA-metoden/öka intressenternas delaktighet*
14 mars 2013, Åre, Sverige
- [Utbildning av nätverksstödenheter, pilotmodul 3](#)
Tema: *Nätverkskommunikation*
7 juni 2013, Tomar, Portugal

En utvärdering av pilotutbildningsprogrammet för nätverksstödenheter [hyperlänk: [http://enrd.ec.europa.eu/app_templates/enrd_assets/pdf/nrn-toolkit/Pilot_NSU_Training_Programme - FINAL Evaluation Report.pdf](http://enrd.ec.europa.eu/app_templates/enrd_assets/pdf/nrn-toolkit/Pilot_NSU_Training_Programme_-_FINAL_Evaluation_Report.pdf)] genomfördes i juli 2013. Enligt utvärderingen av pilotutbildningsprogrammet för nätverksstödenheter var modulerna med lärande mellan kolleger mycket lyckade, och det fanns ett brett stöd bland nätverksstödenheterna för att fortsätta med liknande aktiviteter. Till följd av denna respons fortsatte utbildningsmodulerna från och med september 2013. För mer detaljer om de nya utbildningsmoduler som har lanserats, klicka på länken nedan.

- [Utbildning av nätverksstödenheter, modul 4](#)
Tema: *Nationella landsbygdsnätverks resursplanering*
13 september 2013, Gdansk, Polen

6. Publikationer och medier

Europeiska nätverket för landsbygdsutveckling erbjuder en mängd publikationer och andra medier som visar hur landsbygdsutvecklingspolitiken fungerar i praktiken. Våra publikationer har utformats för att informera olika typer av publik om vad som händer på den europeiska landsbygden och informera dem om Europeiska landsbygdsnätverkets arbete. I publikationerna ges därför en sammanfattning av forskningsresultat, analyser av hur politiken utvecklas, vägledning och rekommendationer. Dessutom innehåller de gräsrotsberättelser från landsbygdsområden i Europa. Nätverkets publikationer är vanligtvis tillgängliga på sex språk (DE, EN, ES, FR, IT, PL). De kan laddas ned i pdf-format från [Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats](#) eller beställas i tryckt format.

6.1 EU Rural Review

[EU Rural Review](#) är ett tematiskt magasin som behandlar ämnen och insikter som är relevanta för alla aktörer inom Europeiska landsbygdsnätverket. Man tar upp de mest aktuella ämnena inom EU:s landsbygds politik och ger en mängd exempel på hur denna politik genomförs runt om i EU. På [Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats](#) hittar du närmare information om varje nummer. Varje nummer kan dessutom laddas ned i pdf-format. *EU Rural Review* är tillgängligt på engelska, franska, tyska, italienska, spanska och polska.

Tillgängliga nummer:

- Nummer 17 – om familjejordbruk – november 2013
- Nummer 16 – om kunskapsöverföring och innovation inom landsbygdsutvecklingspolitiken – maj 2013
- Nummer 15 – om tillhandahållandet av tjänster på miljöområdet med hjälp av landsbygdsutvecklingspolitiken – april 2013
- Nummer 14 – om nätverk och nätverkande inom landsbygdsutvecklingspolitiken – december 2012
- Nummer 13 – om finansiella instrument på landsbygdsutvecklingsområdet och nya möjligheter att hantera den ekonomiska krisen – oktober 2012
- Nummer 12 – om lokala livsmedel och korta leveranskedjor – juli 2012
- Nummer 11 – om Leader och samarbete – april 2012
- Nummer 10 – om entreprenörskap på landsbygden – januari 2012
- Nummer 9 – om skogsbruk och landsbygdsutveckling – november 2011
- Nummer 8 – om jordbruksprodukters kvalitet som en framgångsfaktor för EU:s landsbygdsområden – juli 2011
- Nummer 7 – om kollektiva nyttigheter och landsbygdsutveckling – mars 2011
- Nummer 6 – om sysselsättning och social inkludering – december 2010
- Nummer 5 – om att bygga upp konkurrenskraften inom EU:s jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorer – oktober 2010
- Nummer 4 – om landsbygdsutveckling och klimatförändringar – maj 2010
- Nummer 3 – om mångfald på landsbygden – januari 2010
- Nummer 2 – om kreativitet och innovation inom EU:s landsbygdsutvecklingspolitik – december 2009
- Nummer 1 – om Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling – oktober 2009

6.2 ENRD magazine

[ENRD Magazine](#) är en tidskrift i färg för alla landsbygdsnätverksintressenter och alla som är intresserade av landsbygdsutveckling inom EU. Tidskriften innehåller de senaste nyheterna från

nätverket, en samling berättelser från nationella landsbygdsnätverk och lokala aktionsgrupper, specialartiklar om aktuella ämnen, omfattande bevakning av evenemang och inspirerande bilder på konkreta landsbygdsutvecklingsåtgärder. *ENRD Magazine* är tillgängligt på engelska, franska, tyska, italienska, spanska och polska.

Tillgängliga nummer:

- *ENRD Magazine* – Huvudartikel sommaren 2013: Lederevenemang 2013
- *ENRD Magazine* – Huvudartikel våren 2013: Sociala medier och landsbygdsutveckling
- *ENRD Magazine* – Huvudartikel vintern 2012/2013: Nätverkandets mervärde
- *ENRD Magazine* – Huvudartikel hösten 2012: Bilder av den europeiska landsbygden – Europeiska landsbygdsnätverkets fototävling
- *ENRD Magazine* – Huvudartikel våren/sommaren 2012: Lederevenemang 2012, lokala utvecklingsstrategier och samarbete
- *ENRD Magazine* – Huvudartikel i pilotnumret: Att förmedla information om landsbygdsutvecklingen till medborgarna

6.3 Broschyror om EJFLU-projekt

Att utbyta information om EJFLU-insatser är en viktig del av Europeiska landsbygdsnätverkets och de nationella landsbygdsnätverkens ansvarsområde. [Broschyren om EJFLU-projekt](#) uppmuntrar till informationsutbyte genom att ge exempel på de olika typer av landsbygdsutvecklingsinsatser som EJFLU har varit med och finansierat. Broschyren är tillgängliga på engelska, franska, tyska, italienska, spanska och polska.

Tillgängliga nummer handlar om:

- Social inkludering
- Tjänster på miljöområdet
- Unga jordbrukare och ungdomar på landsbygden i Europa
- Andra EU-fonder
- Skogsbruk
- Livsmedel
- Grön tillväxt
- Leader
- Informations- och kommunikationsteknik (IKT)
- EJFLU

6.4 Tematiska publikationer

Europeiska landsbygdsnätverket publicerar regelbundet tillfälliga och [tematiska publikationer](#) som behandlar relevanta ämnen och de senaste initiativen på landsbygdsutvecklingsområdet. Broschyren om landsbygdsutvecklingspolitiken i siffror ger information om landsbygdsutvecklingsprogrammets övervakningsindikatorer. Andra publikationer innefattar en publikation om framgångsfaktorer för de nya landsbygdsutvecklingsprogrammen, ett faktablad om hälsokontrollen av den gemensamma jordbrukspolitikerna och den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa, samt en broschyr om EU:s landsbygdsutvecklingspolitik.

6.5 Mediegalleri

Det [audiovisuella mediegalleriet](#) innehåller [fotoalbum](#) och [videor](#) från olika landsbygdsområden i Europa, däribland foton från nationella landsbygdsnätverks nätverksträffar, bilder från fototävlingen "Images of Rural Europe", videor på EJFLU-projekt och bilder och klipp som har lagts upp av Europeiska landsbygdsnätverkets intressenter.

7. Evenemang och möten

Europeiska landsbygdsnätverket arrangerade och deltog regelbundet i [evenemang och möten](#) om en rad landsbygdsutvecklingsämnen. Nätverket deltog även i [mässor](#) och välkomnade [besökare](#) vid sin kontaktpunkt i Bryssel. Bland evenemangen och mötena kan nämnas det årliga Lederevenemanget och [särskilda möten](#) som landsbygdsnätverket arrangerade för nationella landsbygdsnätverk, tematiska arbetsgrupper, nätverkets samordningskommitté och Leaderunderkommittén. Du hittar närmare information om evenemang och möten som arrangerats av eller tillsammans med Europeiska landsbygdsnätverket på denna [webbplats](#).

8. Kontakter

En kontaktpunkt har inrättats för att ge kommissionen (generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling) tillgång till de tjänster som Europeiska landsbygdsnätverket utvecklar.

Under det sjätte verksamhetsåret (juli 2013–juli 2014) leddes kontaktpunktens sekretariat av Michael Gregory, och bestod i övrigt av Ilias Papageorgiou, Fiorella Giorgiani och Oana Guth.

Gruppen för kunskapsutveckling/policyanalys tillhandahöll stöd till [tematiska arbetsgrupper](#) och expertmöten och analyserade och sammanfattade programmen. Dessutom utarbetade gruppen [övervakningsindikatorerna](#). Gruppen leddes av Fabio Cossu, och bestod i övrigt av Mara Lai, Preslav Petkov och Alexandros Papakonstantinou.

Gruppen för kunskapsöverföring/kommunikationer arbetade med Europeiska landsbygdsnätverkets webbplats och dess dynamiska verktyg, informationskedjan, [seminarier och konferenser](#), [publikationer](#) och nyheter från landsbygdsnätverket. Gruppen leddes av Peter Toth, och bestod i övrigt av Pascale van Doren, Kasia Panfil, Tim Hudson, Eva Soriano, Ryoko Abe, Virginie Sarah Viaene, Ana Nechita och Derek McGlynn.

Gruppen för kunskapsutbyte/nätverkande och samarbete stödde samarbetet med aktörer, [transnationellt samarbete](#) och [samverkan med nationella landsbygdsnätverk](#). Gruppen leddes av Edina Ocsko, och bestod i övrigt av Ines Jordana, Elena Maccioni och Marina Brakalova.

Webbplatsgruppens arbete leddes av Kostas Zapis, och gruppen bestod i övrigt av Sandrine Duquenoy, Stephen Parengkuan, Yves Delangre och Magali Stas.